

საქართველო

გაზეთი | ღარი

გაზეთი

gazeti@inbox.ru

**რატომ შემოვიდა
ივანიშვილი
პოლიტიკაში,
რატომ შემოიკრიბა
დისკრედიტებული
პოლიტსუბიექტები და რატომ
გავიდა ნაღრავად თამაშიდან?**

12

**«საქართველო
და მსოფლიო»
გილოცავთ
შობა-
ახალ წელს!**

**ფარსხალაძის გაფარსხვამ,
ანუ კადრები წყვეტენ ყველაფერს**

3

**«მერაბიშვილმა
ფარსხალაძეს
მგზავდ აჭამა»**

2

**რამდენი ქართველი
ოცნებობს
ევრაზიის კავშირზე?**

4

**«თუ დასავლეთი მიწების
გაყიდვას გპოვოვს,
ასეთი არც ევროპა მიწა
და არც მათი კავშირები»**

7

**«ქართველი არასოდეს
შეგუება იმას, რომ
ერთადერთი ვაჟი,
რომელმაც მისი გზარი
უნდა გააგრძელოს,
პედერასტი იყოს»**

10

**ევროპა
ევროკავშირმა დალა
მიტინგები ესპანეთში,
არეულობა იტალიაში**

17

სასივრე ბელადისტვის 25
(სტალინის პირადი მზარეულის რეცეპტით)

მოსკოვი. წითელი მოედანი. 2013 წლის 21 დეკემბერი

„ასოცირების ხელშეკრულების პარაფირება კი არა, ამოქმედებაც არ არის ბარანტი იმისა, რომ ევროპისკენ ჩვენი მოძრაობა შეუქცევადი გახდება.“

2013 წლის მთავარი ხელშეკრულება — ხელისუფლების კულუარების სანდალურ სქემაზე

2013 წელი მიიწურა... შედეგები, მსუბუქად რომ ვთქვათ, ბუნდოვანი და ორაზროვანია. „ქოცები და ნაცები გარიგდნენ, — განაცხადა ჩემმა რესპოდენტმა. — ინანილებენ ფინანსურ ნაკადებსა და ადრე მიტაცებულ ქონებას, შესაბამისად, ხელს აღარ აძლევთ სამართლიანობის აღდგენა. აი, ასე ხახვივით შერჩება სააკაშვილს ყველაფერი“. განვლილი 2013 წლის მნიშვნელოვან მოვლენებზე გვსაუბრება სახელმწიფო კანცელარიის ყოფილი უფროსი პეტრე მამრაძე.

— თუ 2013 წელს შევაფასებთ, ყურადღებას ვეროკავებთ ასოცირების ხელშეკრულების პარაფირებაზე გავამახვილებ, რომელიც ადრევე უნდა მომხდარიყო...

— „შალახოს“ გარდა რითა ეს დოკუმენტი აღსანიშნავია? თუ მიღება უნდა, ევროკავშირში ასოცირებული ნევროსის გარეშე ვერ მიგვიღებ?

— ასოცირების ხელშეკრულების პარაფირება კი არა, ამოქმედებაც არ არის გარანტია იმისა, რომ ევროპისკენ ჩვენი მოძრაობა შეუქცევადი გახდება. მსგავს ხელშეკრულებაზე ხელი რამდენიმე ათეულმა ქვეყანამ მოაწერა, მათ შორის, თურქეთმა, სირიამაც კი, სადაც დიდი უბედურება ტრიალებს.

ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკურმა ხელმძღვანელობამ რეალურად ვერც კი შეაფასა წინა ხელისუფლების დანაშაული, ივანიშვილს არ ვგულავდით, ის უკვე ნასულია ხელისუფლებიდან. უპირველეს ყოვლისა, მათ ჩაიდინეს სამშობლოს ღალატი, 2008 წლის სამხედრო პოლიტიკურ ავანტიურას ვგულავდით. გარდა ამისა, საზოგადოებრივი მორალის დანაშაული ივანიშვილის მიტაცება, ვეჭვოთელა ვალების აკიდება ქვეყნისთვის (საგარეო ვალდებულება საუბარი) და ა. შ. აი, ამას მკაფიო შეფასებაც კი არ მიეცა, არათუ სამართლიანობის აღდგენა არ მომხდარა.

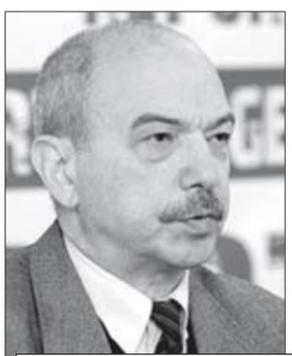
— საზოგადოებაში გავრცელებულია აზრი, რომ ხდება არა სამართლიანობის აღდგენა, არამედ „ნაცების“ დანაშაულის გაპარვა და რომ „ოცნება“ თავიდანვე გარიგებული იყო „ნაციონალისტთან“, ამაზე რას იტყვიან?

— ჩამოვთვალთ მესამეხარისხიანი მიზეზები: პირველი — კოალიცია არის ეკლექტური, შედგება ისეთი პარტიებისგან, რომლებიც ცალ-ცალკე პარლამენტში ბარიერსაც კი ვერ გადალახავდნენ (აღმნიშვნელოვანია მისი მხარე ივანიშვილის და ავტორიტარად — კოალიციას), ასევე ხალხმა აირჩია ივანიშვილი და არა მარგველაშვილი. ახლა ამ პარტიებს საერთო მოტივაცია არ აქვთ. აი, ეს არის. ფიქრობენ მხოლოდ თავიანთ მომავალზე, როგორც პოლიტიკურზე, ისე ფინანსურზე.

პირდაპირ გეტყვით: ის ბიზნესმენებიც კი, რომლებიც ემსახურებოდნენ სააკაშვილის რეჟიმს, მენეჯერებად იყვნენ გადაქცეულნი და ყველაფერი მიჰქონდათ სააკაშვილ-მერაბიშვილის „ობიექტი“ ახლაც სრულიად მშვიდად არიან, ამბობენ, მთავარია, გაურვიდეთ „ქოცებს“ და ჩამოგხსნიან გამოძიებიდან. საზოგადოებაშიც დამკვიდრდა აზრი, რომ „ქოცებმა“ დაიკავეს „ნაციონალისტების“ ადგილი და, როცა ასეთი აზრი მკვიდრდება, ის, როგორც წესი, მართლდება ხოლმე. ეს კოალიცია კი არა, სიმბიოზია. საზოგადოების ნაწილი მყარად დამკვიდრდა აზრი, რომ „ქოცები“ ნაციონალიზმს გარიგებაზე და წართმეული ქონების დაბრუნებას არჩიეს „ნაციონალისტების“ ნიღბში ჩასხდომა, ინანილებენ ფინანსურ ნაკადებს და ადრე მიტაცებულ ქონებას, შესაბამისად, აღარ აძლევთ ხელს სამართლიანობის აღდგენა, ანუ მიგვიღებთ სიმბიოზი, ორი ორგანიზმის ურთიერთსასარგებლო თანაცხოვრება კოალიციის, ანუ მშვიდობიანი თანაცხოვრების ნაცვლად. საშიში ტენდენციაა, აგრეთვე, ის, რომ მრავალ თანამდებობაზე დაინიშნენ მათი ნათესავ-მეგობრები, უკანონოდ არის გათავისუფლებული ასობით ადამიანი, მოკლედ, ნეპოტიზმია გამეფებული. ასევე საშიში ტენდენციებია პროკურატურაში, ადვოკატების კადრები კი არ მიდიან, არამედ წინაურდებიან. დიას, ფუფუნებაში ცხოვრობენ ახალი ლიდერები. ძვირფას მანქანებთან დაკავშირებული სკანდალებიც ბევრია, იმაზე უფრო ძვირი მანქანები ჰყავთ, ვიდრე „ნაციონალისტებს“ ჰყავდათ.

— გვერათ, რომ ივანიშვილი გულწრფელია? თუ რევოლუციის აცილების მიზნით დაეწვია მოსვლა და ახლა ხელს დაიბანა?

— დიას, მჯერა, რომ გულწრფელია. ივანიშვილმა გადაარჩინა საკუთარი სახელმწიფო ჩაუშესკოს სცენარს, ის რომ არა, საქმე მივიდოდა საერთო სახალხო აჯანყებამდე. სააკაშვილისა და მისი გუნდის გადარჩენა თანამდევნი მოვლენაა. ახლა რა ვქნათ? როდესაც ჩანს, რომ ბევრი მართლებით ჩვენი ახალი ხელ-

პეტრე მამრაძე:

მერაბიშვილმა ფარსხალაქის გაბრუნება

ლისუფლება სრულიად უნიათოა, უნდა ვიყოთ ფინილად. მოდის ინფორმაცია, რომ ბერაძე შტატებს, 137 მილიონი ლარით ზრდიან სამინისტროების აპარატებს და ხელისუფლების ხელფასებს, ეს ბიუჯეტშიც ჩაიდო. მეორე ხელით, რომ ეს ძალიან ცუდი ფინანსური მდგომარეობაა, რომ ამ ხერხემალი ნამოქიდა გამოუცდელი ადამიანები, ეს საბავშვო ბაღია. ვთქვათ, შეუთვალა ფარსხალაქს, — გამოიყვანე და რაღაცებს მოგიყვებო, ან თავისი კუდებით, რომლებიც ბევრი არიან პროკურატურაში რჩევა მიაცემინა, რომ, აი, შენ თუ ამას გამოიყვან ციხიდან, მიხვდება, რომ სხვანაირად არის საქმე და ალაპარაკდება. „ნაციონალისტების“ ქართულ პოლიტიკაში ყოფნის გამოცდილება არ აკლიათ, არც ფული და მათ მართლა სწამთ, რომ დაბრუნდებიან ხელისუფლებაში. ვიმეორებ, სჯერათ, რომ ეს ხელისუფლება არის იმდენად უნიათო, რომ ქვეყანას შეიყვანს ჩიხში და ისინი დაბრუნდებიან. რესპების, „ნაციონალისტების“ და ალასანიას გაერთიანებას გამოვიცხავ, იმიტომ, რომ ლია გაერთიანება სიმბიოზი აღარ არის, სიმბიოზი. თუ ნაციონალური ფრაქციის არაერთი წევრი ცალკე ფრაქციას შექმნის ან თემატურად მიემხრობა სხვა ფრაქციას ბევრ საკითხში, ამ სცენარს ნამდვილად არ გამოვიცხავ, მაგრამ, თუ „ქოცების“ დისკრედიტაცია არ განხორციელდა სწრაფად, ესეც არ მოხდება.

— საგარეოპოლიტიკურ კურსზე რას იტყვიან? არც ისე სწრაფად შეცვლილა და არც ისე რადიკალურად, როგორც ამას გვცხადებდნენ, კერძოდ, რუსეთთან დამოკიდებულების დათბობა კიდევ შორეული მომავლის თემაა რჩება? რუსეთთან მარტო

ებო კომისია) თავისი მოქმედებით აჩვენებს, რომ თუნდაც იმ ნაწილში, რომ მერაბიშვილი უკანონოდ გაიყვანეს ციხიდან, სიმართლეა. ახლა ამან ჩრდილი კი არ მიაყენა, შარავანდედი შეუქმნა სააკაშვილის სადისტური სისტემის ხერხემალს — მერაბიშვილს. და ახლა უკვე სტრასბურგში იქნება ეს თუ ნებისმიერ საერთაშორისო დონეზე, ყველა ორგანიზაცია ამას შეიტანს თავის ანგარიშში. ნახეთ, რა დღეში ჩაიგდეს თავი? ნებისმიერმა პატიმარმა, რომ განაცხადოს

მსგავსი, იმასაც არ გამოიძიებენ? იმაზეც იტყვიან ჭიკაძე, რომ არასერიოზულია? ის რომ გამოიძიონ, ეს რატომ არ გამოიძიეს? ანუ პრეცედენტი შექმნეს, რომელსაც ძალიან მძიმე შედეგები ექნება. ასე რომ, ეს ძალიან ცუდი ფინანსური მდგომარეობაა, რატომ? არ გამოვიცხავ, რომ ამ ხერხემალი ნამოქიდა გამოუცდელი ადამიანები, ეს საბავშვო ბაღია. ვთქვათ, შეუთვალა ფარსხალაქს, — გამოიყვანე და რაღაცებს მოგიყვებო, ან თავისი კუდებით, რომლებიც ბევრი არიან პროკურატურაში რჩევა მიაცემინა, რომ, აი, შენ თუ ამას გამოიყვან ციხიდან, მიხვდება, რომ სხვანაირად არის საქმე და ალაპარაკდება. „ნაციონალისტების“ ქართულ პოლიტიკაში ყოფნის გამოცდილება არ აკლიათ, არც ფული და მათ მართლა სწამთ, რომ დაბრუნდებიან ხელისუფლებაში. ვიმეორებ, სჯერათ, რომ ეს ხელისუფლება არის იმდენად უნიათო, რომ ქვეყანას შეიყვანს ჩიხში და ისინი დაბრუნდებიან. რესპების, „ნაციონალისტების“ და ალასანიას გაერთიანებას გამოვიცხავ, იმიტომ, რომ ლია გაერთიანება სიმბიოზი აღარ არის, სიმბიოზი. თუ ნაციონალური ფრაქციის არაერთი წევრი ცალკე ფრაქციას შექმნის ან თემატურად მიემხრობა სხვა ფრაქციას ბევრ საკითხში, ამ სცენარს ნამდვილად არ გამოვიცხავ, მაგრამ, თუ „ქოცების“ დისკრედიტაცია არ განხორციელდა სწრაფად, ესეც არ მოხდება.

ბაზრის გახსნა და ისიც ნაწილობრივ აშკარად არ აღმოჩნდა საკმარისი ქართული ეკონომიკის გასაჯანსაღებლად! ყოველდღე ძვირდება პროდუქტი, რასაც ადრე თუ გვიან პირველადი მოხმარების სხვა საგნებიც მიემატება... მთავრობა ამას ვერ აკონტროლებს?

— ძალიან დიდი შედეგია ის, რომ გადაიდგა ნაბიჯები ურთიერთობის მოგვარებისთვის. ერთგულს მეტი საქართველოს ხელისუფლება? იმაზე ნაწილად, რომ აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი ცნოს? რომ დიპლომატიური ურთიერთობა აღადგინოს რუსეთთან ამ პირობებით? ესეც ძალიან ბევრია, რომ ხილი გავიდა, ღვინო და ა. შ. შეიძლება უფრო რეჟიმიც შემოვიდეს. ვნახოთ, რა იქნება, დრო გვიჩვენებს დანარჩენს.

— დაბოლოს, კარგად მახსოვს თქვენი ჩემთან გაკეთებული განცხადება — არჩევნებზე ხმას მხოლოდ მარგველაშვილს მივცემო. ახლა, მარტო, აღარ მოგწონთ ეს პარტია, არა? აქვე ერთსაც გკითხავთ: სააკაშვილის რა ბედი ეწევა, ალბათ, არც არავინ მოსთხოვს პასუხს?

ერთი იმის გამო, რომ თავის დროზე მხარს უჭერდნენ და თვალს ხუჭავდნენ და ახლა იმის აღმოჩენა, რომ ეს დამნაშავეა, არ უნდათ, სახის შენარჩუნება სურთ და მეორე, ეს ძალიან მნიშვნელოვანია: ევროპაში ძალიან ბევრს არ უნდა, რომ შეიტყვას პრეცედენტი, რომ აიძულეს პოსტ-საბჭოური ქვეყნის ავტორიტარული მმართველი (აიძულეს, თორემ სააკაშვილი არ აპირებდა დამარცხების ცნობას), რომ ეცნო დამარცხება და ნასულიყო არჩევნებით. მისცეს გარანტია, რომ შენზე პოლიტიკური დევნა არ იქნება და ახლა საქმე რომც აღიდრას, დაპატიმრებაზე არაფერს ვამბობ, ეს იქნება უაღრესად უარყოფითი გზავნილი დანარჩენი ავტორიტარი მმართველებსადმი. „ფერადი რევოლუციები“ დაჭკნა და დალაპ და დასავლეთში თავს იმტრევენ, როგორ მოახდინონ მათი ევოლუციური დემონტაჟი, რათა თანდათან ჩაენაცვლოს ამ რეჟიმებს დემოკრატიები. მაგრამ, თუ საქმე აღიდრება, აი, ამას „ოცნება“ ანგარიშს უწევს. ასე რომ, მე არც გამოვიცხავ, რომ საქმე შესაძლოა, არც აღიდრას სააკაშვილის მიმართ და მე ამას კატეგორიულად არ ვეთანხმები. ეს იქნება თვალსაჩინოება იმისა, რომ სამართალმა ვერ გაიმარჯვა საქართველოში, შესაბამისად, სახელმწიფოც ვერ შედგა, დაუსჯელი სააკაშვილი, ადგილობრივი და სხვები დარჩებიან იმის თვალსაჩინოდ, რომ საქართველო, როგორც დემოკრატიული სამართლებრივი ქვეყანა, არ შედგა. ყველას ეტყვიან, რომ ესეც თუნდაც საქმე აღიდრას მის წინააღმდეგ, იმიტომ, რომ აქ პოლიტიკური ნება არ არის. დასავლეთში საკმაოდ ბევრია გავლენიანი ადამიანი, რომელთაც ეს კატეგორიულად არ უნდა სხვადასხვა მიზეზით:

ესაუბრა ქათი სოფერიკი

ცხადია, სერიოზული მკვლევარები მას უხედავ, რაც 2012 წელს მოხდა, „ენ-დი-აის“ პოლიტიკურ რეიტინგებს აღარ მიეკარებინან, მაგრამ სხვა თემებთან დაკავშირებით ამ მონაცემების გაცნობა, ალბათ, მაინც საინტერესოა.

რაგან ჩართული რუსეთის კავშირები უკრაინის კავშირებში?

შარშან რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდა. მართალია, რადიკალური გაუმჯობესება არ მომხდარა, მაგრამ მწვავე კონფრონტაციის საფრთხემ ამჟამად იკლო, რიტორიკა შერბილდა, დაიწყო რუსულ ბაზარზე ქართული პროდუქციის დაბრუნების პროცესი და საუბარი ისეთ მასშტაბურ პროექტებზე, როგორცაა აფხაზეთის გავლით სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენა. წელიწადი ოპტიმისტურ ნოტაზე დასრულდა — რუსეთის პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ შესაძლებლად მიიჩნევს საქართველოს მოქალაქეებისთვის სავაჭრო რეჟიმის გაუქმებას, ხოლო პრემიერმინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა საპასუხო განცხადებაში ვლადიმერ პუტინის მზობა, საქართველოსთან ურთიერთობები გააუმჯობესოს, დადებითად შეაფასა. როგორ განვითარდება ორი ქვეყნის ურთიერთობა 2014-ში და რა საფრთხეები ემუქრება ნორმალიზაციის პროცესს?

არამედ გადაღლილობა ომებისგან და უკიდურესი გაჭირვებისგან სამხედრო-პოლიტიკური და სოციალური უსაფრთხოების გარანტიების არარსებობის პირობებში. არადა, ბევრს შეიძლება გაუჭირდეს იმის დაჯერება, რომ სააკაშვილის ხელისუფლების უპრეცედენტო პროპაგანდისტული ძალისხმევის შემდეგ საქართველოში გამოკითხულთა 33% საბჭოთა კავშირის მიმართ ასეთ დამოკიდებულებას აფიქსირებს.

ალბათ, უნდა გავითვალისწინოთ ისიც, რომ ნოსტალგია სსრკ-ის მიმართ („გელაპის“ მონაცემები არ შეიძლება ჩაითვალოს უშუალო ინდიკატორად, თუმცა მის არსებობას, ალბათ, ვერავინ უარყოფს) და „ენ-დი-აის“ რესპონდენტების 11%-ის არჩევანი ევრაზიის კავშირის სასარგებლოდ ფიქსირდება იმ პირობებში, როდესაც ოფიციალური მოსკოვი არაფერს ამბობს საქართველოს მთლიანობის აღდგენის შესაძლებლობაზე და სეპარატისტულ რესპუბლიკებში მისი ჯარები დგანან. ვლადიმერ პუტინმა საქართველოს მთლიანობის აღდგენის შესაძლებლობაზე მხოლოდ ორი ბუნდოვანი მინიშნება გააკეთა (სადისკუსიო კლუბ „ვალდაიში“ და ევგენი პრიმაკოვის იუბილუზე). ამას ხე უნდა იხილო, საგარეოდ, არც ნავა იმ მომენტამდე, ვიდრე არ დაინახავს, რომ საქართველოში მთავრობა მზადაა, რუსეთთან მჭიდრო ინტეგრაციას დათანხმდეს. მაგრამ, თუ ჩვენ დავუშვებთ, რომ მომავლის მომენტებში მისი ჯარები და აფიქსირებს, რომ საქართველოს მთლიანობის აღდგენა შესაძლებელია ევრაზიის კავშირის მოდერნიზებულ ვარიანტს, ხოლო დამოკიდებულება ამ გაერთიანების მიმართ საქართველოში, სავარაუდოდ, რადიკალურად შეცვლილია. ამ კონტექსტში ჩვენ შეგვიძლია გავიხსენოთ სოციალური და მარკეტინგული კვლევების ცენტრ „აი-პი-ელ“-ისა და გაზეთ „ბანკები და ფინანსების“ სოციოლოგიური ჯგუფის მიერ ჩატარებული გამოკითხვა: როდესაც რუსეთში დენტებს ჰკითხეს, რას გააკეთებენ ისინი, თუ დადგებიან დილემის წინაშე — „ნატოში შესვლა ან ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა“ და 93,4%-მა განაცხადა, რომ უყოყმანოდ მთლიანობის აღდგენას მიემხრობა.

რუსეთმა, საგარეოპოლიტიკური ორიენტაციის შეცვლის სანაცვლოდ, საქართველოს მთლიანობის ეტაპობრივი აღდგენის „საგზაო რუკა“ რომც შემოგვთავაზოს, ჩვენი ქვეყნის მთავრობას არ აქვს შესაძლებლობა, ევრაზიული ინტეგრაციის მიმართულეებით თუნდაც ერთი ნაბიჯი გადადგას. მას გააჩნია ვალდებულებები ამერიკე-

რას ფიქრობს ხალხი?

„ენ-დი-აის“ ბოლო გამოკითხვის (3 915 რესპონდენტი) შედეგების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ქართულ საზოგადოებას ამ დროისთვის შექმნილი მდგომარეობა არ აკმაყოფილებს. კითხვას „მოგწონთ თუ არა საქართველოს ამჟამინდელი ურთიერთობა რუსეთთან?“ დადებითი პასუხი გამოკითხულთა მხოლოდ 22%-მა გასცა, ხოლო უარყოფითი — 72%-მა (5%-მა პასუხი არ იცის), 1% კი პასუხზე თავს იკავებს). მოლაპარაკებები ქართული აგრარული პროდუქციის რუსულ ბაზარზე დაბრუნების შესახებ მისაღებია გამოკითხულთა 90%-ისთვის, მიუღებელი კი — მხოლოდ 5%-ისთვის (ამდენივე პასუხისგან თავს იკავებს). სოხუმის გავლით რუსეთთან სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენას მხარს რესპონდენტების 70% უჭერს, 19% — ეწინააღმდეგება, 11% კი თავს იკავებს. საქართველოს მონაწილეობა სოჭის ოლიმპიადაში მისაღებია გამოკითხულთა 66%-ისთვის, მიუღებელი — 17%-ისთვის, დანარჩენი თავს იკავებს. ეს მონაცემები ამჟამად მნიშვნელებს იმაზე, რომ საქართველოს მოსახლეობა რუსეთთან ურთიერთობაში მეტ დადებით დინამიკას იხივს და მხარს უჭერს ისეთ ნაბიჯებს, რომლებიც პერსპექტივაში ხელს ორი ქვეყნის დაახლოებას შეუწყობს.

რი რეიტინგების გამოკვლევა დაიწყო, რომელთა მიხედვით „ნაციონალური მოძრაობის“ განმარჯვება გარდაუვალი ჩანდა, მაშინ, როდესაც სხვა უცხოელი და ქართველი სოციოლოგების მონაცემები (თუ სათვალავში რამდენიმე მარკინა-ლურ ორგანიზაციას არ ჩავაბრუნებთ) საპირისპიროს ვიუთითებდა. აქედან გამომდინარე, „ენ-დი-აის“ კვლევებს საქართველოში იქვეის თვალთუყურებენ, თუმცა, ალბათ, უნდა აღინიშნოს, რომ იმ საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც პოლიტიკოსებისა და პარტიების რეიტინგს არ ეხება, ის რეალობასთან და სხვა ორგანიზაციების გამოკითხვების შედეგებთან, ასე თუ ისე, მიახლოებულ შედეგებს აქვეყნებს (ამის გადამოწმება არც ისე რთულია). **ცხადია, სერიოზული მკვლევარები მას უხედავ, რაც 2012 წელს მოხდა, „ენ-დი-აის“ პოლიტიკურ რეიტინგებს აღარ მიეკარებინან, მაგრამ სხვა თემებთან დაკავშირებით ამ მონაცემების გაცნობა, ალბათ, მაინც საინტერესოა.**

კიდევ რამდენიმე პუნქტი „ენ-დი-აის“ გამოკითხვიდან, რომელსაც, ალბათ, ყურადღება უნდა მივაქციოთ: გამოკითხულთა 36%-ის შეფასებით, „რუსეთი საქართველოსთვის საფრთხეს წარმოადგენს, მაგრამ ეს საფრთხე გაზვიადებულია“; 35%-ის აზრით,

ახალ იმპულსს ჩრდილოეთიდან, დიდი ალბათობით, სოჭის ოლიმპიადის დასრულებისთანავე ვიხილოთ

„რუსეთი საქართველოსთვის რეალურ და არსებულ საფრთხეს წარმოადგენს“; 23% მიიჩნევს, რომ „რუსეთი საქართველოსთვის არანაირ საფრთხეს არ წარმოადგენს“, 6%-ს კი შეკითხვაზე პასუხი არ აქვს (ინტერპრეტაციის). ამ მონაცემების უკან ამჟამად იკითხვება ალერგიული რეაქცია სააკაშვილის დროინდელ ანტი-რუსულ პროპაგანდაზე, რომელმაც ბოლოსკენ ამჟამად (ამის გადამოწმება არც ისე რთულია). **ცხადია, სერიოზული მკვლევარები მას უხედავ, რაც 2012 წელს მოხდა, „ენ-დი-აის“ პოლიტიკურ რეიტინგებს აღარ მიეკარებინან, მაგრამ სხვა თემებთან დაკავშირებით ამ მონაცემების გაცნობა, ალბათ, მაინც საინტერესოა.**

და ბოლოს, „ენ-დი-აის“ კითხვაზე „საქართველო უნდა განეწიანდეს თუ არა ევრაზიის კავშირში, რომელიც დაფუძნებულია რუსეთის ფედერაციის მიერ?“, რესპონდენტთა 4%-მა უპასუხა, რომ აღნიშნულს „სრულად ეთანხმება“, 7%-მა კი განაცხადა, რომ უბრალოდ „ეთანხმება“. ეს პირველი შემთხვევაა, როდესაც „ენ-დი-აის“ კვლევებში ეს თემა დაფიქსირდა. 11%, ერთი შეხედვით, ცოტაა, თუმცა აგვისტოს ომისა და ათწლიანი, სახელისუფლო პროპაგანდის კვლობაზე ეს ციფრები შეიძლება საკმაოდ საინტერესოდ მოგვეჩვენოს და მათზე საუბარს, ალბათ, გარკვეული დრო უნდა დავუთმოთ. მითუმეტეს, რომ საზოგადოების ეს ნაწილი, სავარაუდოდ, წარმოადგენს ერთგვარ „პლაცდარმს“, რომელზე დაყრდნობით კრემლი შეეცდება, „რბილი ძალის“ გამოყენებით გააფართოოს გავლენა საქართველოში და პერსპექტივაში ის ევრაზიული ინტეგრაციის პროცესში ჩართოს.

საბჭოთა კავშირიდან ევრაზიის კავშირამდე

წარმოდგენები ევრაზიის კავშირის შესახებ საქართველოში მნიშვნელოვანწილად მითოლოგიზებულია. მოსახლეობის დიდი ნაწილი განიხილავს მას, როგორც საბჭოთა კავშირის მოდერნიზებულ ვარიანტს, ხოლო დამოკიდებულება ამ უკანასკნელის მიმართ საქართველოში არაერთგვაროვანია. გასულ კვირას „გელაპმა“ გამოაქვეყნა ფრიად საგულისხმო კვლევის შედეგები, რომლებიც 11 პოსტ-საბჭოთა ქვეყანაში ჩაატარა. კითხვა შემდეგი იყო: **„საბჭოთა კავშირის დაშლამ მთელი ევრაზიის მომავალი მომავალი თუ სარგებელი“?** „მხოლოდ აზერბაიჯანელები, ყაზახები და თურქმენები ხედავენ მეტ სარგებელს, ვიდრე ზარალს, — წერენ თავიანთ კომენტარებში „გელაპის“ მკვლევარები, — ქართველების აზრი გაიყო“. გამოკითხულთა 37% მიიჩნევს, რომ სსრკ-ის დაშლით მეტი სარგებელი ვნახეთ, 33% თვლის, რომ საქართველო ამით დაზარალდა, 9% არც ერთ ამ მოსაზრებას არ იზიარებს, 21% პასუხზე თავს იკავებს ან არ იცის, რა უპასუხოს. ამ 33%-ის უკან, სავარაუდოდ, დგას არამხოლოდ ნოსტალგია, რომელსაც სააკაშვილის ხელისუფლება „37-მანეთიანს“ ეძახდა,

წარმოდგენები ევრაზიის კავშირის შესახებ საქართველოში მნიშვნელოვანწილად მითოლოგიზებულია

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„მე არც ერთი შემთხვევა არ მახსენდება, მათ კვლევას რეალური სურათი რომ აეხსოს. ისინი ყოველთვის თავიანთი პოლიტიკური დამფინანსებლების დავალებას ასრულებდნენ და მათი ნება-სურვილის მიხედვით მოქმედებდნენ, სანაცვლოდ კი სოლიდურ დაფინანსებას იღებდნენ.“

ლი პარტნიორების მიმართ, ამასთანავე, პარლამენტში თავმოყრილი პროდასავლური ჯგუფები ამის გამო ნამდვილ ომს გამოცხადებენ, რომელსაც შეიძლება გადატრიალება ან უკრაინული „ევრომაიდანის მსგავსი პროცესები მოჰყვეს.

მაგრამ ვითარება იცვლება, ყოფილი მმართველი პარტიის დასუსტება გრძელდება, ხოლო მისი რესურსების გარეშე რესპუბლიკელები, ალასანის პოტენციური მხარდამჭერები საზოგადოებაში, სავარაუდოდ, განსაკუთრებულს ვერაფერს მიაღწევენ. ქართული პოლიტიკური სივრცის ტრანსფორმაციის პარალელურად, მოსკოვი, დიდი ალბათობით, შეცდებდა გააფართოვოს „11%-ინი პლაცდარმი“ (პირობითად ასე ვუწოდოთ) და საქართველოს მოსახლეობისთვის ევრაზიული ინტეგრაციის იდეა უფრო მიმზიდველი გახადოს, რათა მან გააძლიეროს ზენოლა მთავრობაზე „ქვემოდას“ და მას ამავდროულად უზრუნველყოს. მოსკოვი, სავარაუდოდ, ძალისხმევას არ დაიშურებს იმისთვის, რომ მოახდინოს ქართველების ანტიდასავლური განწყობების კონვერტირება პრორუსულ განწყობებში, გააუმჯობესოს რუსეთის იმიჯი საქართველოში, რაშიც მნიშვნელოვან როლს ახალი ჰუმანიტარული კონტაქტები და ეკონომიკური პროექტები შეასრულებს.

გეოპოლიტიკური ოლიგარქიის მემორიები

შარშან რუსეთმა საგარეო არენაზე მნიშვნელოვან წარმატებებს მიაღწია, უპირველეს ყოვლისა, სირიასა და უკრაინაში. ის, ვინც ყურადღებით აკვირდებოდა კიევში განვითარებულ პროცესებს, ალბათ, მიაქცია ყურადღება იმას, რომ, ატენილი ხმაურის მიუხედავად, აშშ-მა იანუკოვიჩის წინააღმდეგ შესაძლებლობების მთელი სპექტრი არ გამოქმედა, რითაც პუტინის ტაქტიკური წარმატების მოუგება გაუადვილა (ბრძოლა უკრაინისთვის ამით არ დასრულდება, თუმცა კრემლმა პოზიციები მკვეთრად გაიუმჯობესა).

ვამინტგონი იძულებულია, კონცენტრირება ახიან-წყნარი ოკეანის რეგიონზე მოახდინოს, გაცილებით მეტი ყურადღება ჩინეთს დაუთმოს და პოსტსაბჭოთა სივრცეში რუსეთის სულ უფრო ნაკლებ წინააღმდეგობას უწევს. 2014 წელს კრემლი, სავარაუდოდ, შეეცდება, ახალ გარდევას მიაღწიოს არამხოლოდ უკრაინაში, არამედ სამხრეთ კავკასიაშიც, სადაც გასულ წელს სომხეთი საბაჟო კავშირში შესვლაზე დაითანხმა. საქართველოში რუსების სავარაუდო გააქტიურებას ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერას უკავშირებენ, მიუხედავად იმისა, რომ კრემლი ამას (უკრაინისგან განსხვავებით) მნიშვნელოვან საფრთხედ არ განიხილავს. მაგრამ მიზეზი ამ შემთხვევაში, ალბათ, მეორეხარისხოვანია, მთავარია ის, რომ არაერთი სერიოზული ანალიტიკოსი საუბრობს იმაზე, რომ მალე კრემლი საქართველოსა და აზერბაიჯანში გაცილებით აქტიურად ამოქმედდება.

ბევრი რამ დამოკიდებული იქნება იმაზე, რამდენად გაიზრდება ანტიდასავლური განწყობები საქართველოში. ევროპელი პოლიტიკოსების მიერ სააკაშვილის რეჟიმის მაღალჩინოსნების ადვოკატირებამ, ამ მხრივ, შეიძლება საკმაოდ მნიშვნელოვანი ფაქტორის როლი შეასრულოს და შემჭიდროებულ ვადებში ძალზე პოპულარული გახადოს ლოზუნგი „არ გვინდა ასეთი დასავლეთი“. აგრეთვე, ანტიდასავლური განწყობების ზრდას, სავარაუდოდ, ხელს შეუწყობს ევროპის პოზიცია საქართველოში ლგბტ-ს უფლებების დაცვასთან და ზოგიერთ სხვა საკითხთან დაკავშირებით. კრემლი, თავის მხრივ, შეეცდება, რომ ყოველივე ეს საკუთარი ამოცანების გადასაჭრელად გამოიყენოს. ამასთანავე, მიაღწიოს იმას, რომ ქართველმა კონსერვატორებმა და ტრადიციონალისტებმა (აქ იგულისხმებიან შესაბამისი შეხედულებების მქონე ადამიანები და არა ამავდროულად მქონე პარტიები), რომელნიც უკმაყოფილონი არიან იმით, რომ ხელისუფლებაში (უპირველესადაც კი, პარლამენტში) მათი რაოდენობის არაპროპორციული წარმომადგენლობა ჰყავთ, იპოვონ საკუთარი ადგილი ანტიგლობალიზატორულ ძალების იმ მობილენაკობაში, რომელიც ვლადიმერ პუტინმა თავის ყოველწლიურ მიმართვაში გამოაცხადა და რუსეთში მოკავშირე დაინახოს. ვამინტგონზე ორიენტირებული ძალების წინააღმდეგ, „ნაციონალების“ დასუსტების გარდა, აგრეთვე, მუშაობს ის ფაქტორი, რომ საზოგადოებასთან ურთიერთობაში, დასავლეთის უპირატესობებზე საუბრისას, ისინი კვლავინდობურად სააკაშვილის დროინდელ პრიმიტიულ პროპაგანდისტულ შტამებს იყენებენ, არ ამბობენ არაფერს ახალს და მხოლოდ იმას იმეორებენ, რომ „ამ გზას ალტერნატივა არ აქვს“. საზოგადოებას კი მსგავსი შელოცვები მიიღეს ხანა აღარ აკმაყოფილებს და ის უფრო სერიოზულ დისკუსიას, კონკრეტულ პლიუსებსა და მინუსებსზე საუბარს მოითხოვს (თუნდაც იმავე ევროასოცირებასთან დაკავშირებით).

2014 წელი რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში, სავარაუდოდ, ძალიან ბევრ საინტერესო სიახლეს დაუკავშირდება. ერთის მხრივ, ცხადი გახდება, რომ ნორმალური ციხე ორიენტირებული შემხვედრი ნაბიჯების ლიმიტი ამოიწურა და საჭიროა რაღაც ახალი, რაც ფუნდამენტური პრობლემების გადაჭრასთან მიგვაახლოებს. საზოგადოებაში შეიძლება გაჩნდეს განცედა, რომ პროცესი ჩიხში შევიდა (ეს უკვე დღეს იგრძნობა). მეორე მხრივ კი, რუსეთი საკმაოდ ბევრს გააკეთებს იმისთვის, რომ საქართველოს მთავრობისა და საზოგადოების პოზიცია ევრაზიული ინტეგრაციის სასარგებლოდ შეცვალოს, რაც მას, თუნდაც საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, სავარაუდოდ, საკმაოდ მნიშვნელოვან ამოცანად მიიჩნია. ახალ იმპულსებს ჩრდილოეთიდან, დიდი ალბათობით, სოჭის ოლიმპიადის დასრულებისთანავე ვიგრძნობთ.

ლიბიტი მონიავა

ელიზბარ ჯაფელიძე: რა ობიექტურობაზეა საუბარი? NDI-ს ყველა თანამშრომელი საქართველოდან გასაყვანი!

საზოგადოებისთვის კარგადაა ცნობილი NDI-ს — აშშ-ის საერთაშორისო ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის მიერ ჩატარებული სხვადასხვა სახის კვლევა, რომელთა შედეგებიც ობიექტურობითა და მიუკერძოებლობით ნამდვილად ვერ დაიკვეხნის! საქართველოს მოსახლეობისთვის ცალსახაა, რომ აღნიშნული ორგანიზაცია სულაც არაა დაინტერესებული რეალური სურათის ასახვით, პირიქით, მისი თითოეული თანამშრომლის მიზანი კვლევის შედეგების გაყალბებით ფინანსების მოძიებაა. ვის აინტერესებს მსგავსი კვლევების ჩატარება და რა მიზანს ემსახურება ის, უნდა იკრძალებოდეს თუ არა ოფიციალურად მათი საქმიანობა საქართველოში და ვინ დგას ამ ყველაფრის უკან — სწორედ ამ საკითხებთან დაკავშირებით გაზეთი „საქართველო და მსოფლიო“ აკადემიკოს ელიზბარ ჯაფელიძესა და კოალიცია „ქართული ოცნების“ წევრ სოსო ჯაჭვლიანს დაუკავშირდა.

ელიზბარ ჯაფელიძე:

— მე ამ კვლევებს არავითარ შემთხვევაში არ ვენდობი, რადგან მისი თითოეული თანამშრომელი უშუალოდ ამერიკის დაკვეთით მოქმედებს და ამ ქვეყნის დავალებებს ასრულებს. ამ კვლევის არც ერთი შედეგი არ არის რეალური და ობიექტური, რადგან ის ქართველი ხალხის ნების გამომხატველი არასოდეს ყოფილა. ამ ორგანიზაციის თითოეული თანამშრომელი საზოგადოებაში ძალიან დიდ ზიზღს იწვევს და ეს ზიზღი სწორედ მათი კვლევების მიკერძოებულობიდან გამომდინარეობს. მე არც ერთი შემთხვევა არ მახსენდება, მათ კვლევებს რეალური სურათი რომ აეხსოს. ისინი ყოველთვის თავიანთი პოლიტიკური დამფინანსებლების დახვედრებს ასრულებდნენ და მათი ნება-სურვილის მიხედვით მოქმედებდნენ, სანაცვლოდ კი სოლიდურ დაფინანსებას იღებდნენ. ამ კვლევის შედეგების გაყალბების უამრავი ფაქტია, მაგრამ ერთს ვუსტად ვიცი, რომ ასეც იყო: ამ ორგანიზაციის ერთ-ერთმა თანამშრომელმა ბოკოეიას მისწერა, გადაეცით ჩვენს ერთგულ თანამებრძოლებს, რომ

წინასწარ უნდა იყოს შემდეგი გადანაწილება — 60% მარგველაშვილს, 30% ბაქრაძეს და 10% ბურჯანაძეს. ეს შედეგები შემდეგ გამოაქვეყნეს და მთელმა მსოფლიომ ნახა, რომ ყველაფერი ასეც მოხდა. რა ობიექტურობაზეა საუბარი?! ამ ორგანიზაციის ყველა თანამშრომელი გასაყვანი ჩვენი ქვეყნიდან! მათ უკან ის მასონური ჯგუფები დგანან, რომლებიც დღევანდელ მსოფლიოს განაგებენ. სწორედ მათი ინტერესია გარკვეული ქვეყნების განადგურება, ერთა კულტურის გაუფასურება და მოსპობა. ძნელი მისახვედრო არ უნდა იყოს, რომ სხვადასხვა მალაი თანამდებობის პირები სწორედ მათ მიერ არიან ხელდასმული ხელი-სუფლებანი.

სწორედ NDI იყო ის ორგანიზაცია, რომელიც მთელი ამ ხნის მანძილზე მიხეილ სააკაშვილსა და „ნაციონალურ მოძრაობას“ ღირსეულად ემსახურებოდა. ალბათ, გახსოვთ კიდევ, ახლახან გამოქვეყნებული მათი კვლევის შედეგები, რომლის მიხედვითაც, ივანოვილი მესამე ადგილზე გავიდა, ხოლო მონინავე პოზიციები სააკაშვილსა და გიორგი თარგამაძეს ერგოთ. ეს ხომ სრული სიყალბეა და მეტი არაფერი!

კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ ეს კვლევები აუცილებლად უნდა აიკრძალოს და სწორედ მაშინ მიხდება ქართველი ხალხი, თუ როგორი სიბრყველა ამ კვლევის ყველა შედეგი! მის ნაცვლად კი უნდა შეიქმნას ობიექტური ორგანიზაცია, რომელიც არ იქნება მიკერძოებული და არ ექნება პოლიტიკური სარწმუნო. კვლევითი ორგანიზაციის თითოეულმა თანამშრომელმა კვლევების შედეგები უნდა

ასახოს რეალობა და ჩვენი ქვეყნის სინამდვილე. მისი თითოეული შედეგი ქართველი ხალხის განწყობას უსტად უნდა რეკლავდეს და ასახავდეს. სწორედ ესაა კვლევითი ორგანიზაციის უმთავრესი მიზანი, რომელიც არანაირად არ აქვს გათავისებული NDI-ს.

სოსო ჯაჭვლიანი:

— სიმართლე გითხრათ, მე ამ კვლევების შედეგებს მაინცდამაინც არ ვენდობი. შეიძლება რაღაცაში ჩვენი აზრები ერთმანეთს დაემთხვას, მაგრამ ეს მაინც არ ასახავს რეალურ სურათს. NDI-ის მიერ ჩატარებული კვლევები არ მოდის თანხვედრაში ქართულ მენტალობასთან. გარდა ამისა, აქამდე რატომღაც არ უნდა ჩემთვის გახდა ცნობილი, ამ ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული ერთ-ერთი ბოლო კვლევის მიხედვით, თურმე რეიტინგით „ქართული ოცნება“ ლიდერობს. უნდა გავვარდეთ თუ რა უნდა ექნათ?! რა გასაკვირი ესაა, რომ „ნაციონალების“ მიერ ჩადენილი საშინელებებისა და სისაძაგელების მერე „ქართული ოცნება“ ლიდერობდეს! ძნელი წარმოსადგენია?! **აღრე მუგვიან ყველა აგებს პასუხს ჩადენილი დანაშაულის გამო. მე არ ვამბობ, რომ ყველა „ნაციონალი“ დანაშაულია. ყველგან არის ცუდი და კარგი, ამიტომ, უნდა ვიხილოთ მათი ნათელი მაგალითი 1 ოქტომბრის არჩევნები. მანამდე ხალხი თავისი პოზიციის**

ადღაფიქსირებისგან თავს იკავებდა, მაგრამ, როგორც კი ხმის მიცემისას საკუთარ თავთან მარტო დარჩა, საკუთარი პოზიცია თამამად დააფიქსირა. სწორედ ამიტომ, რომ დღეს ხელისუფლების სათავეში „ქართული ოცნება“.

ახლა კი NDI ორგანიზაციის საქმიანობის აკრძალვის რეკამენდებია: ჩვენ ვერავის ვერაფერს ავუკრძალავთ. ამით შეიძლება უფრო ცუდი შედეგი მივიღოთ, რადგან აკრძალვა უკუაქცეის ინვესტს და შეიძლება მეორე მხარის უფრო მეტი ინტერესი გამოიწვიოს. ეს ფიზიკის კანონივით არის. პირიქით, ყველას ყველაფერი ისე უნდა აუფხვან და გავაგებიანო, როგორც შეგიძლია. კულტურა სხვაგვარად ვერ ჩამოყალიბდება და ვერც საზოგადოება გაიზრდება. ვფიქრობ, რომ ყველანაირი კვლევა მაინც ზოგადია. როგორც ჩემთვის გახდა ცნობილი, ამ ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული ერთ-ერთი ბოლო კვლევის მიხედვით, თურმე რეიტინგით „ქართული ოცნება“ ლიდერობს. უნდა გავვარდეთ თუ რა უნდა ექნათ?! რა გასაკვირი ესაა, რომ „ნაციონალების“ მიერ ჩადენილი საშინელებებისა და სისაძაგელების მერე „ქართული ოცნება“ ლიდერობდეს! ძნელი წარმოსადგენია?! **აღრე მუგვიან ყველა აგებს პასუხს ჩადენილი დანაშაულის გამო. მე არ ვამბობ, რომ ყველა „ნაციონალი“ დანაშაულია. ყველგან არის ცუდი და კარგი, ამიტომ, უნდა ვიხილოთ მათი ნათელი მაგალითი 1 ოქტომბრის არჩევნები. მანამდე ხალხი თავისი პოზიციის**

ჩაიწერა სორენა ლპარლიანა

სოსო ჯაჭვლიანი: ყველა «ნაციონალი» დასაჭირია!

აზერბაიჯანი იზრდება 34 პროცენტით პარსკაქტივში, თურქეთი — 20 პროცენტზე მეტით, ხოლო სომხეთი — 7 პროცენტით. ერთადერთი საქართველოა, რომლის მოსახლეობაც შემცირდება 28 პროცენტით. ასე რომ, ამ არის უმძიმესი ვითარება და ამას დროულად თუ არ მივხედეთ, საქართველო, ფაქტობრივად, გადაშენების პირასაა.

ანზორ თოთაძე:

თუ დასავლეთი მიწების გაყიდვას გვთხოვს, ასეთი არს ევროპა მიწა და არს მათი კავშირები

ბოლო დროს განვითარებულ მნიშვნელოვან მოვლენებზე «საქართველო და მსოფლიოს» ესაუბრება დემოგრაფი, სოციოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ანზორ თოთაძე.

— ბატონო ანზორ, წინა და დღევანდელი ხელისუფლების წარმომადგენლები ერთხმად გვარწმუნებენ, რომ, თუკი საქართველო ევროკავშირის სრულფუნქციონირებას მივაღწევთ, ჩვენი ეკონომიკა მნიშვნელოვნად წინ წაიწევს. თქვენი აზრით, რას მოგვცემს ევროპულ ოჯახში შესვლა ამ თვალსაზრისით და, რაც მთავარია, როგორ შეიძლება, ეს აისახოს ჩვენს დემოგრაფიაზე?

— უწინარესად, უნდა ითქვას ის, რომ დაპირებები, რომლებსაც გვაძლევს ევროკავშირი, თითქოს ჩვენ იქ განვითარდებით და სხვა, პაერში ჰკიდა, თუმცა თქვენ იცით ქვეყნები, რომლებიც, უკვე მრავალი წელია, ამ კავშირში არიან, მაგრამ მაინც ძალიან მძიმე ეკონომიკურ მდგომარეობაში იმყოფებიან. ჩემი აზრით, თუ მიგვიღებენ, რაც, კიდევ ვიმეორებ, არარეალური მგონია, ჩვენ შეგვექმნება უამრავი პრობლემა, ჩვენი გეოპოლიტიკური მდებარეობიდან გამომდინარე, და საბოლოო ჯამში ამ ბარიერების გადალახვას დასჭირდება უდიდესი ძალისხმევა, რაც, შესაძლოა, ვერც მოვახერხებთ. რაკი კონკრეტულად დემოგრაფიაზე მოიხილოთ, ამ თვალსაზრისით თქვენს ევროპულ ოჯახში არაფრის მომცემია. პირიქით, აქ შეიძლება პროცენტები უკუღმა შემოტრიალდეს და არამარტო დემოგრაფიულად მივიღოთ უარესი სურათი, არამედ ტერიტორიულადც. სამწუხაროდ, წინა ხელისუფლებამ ამ საფრთხეებს ვერ აღიქვამდა საფრთხეებად და დაღუპვის პირამდე მიგვიყვანა. უბედურება კი ის არის, რომ, მიუხედავად ამდენი უბედურებისა, რომელიც განსაკუთრებით ბოლო 9 წლის მანძილზე გამოიარა ქართველმა ხალხმა, რეალური საშვებით ვერჯერობით არ გამოიწვია.

— დღევანდელი მდგომარეობის გათვალისწინებით, რა დემოგრაფიული სურათი შეიძლება გვექნდეს უახლოეს წლებში?

— პირველ რიგში, ხაზი უნდა გაესვას ერთ რამეს: ხომ გვეუბნებიან, ევროკავშირში შესვლით ეკონომიკა ყველაფერზე უფრო გაიზარდოს, რაც, უნდა კარგად ვიცხოვროთ და გაიზარდოს ხელფასები, პენსიები, დაბალი შობადობის პირობებში დემოგრაფიული წინსვლა არ იქნება. ამას იმიტომ ვამბობ, რომ 80-იან წლებში საქართველოში დაიბადა 455 ათასი გოგონა. ხოლო ბოლო ათწლეულში,

ანუ 2000-დან 2010-მდე — 236 ათასი. ეს, იცით, რას ნიშნავს? ახლა ვინც იბადება, მათი დედები იმ 80-იან წლებში დაბადებული გოგონები არიან; და, თქვენ წარმოიდგინეთ, 2000-2010 წლებში დაბადებულები რომ გახდებიან მშობლები, რა დაბალი იქნება მატება.

— რა შეიძლება გავკეთდეს ამ პროცესის შესაჩერებლად? — ამას სჭირდება ხანგრძლივი კომპლექსური მიდგომა, მაგრამ დღეს ამაზე ასე ერთი ხელისმომხრე ვერ ვიპოვებ. ზოგადად, რა თქმა უნდა, ჩვენი მთავარი მიზანია, როგორმე ეს პროცესი შევანელოთ და შემდეგ, როცა გავაერთიანებთ დემოგრაფიული თაობა, რომელიც მოიცავს 28 წელს, მოსახლეობის გამრავლებას ვიზრუნოთ.

— როგორ ფიქრობთ, დღევანდელი ხელისუფლების პრიორიტეტი რამდენად არის დემოგრაფია? რამდენად შესაძლებელია ეს მათ პოლიტიკაში?

— მე ერთი რამის თქმა შემიძლია: ჩვენ უნდა გადავარჩინოთ ერთი არამხოლოდ სულიერად, არამედ რაოდენობრივადაც. ეს არის მთავარი, რაც, პირველ რიგში, უნდა მოგვარდეს, დანარჩენი — მერე, როგორ გავაკეთებთ ამას, რა ღონისძიებებით, სხვა საკითხია.

— ფაქტია, რომ ცალსახად პროდასავლური პოლიტიკა საქართველოს მუდმივად საფრთხის ქვეშ ამყოფებს სოციალურადაც და ეკონომიკურადაც. ეს ხომ დემოგრაფიაზეც აისახება?

— პრაკტიკულად, მაგრამ კიდევ ვიმეორებ, ეს განხილვის საგანია. ჩვენ, უბრალოდ, კარგად უნდა დაგვიქრდეთ, რა ჯობია — ის, რომ რუსეთს ყოველდღე ვაგინოთ, როგორც ეს იყო სააკაშვილის პერიოდში, თუ ცოტა სხვაგვარად მოვიქცეთ.

— საერთოდ, დემოგრაფიული პოლიტიკის გატარება დიდ თანხებს და სხვადასხვა რესურსს მოითხოვს. რამდენად აქვს დღეს საქართველოს ამის შესაძლებლობა?

— აბსოლუტურად სწორი შეკითხვაა. ამ ყველაფერს უზარმაზარი ფინანსური რესურსი სჭირდება, სხვა რომ არაფერი ვთქვათ, მაგრამ ჩვენ უნდა გავაფრთხილოთ დემოგრაფიული პოლიტიკა, რომელიც პირველი რიგისაა. დღეს მთავარ პრობლემას წარმოადგენს შობადობა და ამას უნდა მივხედოთ. აი, ამის შემდეგ კი უკვე შეიძლება ფიქრი დანარჩენი საკითხების გადაჭრაზე, რომლებიც ასევე მნიშვნელოვანია. ისე, ცხადია, ყველაფერს ერთხმად ვერ მივხედავთ, ამას მთელი ჩვენი ბიუჯეტი არ ეყოფა...

— საინტერესოა, ჩვენს მეზობელ სახელმწიფოებში რამდენად არის დემოგრაფიული თვალსაზრისით? ამას, ალბათ, აქვს ჩვენთვისაც მნიშვნელობა.

ნეთ, როგორ ფიქრობთ, აისახებოდა ჩვენს დემოგრაფიაზე ის სავაჭრო და საინფორმაციო პოლიტიკა, რომელიც სააკაშვილის ხელისუფლებას ჰქონდა? მოგეხსენებათ, მათ 118 სახელმწიფოსთან შემოიღეს უფიქრო მიმოსვლა.

— რა უნდა ვთქვა ამაზე, ეს იყო მოლაპტეობრივი პოლიტიკა. წარმოიდგინეთ, რა ხდებოდა: ქართველმა ხალხმა უზარმაზარი სისხლი დაღვარა თავისი სამშობლოს, მინა-წყლისა და თვითმყოფადობის გადასარჩენად. ახლა კი მოდის გადამთიელი, რომელიც, ალბათ, რუკაზე ვერ მოგვიძვინის საქართველოს და იწყებს აქ

შენიშნა სააკაშვილმა ყველაფერი. მეტიც, პოსტსაბჭოთა სივრცეში და საერთოდ, ევროპაში, ჩვენ ვართ ერთადერთი სახელმწიფო, რომელიც არც ერთი დემოგრაფიული ღონისძიება არ განხორციელებულა. სამაგიეროდ „ნაც-მოდრობის“ ბატონობის 9-წლიან პერიოდში ქვეყანაში აშენდა პრეზიდენტის სასახლე, პარლამენტის შენობა — ქუთაისში, უფუნქციო ხიდი — მტკვარზე, ორი უცნაური შენობა — რიყეზე და ა.შ. ჯამში ყველაფერი ეს დაჯდა, სულ მცირე, სამი მილიარდი ლარი, რომელიც მაშინდელმა ხელისუფლებამ ხალხის ჯიბიდან

«მალე აღმოვჩნდებით დემოგრაფიული ექსპანსიის საფრთხის წინაშე და მოგვიწევს ტერიტორიების დათმობა...»

ნად აქვს დღეს საქართველოს ამის შესაძლებლობა?

— აბსოლუტურად სწორი შეკითხვაა. ამ ყველაფერს უზარმაზარი ფინანსური რესურსი სჭირდება, სხვა რომ არაფერი ვთქვათ, მაგრამ ჩვენ უნდა გავაფრთხილოთ დემოგრაფიული პოლიტიკა, რომელიც პირველი რიგისაა. დღეს მთავარ პრობლემას წარმოადგენს შობადობა და ამას უნდა მივხედოთ. აი, ამის შემდეგ კი უკვე შეიძლება ფიქრი დანარჩენი საკითხების გადაჭრაზე, რომლებიც ასევე მნიშვნელოვანია. ისე, ცხადია, ყველაფერს ერთხმად ვერ მივხედავთ, ამას მთელი ჩვენი ბიუჯეტი არ ეყოფა...

— საინტერესოა, ჩვენს მეზობელ სახელმწიფოებში რამდენად არის დემოგრაფიული თვალსაზრისით? ამას, ალბათ, აქვს ჩვენთვისაც მნიშვნელობა.

— მეზობელ ქვეყნებში გაცილებით უკეთესი ვითარებაა. მაგალითად, აზერბაიჯანი იზრდება 34 პროცენტით პარსკაქტივში, თურქეთი — 20 პროცენტზე მეტით, ხოლო სომხეთი — 7 პროცენტით. ერთადერთი საქართველოა, რომლის მოსახლეობაც შემცირდება 28 პროცენტით. ასე რომ, აქ არის უმძიმესი ვითარება და ამას დროულად თუ არ მივხედეთ, საქართველო, ფაქტობრივად, გადაშენების პირასაა; არაერთხელ მითქვამს, რომ მალე აღმოვჩნდებით სერიოზული დემოგრაფიული ექსპანსიის საფრთხის წინაშე და მოგვიწევს ტერიტორიების დათმობაც...

— ექსპანსია რამდენად ახსენებოდათ? — ეს საშინელებაა. ამოიღო. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ: ამ თანხით შეიძლებოდა მესამე ბავშვის ნასახლისხსენებლად ოჯახისთვის ყოველთვიურად მიგვეცა 200 ლარი, სანამ ბავშვი არ მიიღწეოდა 16 წლამდე. ეს კი იქნებოდა უდიდესი სტიმული ერისთვის და დემოგრაფიული პრობლემები მნიშვნელოვანწილად გადაიჭრებოდა. სამწუხაროდ, წინა ხელისუფლებამ ამით არც დაინტერესებულა, თითქოს ეს საკითხი საერთოდ არც იდგა და არც მოითხოვდა გადაწყვეტას. შედეგად მივიღეთ ის, რომ გადაშენების პირას მივდებით. ახლა რა შეიძლება იყოს გამოსავალი, კიდევ ვიმეორებ: ამაზე ბევრი ფიქრია საჭირო.

— დასავლური ღირებულებები ლიბერალურ პოლიტიკას მოითხოვს.

— იცით რა, თუ დასავლეთი ჩვენგან მოითხოვს, რომ მინა გავყიდოთ, მაშინ ასეთი არც ევროპა მინდა და არც მათი კავშირები. ეს ნიშნავს საკუთარი თავის გაქვადვას და თვითლიკვიდაცვას.

— სხვანაირად ევროინტეგრაციას საფრთხე დაეშუქება.

— ამ ევროინტეგრაციას ამოიღო. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ: ამ თანხით შეიძლებოდა მესამე ბავშვის ნასახლისხსენებლად ოჯახისთვის ყოველთვიურად მიგვეცა 200 ლარი, სანამ ბავშვი არ მიიღწეოდა 16 წლამდე. ეს კი იქნებოდა უდიდესი სტიმული ერისთვის და დემოგრაფიული პრობლემები მნიშვნელოვანწილად გადაიჭრებოდა. სამწუხაროდ, წინა ხელისუფლებამ ამით არც დაინტერესებულა, თითქოს ეს საკითხი საერთოდ არც იდგა და არც მოითხოვდა გადაწყვეტას. შედეგად მივიღეთ ის, რომ გადაშენების პირას მივდებით. ახლა რა შეიძლება იყოს გამოსავალი, კიდევ ვიმეორებ: ამაზე ბევრი ფიქრია საჭირო.

— აქვე სულმნათი ქაბუა ამირეჯიბის სიტყვებით დავასრულებ საუბარს, რომელიც მან ანდერძად დაგვიტოვა:

ამოიღო. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ: ამ თანხით შეიძლებოდა მესამე ბავშვის ნასახლისხსენებლად ოჯახისთვის ყოველთვიურად მიგვეცა 200 ლარი, სანამ ბავშვი არ მიიღწეოდა 16 წლამდე. ეს კი იქნებოდა უდიდესი სტიმული ერისთვის და დემოგრაფიული პრობლემები მნიშვნელოვანწილად გადაიჭრებოდა. სამწუხაროდ, წინა ხელისუფლებამ ამით არც დაინტერესებულა, თითქოს ეს საკითხი საერთოდ არც იდგა და არც მოითხოვდა გადაწყვეტას. შედეგად მივიღეთ ის, რომ გადაშენების პირას მივდებით. ახლა რა შეიძლება იყოს გამოსავალი, კიდევ ვიმეორებ: ამაზე ბევრი ფიქრია საჭირო.

— აქვე სულმნათი ქაბუა ამირეჯიბის სიტყვებით დავასრულებ საუბარს, რომელიც მან ანდერძად დაგვიტოვა:

ამოიღო. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ: ამ თანხით შეიძლებოდა მესამე ბავშვის ნასახლისხსენებლად ოჯახისთვის ყოველთვიურად მიგვეცა 200 ლარი, სანამ ბავშვი არ მიიღწეოდა 16 წლამდე. ეს კი იქნებოდა უდიდესი სტიმული ერისთვის და დემოგრაფიული პრობლემები მნიშვნელოვანწილად გადაიჭრებოდა. სამწუხაროდ, წინა ხელისუფლებამ ამით არც დაინტერესებულა, თითქოს ეს საკითხი საერთოდ არც იდგა და არც მოითხოვდა გადაწყვეტას. შედეგად მივიღეთ ის, რომ გადაშენების პირას მივდებით. ახლა რა შეიძლება იყოს გამოსავალი, კიდევ ვიმეორებ: ამაზე ბევრი ფიქრია საჭირო.

ამოიღო. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ: ამ თანხით შეიძლებოდა მესამე ბავშვის ნასახლისხსენებლად ოჯახისთვის ყოველთვიურად მიგვეცა 200 ლარი, სანამ ბავშვი არ მიიღწეოდა 16 წლამდე. ეს კი იქნებოდა უდიდესი სტიმული ერისთვის და დემოგრაფიული პრობლემები მნიშვნელოვანწილად გადაიჭრებოდა. სამწუხაროდ, წინა ხელისუფლებამ ამით არც დაინტერესებულა, თითქოს ეს საკითხი საერთოდ არც იდგა და არც მოითხოვდა გადაწყვეტას. შედეგად მივიღეთ ის, რომ გადაშენების პირას მივდებით. ახლა რა შეიძლება იყოს გამოსავალი, კიდევ ვიმეორებ: ამაზე ბევრი ფიქრია საჭირო.

საქართველოს მოქალაქეება დიდი ბრიტანეთის ხანგრძლივი ვიზაზე საბუთების შეტანა, 2013 წლის 31 დეკემბრიდან უნდა გაიარონ წინასწარი შემოწმება ტუბერკულოზზე.

საქართველოს ყველა მოქალაქემ, რომელმაც სურთ დიდი ბრიტანეთის ხანგრძლივი ვიზაზე საბუთების შეტანა, 2013 წლის 31 დეკემბრიდან უნდა გაიარონ წინასწარი შემოწმება ტუბერკულოზზე. როგორც „ინტერპრესნიუსს“ საქართველოში ბრიტანეთის საელჩოდან აცნობეს, დიდი ბრიტანეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს გადაწყვეტილებით, მიმდინარე წლის 31 დეკემბრიდან საქართველოში ძალაში შედის წინასწარი შემოწმება ტუბერკულოზზე (TB).

როგორც საელჩოში განმარტავენ, ეს გადაწყვეტილება უკავშირდება დიდი ბრიტანეთის მთავრობის განცხადებას, რომელიც გაკეთდა 2012 წლის მაისში, როცა ითქვა, რომ, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მიერ გამოქვეყნებულ სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით, ამ შემოწმების მოთხოვნა გავრცელდება დამატებით 67 ქვეყანაზე, მათ შორის საქართველოზე.

ამ ცვლილებით დიდი ბრიტანეთი ისეთი ქვეყნების რიგებს მიუერთდა, როგორცაა აშშ, კანადა, ავსტრალია და ახალი ზელანდია, სადაც მსგავსი შემოწმებები უკვე პრაქტიკაშია.

აღსანიშნავია, რომ დიდი ბრიტანეთში ტურისტის ან სხვა სახის ვიზიტორის სტატუსით გამგზავრების მსურველებს წინასწარი შემოწმება ტუბერკულოზზე არ ესაჭიროებათ. გამომწვევას წარმოადგენს განაცხადები საქმროს/საცოლის (იგივე საქორწინო) ვიზებზე.

მოთხოვნა ვრცელდება ყველა იმ მოქალაქეზე, რომელსაც სურს, მომავლის ბრიტანეთის ვიზები 6 თვეზე მეტი ხანგრძლივობით. მ

თავად პროცესი ითვალისწინებს შემდეგს: გამგზავრების მსურველებმა, ვიზაზე საბუთების შემოტანამდე უნდა მიმართონ დიდი ბრიტანეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს (Home Office) მიერ აღიარებულ სამედიცინო ცენტრს საქართველოში, გაიარონ სრული შემოწმება ტუბერკულოზზე და აიღონ სერტიფიკატი, რომელიც დაადასტურებს, რომ ისინი ტუბერკულოზის მატარებლები არ არიან. ეს ცნობა მათ უნდა დაურთონ სავიზო განაცხადს.

წინასწარი შემოწმება ტუბერკულოზზე, უნდა დაუკავშირდნენ შესაბამის კლინიკას და ჩაეწერონ პროცედურის გასაველეად. სკრინინგის გადასახადი უნდა მოხდეს უშუალოდ ამ სამედიცინო დაწესებულებაში. შემოწმებაზე ჩანერა უნდა განხორციელდეს მხოლოდ 31 დეკემბრიდან.

მართალია, ჟვანიას დაცვის ყოფილი უფროსი კობა ხარშილაძე დააკავეს კიდეც, თუმცა მხოლოდ გამწვანებისა და მერიის ტენდერების ირგლივ, როგორც კომპანია „ბრინსერვისის“ ხელმძღვანელი და ისიც, ბირაოს სანაცვლოდ, სასამართლო დარბაზიდან გაათავისუფლეს.

2013 წლის სანდალური საქმეები —

რა ვერ შეასრულა ხელისუფლებამ?

ნოსნის დასჯას ითხოვდა. პროკურატურაში შეტანილ მასალებში ფიგურირებს დიდუბე-ჩუღურეთის პროკურორის — ირაკლი წერეთლის გვარიც, რომელიც ამ საქმის გამომძიებელი იყო. თუმცა გამოძიებას ამ დრომდე მხოლოდ მაიზერ ლიპარტიელიანი (საქმეში რიგითი პატრული) ჰყავდა დაკავებული, ისიც პრეზიდენტის შეწყალებით გარეთ გამოვიდა; დღემდე ბრალი ვერ დაუმტკიცდა ვერც გურამ დონაძეს, ვერც გვაზავს და პოლიციის ვერც ერთ მაღალჩინოსანს. ბუტა რობაქიძის მამის პროტესტიც ამის გამოძახილია.

კიკაძის საქმე — ვიკაბივილი, ბიროკი პაპიაშვილი, შალვა ჟვანიას

კიდევ ერთი საქმე, რომელიც ამჯერად მთავარ პროკურატურაში განაცხადის სახით „უფლებადამცველთა გაერთიანებამ“ შეიტანა, ჯამუშობის საქმეზე დაკავებულ სიმონ კილაძის საქმეს შეეხებოდა. სიმონ კილაძე პროკურატურისგან მის რეაბილიტაციას და საქმის დამკვეთებად დასახელებულ ვანო მერაბიშვილის, სააკაშვილის და უშუალო შემსრულებლების — კონტრაზვერვის სამსახურის უფროსის მოადგილის, შალვა ჟვანიას და გიორგი არველაძის დაპატიმრებას მოითხოვდა. მაგრამ გამოძიებას ამ ბრალდებით არც გიორგი არველაძე და არც ჟვანიას არ დაუკავებია და არც ვინმე უცვნია დამნაშავედ.

2013 წელი ვისთვის იმედია, ვისთვის სკანდალური და ვისთვის კიდევ იმედების გაცრუების წელიწადი იყო, როცა ოცნებები საპნის ბუშტივით გაქრა და მხოლოდ დეკლარირებულ სიტყვებზე წინასწარწევროლოზუნებში შემორჩა. „საქართველო და მსოფლიომ“ თვალი გადაავლო გახმაურებულ საქმეებს, რომელთა გახსნასაც ხელისუფლება გვპირდებოდა. რამდენად მოახერხა ახალმა ხელისუფლებამ დაპირებების შესრულება, რომლებიც სამართლიანობის აღდგენასა და ყოფილი კორუმპირებული ჩინოვნიკებისთვის პასუხის მოთხოვნას შეეხებოდა? ვინ დაიჭირეს, ვისზე მხოლოდ საქმე აღძრეს ორთქლის გამოსაშვებად, ვინ გირაოთი გამოუშვეს და ვინ კიდევ პირშიჩაღებულ მოვლელად დატოვეს მისი კუთვნილი ქონებისა და სა-

მართლიანობის აღდგენის მოლოდინში? 2013 წლის დასაწყისში ხელისუფლებამ არაერთი გახმაურებული საქმის გამოძიების შესახებ ინფორმაცია დააანონსა, თუმცა რეალურად მხოლოდ ბაჩო ახალაიასა და ვანო მერაბიშვილის საკანში ყოფნა ვიხილეთ, ისიც დღემდე დაუმთავრებელი, საკმაოდ უსუსური ბრალდებით, მონშებითა და გაურკვეველი განაჩენით. ასევე გიგი უგულავას სასამართლო პროცესები, რომლებიც, კაცმა რომ თქვას, გიგი უგულავასთვის მარჯის აწვევასა და, ნებით თუ უნებლიეთ, მის „პიარს“ უფრო ემსახურება, ვიდრე დაჭერის მცდელობას. საქმეებს, ზოგიერთს, დაწყებაც კი არ ღირსებია ან სულაც არაკომპეტენტური ძიების წყალობით მასზე მოკვლევა კი დაინიშნა, მაგრამ შედეგი დღემდე არ დამდგარა. ერთადერთმა პროკურატურ-

ამ ხელისუფლების ცვლილებისთანავე მხოლოდ „ელიტ ბურჯის“ საქმე და ივანიშვილისთვის 80 მილიონის ჯარიმის საქმე გამოიძია და, არაკანონიერი მოტივაციის გამო, აღნიშნული თანხა ბიზნესმენს უკან დაუბრუნდა. სამაგიეროდ, სამართალს დღემდე ელოდება ის ასეულობით ბიზნესმენი, რომლებსაც ქონება სააკაშვილის ხელისუფლების პირობებში „ახივის“ და, როგორც ახლა ირკვევა, უკან დაბრუნების განხილვას პროკურატურა აღარც აპირებს. ცალკეა განმარტებული საქმეები, რომლებიც 2013 წლის განმავლობაში ამოდ „იკერებოდა“. „საქართველო და მსოფლიომ“ ყველა მნიშვნელოვანი სისხლისსამართლებრივი თუ ეკონომიკური საქმეები ამოსწია, რომლებიც, წესით, ამ ხელისუფლებას უნდა გამოეძიებინა.

ვია, თუმცა 2011 წლის 26 მაისის აქციაში სააკაშვილი, მერაბიშვილი, ადვიშვილი, ბოკერია, ახალაიები, გოგა გრიგალაშვილი, შალვა ჯანაშვილი და სხვა პირებიც ფიგურირებდნენ. ადვოკატი შალვა ხაჭაპურიძე მთავარ პროკურორს 2011 წლის 21-26 მაისის მოვლენებთან დაკავშირებით რიგი მალაჩინოსების წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმის აღძვრასა და მათ პასუხისგებაში მიცემას სთხოვდა. ადვოკატმა მასალები დაკვალიფიცირებული მუხლებით მთავარ პროკურატურას უკვე მიანოდა. ანალოგიურ „ცალკეად“ გამოძიების პროცესშია გირგვლიანის მკვლელობის გახმაურებული საქმეც, რეალურად აქაც მხოლოდ საჯარო განცხადებებით გვესმის გირგვლიანის საქმის ირგვლივ მალაჩინოსანთა დაკითხვები მხოლოდ მონშის სახით.

დაცვლილი არჩილ ჩოხელის ოჯახის წევრების მიერ. პროკურატურა გამოძიებას შსს-ს სპეცრაზმის თანამშრომლების — სოლომონ ნიკოლაურისა და არჩილ ჩოხელის გაურკვეველ ვითარებაში გადაცვალის ფაქტის გამოძიების მუხლით დაიწყო და, თუმცა კონკრეტულად როგორ დაკვალიფიცირდა სპეცრაზმის შესახებ საგამოძიებო მოქმედებები და ვის აქვს ბრალი წაყენებული, დღემდე უცნობია.

ბუბა რობაქიძის საქმე და პროკურატურის პალატიოსნაობა

პროკურატურამ, წარმოებაში მიიღო წერეთლის გამზირზე საპატრულო პოლიციის მიერ მოკლულის — ბუტა რობაქიძის მამის, სოსო რობაქიძის, განცხადება მკვლელობის ფაქტზე გამოძიების თავიდან დაწყების მოთხოვნით. ოჯახი კონკრეტულად ყოფილი იუსტიციის მინისტრის, ზურაბ ადვიშვილის, ქალაქის მაშინდელი პროკურორის, გიორგი ლვინიაშვილის და შსს-ს რამდენიმე ყოფილი მაღალჩინ-

ლაფანყურის საფორსი — ვიკაბივილი, ბაჩო ახალაი

პროკურატურაში შესული იყო საჩივარი ლაფანყურის სპეცოპერაციის დროს გარ-

ზურაბ ჟვანიას საქმე

ჯერჯერობით ყოფილი პრემიერის გარდაცვალების ფაქტის ირგვლივ მიმდინარე გამოძიების თაობაზე მხოლოდ მისი ძმის იმედია ანონსები გვესმის და არაფერი კონკრეტული. მართალია, ჟვანიას დაცვის ყოფილი უფროსი კობა ხარშილაძე დააკავეს კიდეც, თუმცა მხოლოდ გამწვანებისა და მერიის ტენდერების ირგვლივ, როგორც კომპანია „გრინსერვისის“ ხელმძღვანელი და ისიც, გირაოს სანაცვლოდ, სასამართლო დარბაზიდან გაათავისუფლეს.

7 ნოემბერი — სააკაშვილი, ვიკაბივილი, ადვიშვილი, კობა და სხვანი

2007 წლის 7 ნოემბრის პოლიტიკური მოვლენების ირგვლივ პროკურატურის საგამოძიებო მოქმედებების დაწყების შესახებ ანონსი არამხოლოდ საპარლამენტო საგამოძიებო კომისიის ხელმძღვანელმა თინა ხიდაშელმა დააანონსა, არამედ პროკურატურა ოფიციალურადაც აპირებდა 7 ნოემბრის მოვლენების,

აქციების დარბევასა და პატარკაცივილთან დაკავშირებული საქმეების მოკვლევას. აღნიშნული საქმის ირგვლივ არამხოლოდ ქვეყნის უმაღლესი პირების, არამედ სხვა პოლიტიკური პერსონების საკითხის დადგომაზე საუბრობდნენ. მაგრამ ამ საქმეს მსვლელობა არ მისცემია და მხოლოდ საჯარო განხილვებისა და „ფორიანი კანფეტის“ ამპლუაში დარჩა. რაც შეეხება 26 მაისის ბურჯანაძის ცნობილი საპროტესტო აქციების დაშლის საგამოძიებო მოქმედებებს, გამოძიებას ერთადერთ „საკაბილოდ“ ივანე მერაბიშვილი ამოუჩინა-

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საპატიო საზოგადოება „თბილისის საპატიო ქარხნის“ დამფუძნებელ პანტიკო თორდიასაც ქალაქობრივი გზით, კერძოდ კი, პატიმრობაში აყვანის მუშაობით ჩამოართვის საკუთრება.

დაცვალების ფაქტს ეხება, რისი მიზეზიც, გამოძიების ოფიციალური ვერსიით, დენის დარტყმა გახდა. თუმცა ოჯახის მიერ ჩატარებული ალტერნატიული ექსპერტიზის შედეგებმა აჩვენა, რომ სიკვდილის მიზეზი ბლავი საგნის ჩარტყმა გახდა. გარდაცვლილის მეუღლე ლია ზერეკიძე პროკურატურისგან მოითხოვს, გამოიძიონ და პასუხისმგებლობა მიეცენ საპრობილის მაშინდელი დირექტორი დავით მარგებაძე და მინისტრი ხათუნა კალმახელიძე. ამასთან, ხათუნა კალმახელიძეს ციხეებთან მიმართებაში მხოლოდ ამ ერთ კონკრეტულ ფაქტთან დაკავშირებით არ ადანაშაულებენ. არადა, რეალურად ციხის კადრები ხომ სწორედ მისი მინისტრობის დროს იჭედებოდა? ამიტომაც გაურკვეველია, რატომ დასეირნობს ასე თავისუფლად კალმახელიძე ციხის კადრების გამო რატომ შეიძლება მხოლოდ ჭაკუა და ახალაია იდენებოდნენ?!

წოლის შედეგად მისცა. აღნიშნულ საქმეში შინაგან საქმეთა სამინისტროს რამდენიმე მაღალჩინოსანი ფიგურირებს, მათ შორის, ირაკლი კოდუა, ლევან გვაზავა, ირაკლი ფირცხალავა და კიდევ რამდენიმე მაღალჩინოსანი, თუმცა მათ წინააღმდეგ, მიუხედავად იმისა, რომ ვაზაგაშვილის მამა დღემდე მოითხოვს მათ დასჯას, გამოძიებას კონკრეტულად არც ერთისთვის ბრალი არ წაუყენებია.

და გამოსაძიებელი საქმეების სრული ნუსხა არაა, ცალკე ეკონომიკური ხასიათის დანაშაულები და ის ბიზნესმენები, რომლებიც ამოდ ელოდებიან საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების თუ ბიზნესის დაბრუნებას.

საქართველოში საპატიოების წინააღმდეგ

პატიმარი დავით ჯინჭარაძე ყოფილი მთავარი პროკურორის მოადგილისა და ამჟერად დეპუტატ დავით საყვარელიძის წინააღმდეგ პროკურატურისგან სასწრაფოდ საქმის გამოძიებას ითხოვდა. პატიმარი, რომელიც მოქმედი ადვოკატი იყო, საყვარელიძეს მოქალაქე ბესარიონ ზვინთაძის სასაქმეო 70 000 დოლარის გამოძალვაში ადანაშაულებდა. მისი ადვოკატის განცხადება კბილაპირა უწყევტად მის შესული იყო. თუმცა ეს დავით საყვარელიძის წინააღმდეგ პროკურატურის ხელთ არსებული ერთადერთი მასალა არაა, ბიზნესმენი გიორგი გიგუაშვილი რაიონისა და ოქციის ყოფილი პროკურორების, დავით ჭანტუიძისა და დავით საყვარელიძის, ასევე შიდა ქართლის ყოფილი გუბერნატორის — ლადო ვარძილაშვილის წინააღმდეგ სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყებას ითხოვს. გიგუაშვილმა, ჩვენი ინფორმაციით, უკვე მიმართა იუსტიციის მინისტრს თუ წულუკიანს. გიგუაშვილის განაცხადის თანახმად, ჭანტუიძემ, საყვარელიძემ და ვარძილაშვილმა დამინების გზით მისი კუთვნილი ქონება — გორის საცურაო აუზი უკანონოდ მიითვისეს. აღნიშნულთან დაკავშირებით საყვარელიძე პროკურატურაშიც კი არ დაუკითხავთ.

აფრასიძის საქმე — ბიოგრაფია

უკვე გაცხადებულია, რომ აფრასიძეების ოჯახის წევრები პროკურატურისგან ამ საქმის ხელახალ გამოძიებას ითხოვენ, თუმცა აფრასიძეების საქმის ირგვლივ გამოძიებას ვერ კონკრეტულად არავის პასუხისმგებლობის საკითხი არ დაუსვამს. მიუხედავად იმისა, რომ ოჯახის წევრები ამას კატეგორიულად მოითხოვენ.

ივრა გიორგიის თანაპარტიულთა საქმე

2006 წლის 6 სექტემბრის სახელმწიფო გადატრიალების ბრალდებით დაკავებულთა მია ნიკოლეიშვილისა და გიორგიის სხვა მხარდამჭერთა საქმეების ხელახალი გამოძიებისთვის პროკურატურას, სამსახროდ, მსვლელობა არ მიუცია. ყოველ შემთხვევაში, ამ საქმის გამო სააკაშვილის ხელისუფლებიდან არც ერთი ყოფილი მაღალჩინოსნის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა არ დამდგარა. რა თქმა უნდა, ეს სააკაშვილის ხელისუფლების მაღალჩინოსანთა მიერ ჩადენილი

აღნიშნული საქმე ხელისუფლებაში ივანიშვილის მოსვლის შემდგომ გამოიკვეთა და ბიზნესმენი აღნარ აქიარი მანამდე აღნიშნული საქმის დეტალებს არ ახმაურებდა. უცხოელი ბიზნესმენი ფინანსური პოლიციის ყოფილი მაღალჩინოსნების მხრიდან მისი ბიზნესის დატერორებაზე საუბრობს და პროკურატურისგან სისხლის სამართლის საქმის აღძვრას მოითხოვს. ჩვენების თანახმად, ფინანსური პოლიციის მაღალჩინოსნებმა მას აყიდვიან ავტომანქანები, რომელიც მანამდე საპატიო საზოგადოებაში მარჯვებული შოუბიზნესის წარმომადგენლები დადიან, ხოლო რამდენიმე — სახელმწიფო მოხელეები. აქიარის ადვოკატის — ხაჭაპურიძის თქმით, აქიარს ფინანსური პოლიციის ყოფილი უფროსი დავით ქარსელაძე ყოველთვიურად სძალავდა თანხას, შემდეგ კი აქიარი უკანონო ბრალდებით დააკავეს და გაათავისუფლებისთვის 200 000 ლარი გადაახდევინეს.

გიუნესენი დალაქივილი, გიუნესენი გვირაძე, გვირაძე სანაღილაკა და „ახალი“ ქონება

დალაქივილის ადვოკატის, თოდუას მიერ პროკურატურაში შეტანილი განაცხადის თანახმად, ადვოკატი უშუალოდ მასვე დაუხმებდა, ეს მისი სამსახურიდან გათავისუფლების მიზეზი გახდა. მოწვევების მტკიცებულებები თბილისის პროკურატურაში უკვე შესული იყო და გამოძიებასაც, ნესით, მალევე უნდა ადგენილი სამართლიანობა. ანალოგიურად მის წინააღმდეგ არსებული საქმეების ხელახალ გამოძიებას და შსს-ს და პროკურატურის პირველი პირების დასჯას დღემდე მოითხოვს ჟენევაში მყოფი „ვაკე 5“-ისა და „ალბატროს ჯგუფის“ დამფუძნებელი ბიზნესმენი დავით ბეგიაშვილი, თუმცა ამოდ, ასევე დღემდე ამოდ ითხოვს მფლობელთაში „კავკასუს ონლაინის“ დაბრუნებას მისი ყოფილი დამფუძნებელი მამია სანაღილაკე. აღნიშნული და სხვა საქმეების განხილვაზე, როგორც იუსტიციის მინისტრმა განაცხადა, შესაძლოა, საქმის განხილვები აღარც კი მოხდეს.

ქიბარა სლავის საქმე

„არტი ჯგუფისა“ და ტელეკომპანიების — „რუსთავი 2“-ისა და „მზის“ წილის ყოფილი მფლობელი ქიბარ ხალვაში აცხადებდა, რომ ხელისუფ-

ანორა ქოქოლაის საქმე

„ელიტ ელექტრონიკის“ ყოფილი მფლობელი ანორა ქოქოლაძე ერთ-ერთი ბიზნესმენია, რომელსაც წინა ხელისუფლებამ კუთვნილი კომპანია აართვა. ქოქოლაძე სასჯელს 22 თვე იხდიდა. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ანორა ქოქოლაძეს განსაკუთრებით დიდი ოდენობით თანხის თაღლითურად დაუფლებას ედავებოდა: თბილისის საქალაქო სასამართლომ ბიზნესმენს 7 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. ქოქოლაძესთვის პროკურატურას ვერ არაფერი დაუბრუნებია.

„აგარის შაქრის“ და „ასოსონი“

„აგარის შაქრის“ მფლობელმა გორა ძასოხვამ საქართველო 2008 წლის აგვისტოში ახორციელდა მრავალმილიონიან დეველოპერულ პროექტ „ნიბა დელისს“. კილურაძე დაკავებას სწორედ ამ პროექტთან დაკავშირებით მიმდინარე მცდელობას უკავშირებს. ბაკურ კილურაძის საქმე ქართული სასამართლოს ყველა ინსტანციაშია მოიარა. ბიზნესმენი, რომელიც თავს უდანაშაულოდ მიიჩნევს, სამართალდამცავებმა 2010 წლის 13 ივნისს აგვისტოში შემოსავლების სამსახურმა დააკავა და დააკავა. თბილისის საქალაქო სასამართლომ იგი დამნაშავედ ცნო სსკ-ს 314-ე მუხლის 1 ნაწილით (ჯაბიშობა) და 9-წლიანი პატიმრობა მიუსაჯა. განაჩენი უცვლელად დატოვა ყველა შემდგომმა ინსტანციამ. 12-ტომიანი საქმის მინიჭებული აქვს საიდუმლო გრიფი. მთავარი ნივთმტკიცებები კი, როგორც ამბობენ, განადგურებულია.

ქარხნის ბაღი

სააქციო საზოგადოება „თბილისის საავიაციო ქარხნის“ დამფუძნებელ პანტიკო თორდიასაც ქალაქობრივი გზით, კერძოდ კი, პატიმრობაში აყვანის მუშაობით ჩამოართვის საკუთრება. ამ საქმეში პრეზიდენტთან ერთად ბაჩო ახალაიაც ფიგურირებს. ის აღნიშნავდა, რომ თვითონ მას კვირა დღეს თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო პოლიციის შეიარაღებული პირების გარემოცვაში და ნოტარიუსის თანხლებით ეკონომიკის სამინისტროში ამ უწყების იურიდიული დეპარტამენტის უფროსის მონაწილეობით გადააფორმებინეს წილი. ქარხნის დანარჩენ 26 აქციონერს კი აქციების დათმობა უკვე მეორე დღეს, თბილისში მარჯანიშვილის 5-ში მდებარე ნოტარიუსის შენობაში აიძულეს. დაახლოებით, ანალოგიური ისტორია აქვთ თბილისის ელექტროავტომობილები ქარხნის მესაკუთრეებსაც. ამ სააქციო საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარეს, ავთო საყვარელიძესა და ამავე ქარხნის გენერალურ დირექტორ მირიან დეკანოიძეს.

ბიორბი ბაჩანილაკა

P.S. ეს, რა თქმა უნდა, ფაქტებისა და საქმეების არასრული ნუსხაა და კიდევ ბევრი მნიშვნელოვანი, გახმაურებული თუ გაუნმარებელი საქმე ვერ მოხვდა აღნიშნულ სტატიაში, რომლებიც დღემდე თაროზე შემოდებულია ამოდ ელოდებიან, რომ სამართალმა პური ჭამოს! თუმცა ხელისუფლებას, იმედია, 2014 წელს მაინც ეყოფა პოლიტიკური თუ სამართლებრივი ნება, რომ აღნიშნული საქმეები ბოლომდე მიიყვანოს.

ვახაგაშვილის საქმე — ლევან ვაჩაშვილი და შსს-ს მაღალჩინოსანი

„ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია“ მთავარ პროკურორს, არჩილ კბილაშვილს, კორტეზის სპეცოპერაციის დროს მოკლული ზურაბ ვაჩაგაშვილისა და ალექსანდრე ხუბულოვის საქმის ხელახალი გამოძიების მოთხოვნით მიმართავდა. საიამ უკვე გადააგზავნა პროკურატურაში დაცხრილულ ავტომობილში გადაარჩენილთაგან ერთადერთის — ბუბა ფუთურაძის ჩვენება, რომლის თანახმადაც მან აღიარებითი ჩვენება შე-

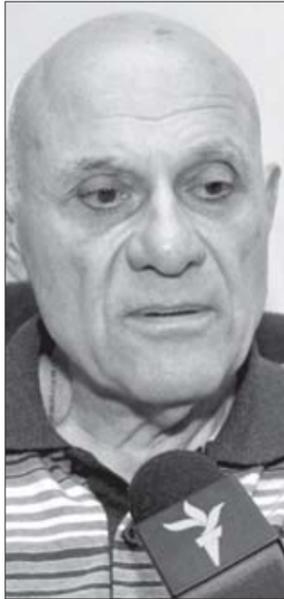

„იმის თქმა, რომ რუსეთმა ნაბვართვა ტერიტორიები ცოტა დილეთანტური საუბარია. იურიდიულად ასე არ არის. ჩვენ ეს უნდა დავინახოთ და პროვოკაციას არ უნდა წამოვებოთ.“

სოსო ცინცაძე: ქართველი არასოდეს შეეგუება იმას, რომ ერთადერთი ვაჟი, რომელმაც მისი გვარი უნდა გააგრძელოს, კედარასტი იყოს

2013 წლის ერთ-ერთ ყველაზე დიდ მიღწევად ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების პარაფირება ითვლება. როდესაც ეს ამბავი მოხდა, მაშინ ნათლად დავინახეთ, კოაბიტაცია რასაც ნიშნავდა, რადგან ძველი და ახლი მთავრობის წევრები დიდი სიხარულით, სიყვარულითა და სინაზით ერთმანეთს მადლობას უხდოდნენ განუვლი სამუშაოსთვის. იმ წუთში ყველას დააინწყდა, ხალხი ევროპასთან პარაფირებას ელოდა თუ რუსეთთან ურთიერთობის დარეგულირებას, ფინანსურ კეთილდღეობას და ეკონომიკური ვითარების გაუმჯობესებას თუ ლგბტ ადამიანების პატივისცემის დაძალებას, ადგილობრივი მოსახლეობისთვის მიწების დაკანონებას თუ ამ მიწებზე თურქი მესხების დასახლებას. მოკლედ, როგორც მაშინ, „ნაცების“ დროს, დღესაც, ხალხს რა უნდა, არავინ კითხულობს. როგორი იყო ახალი მთავრობის მიერ გადადგმული ნაბიჯები? საით მივდივართ? რა დაგვლება მოგვცეს ქართველ ხალხს სასწრაფოდ შესასრულებლად? — ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე სასაუბროდ „საქართველო მსოფლიო“ პოლიტოლოგ სოსო ცინცაძეს შეხვდა.

კეთებოდა ბევრი რამ. საქართველოში ბევრად უარესი გვინახავს, მაგრამ სხვა მოლოდინი გვექონდა... ჩვენ ხომ მაინც აღმოსავლელები ვართ... — თუმცა გვაჯერებენ, რომ ევროპელები ვართ. — სულ ტყუილად. ევროპელი ჩინოვნიკი 20 ათასს პრემიას არ იღებს, განა იმიტომ, რომ ემინია, არა, მას სხვა მორალური ვალდებულება აქვს. ამიტომ დავანებოთ თავი იმას, რომ ევროპელები ვართ. ქართველი ევროპელი ვერ

— ევროპამ რაც მოთხოვნები წამოგვიყენა, მათი ნახევარი ქართული მინტალოზისგან განსხვავებით დიდი ნაწილი შეუძნებლად ევროპის მომხრეა, ხოლო ნაწილი, ასევე შეუძნებლად, — რუსეთის მომხრეა. ძველანაში არ დარჩენენ ადამიანები, რომლებიც საქართველოს მომხრეები არიან. ჩემთვის კლასიკური მაგალითია იაპონია, სადაც ყველა იაპონ

დაკარგავს. ვერ წარმოგიდგინებ ნათლად იმის არ-მით. — დაეუბრუნდეთ ახალი ხელისუფლების მიერ გადადგმულ ნაბიჯებს. — ასოცირების ხელშეკრულების პარაფირება იყო სწორად გადადგმული პირველი ნაბიჯი მათთვის, ვისაც ევროკავშირში გაწევრიანება სურს, მაგრამ რას ნიშნავს პარაფირება? ათასგვერდინი ხელშეკრულება თითქმის არავის ნაუკითხავს, დეტალურად არც მე

ქართველთა დიდი ნაწილი შეუძნებლად ევროპის მომხრეა, ხოლო ნაწილი, ასევე შეუძნებლად, — რუსეთის მომხრეა. ძველანაში არ დარჩენენ ადამიანები, რომლებიც საქართველოს მომხრეები არიან

— ბატონო სოსო, როგორი იყო ახალი მთავრობის ერთი წელიწადი? — წელიწადი მდორე იყო! ჩატარდა უინტერესო არჩევნები, რომელმაც კითხვის ნიშნ

ნები დასვა, კითხვის ნიშნებს ვამბობ, რადგან ვერაინ დამაჯერებს, რომ „ნაცმოძრაობა“ ბურჯანაძეზე ორჯერ პოპულარულია. არავისი მხარდამჭერი არ ვარ, მაგრამ ვხედავ

იმას, რა განწყობაცაა ხალხში, მეც მათთან ერთად იმდგაც-რეუბული ვარ. ჩვენი საზოგადოება უფრო ამაყი მეგონა, ვერასოდეს წარმოვიდგენდი, რომ ერთი კაცის კარნახით გა-

ბასდება, ქართველი არასოდეს შეეგუება იმას, რომ ერთადერთი ვაჟი, რომელმაც მისი გვარი უნდა გააგრძელოს, კედარასტი იყოს. — რატომ მოიტანეთ ეს მაგალითი, ეს არის ევროპა?

ნელი სამურაია. დღევანდელმა ევროპამ ვერაფერი შეინარჩუნა. ევროპის ერთ-ერთი მინსტიტუტმა 2007 წელს კვლევა ჩაატარა, რის შემდგომაც დაინერგა ნიშანი „ევროპის დასასრული“, მათი იდეატურება

ვიცი, თუმცა ვიცი, რომ მასში წერია ის ვალდებულებები, რომლებიც საქართველომ უნდა შეასრულოს. — პარაფირება არის ორი ტექსტის შეთანხმება და შეჯერება. მი ბაოცვა-ბული დავრჩი, რომდე-

გულბაათ რცხილაძე:

ლიბვასა და ლაბვიასი საშუალო ხელფასი 400-500 ევროა და, 300 ევრო როგორ გხორცდ შექმისა და გათბობის გადასახადი მოგივა, როგორია?

ევრაზიის ინსტიტუტი რუსეთ-საქართველოს დაახლოების მიზნით სახალხო მოძრაობას იწყებს. უკვე დიდი ხანია, რაც აღნიშნულ საკითხზე ორგანიზაციის წევრები მუშაობენ. მათი ინიციატივით, საზოგადოებრივი დისკუსიაც არაერთხელ გაიმართა. რა სახალხო სათვალავს ევრაზიის ინსტიტუტი ამჯერად საზოგადოებას? სამომავლო გეგმებისა და ინიციატივების შესახებ „საქართველო და მსოფლიოს“ ევრაზიის ინსტიტუტის ხელმძღვანელი, პოლიტოლოგი გულბაათ რცხილაძე ესაუბრა.

— რუსულ-ქართულ ურთიერთობებზე, დაახლოებით 14 წელიწადია, აქტიურად ვმუშაობ, ვწერ, ვსაუბრობ, ლონისძიებებს ვმართავ. თუმცა ამჯერად ევრაზიის ინსტიტუტში გაჩნდა სახალხო მოძრაობის დაწყების იდეა, რომლის მიზანია, ხალხს დაუთმოს ტრიბუნა. ეს არის უნიკალური პროექტი, რომელიც საქართველოში ჯერ არ განხორ-

ცილებულა. ნებისმიერ ადამიანს შეუძლია განევირინდეს ჩვენს ორგანიზაციაში და გამოთქვას საკუთარი აზრი, უჭერს თუ არა მხარს რუსეთთან ურთიერთობის ინტენსიფიკაციას. — საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა მაია ფანჯიკიძემ განაცხადა, რომ „რუსეთთან დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენა არ გამოვა, სანამ საქართველოს

20% ოკუპირებულია“. როდესაც რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენაზე საუბრობთ, თქვენ როგორ წარმოგიდგენიათ ტერიტორიების დაბრუნების გარეშე ამ ურთიერთობის აღდგენა? — არ ვიცი, რატომ აკეთებს ქალბატონი მაია ასეთ განცხადებებს, მეორე მინისტრიც მყავს ასეთ სიციხარეში შემწეული ალექსი (ბუკა) პეტრიაშვილი და ეს ორი მინისტრი ამ მიმართულებით რატომღაც ძალიან აქტიურობენ და, ალბათ, სჯობს, პრემიერსა და პრეზიდენტს წინ ნუ გადაასწრებენ, ვინაიდან ლარბაშვილიცა და მარგველაშვილიც ძალიან ზომიერები არიან აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით. აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი არ არის რუსეთის ფედერაციის ნაწილი. ეს ტერიტორიები რუსეთს თავის სა-

კუთრებად არ გამოუცხადებია. რუსეთმა, უბრალოდ, აღიარა მათი დამოუკიდებლობა, რადგან სააკაშვილმა ყველაფერი გააკეთა, რათა ეს მომხდარიყო. მან აიძულა რუსეთი, ასე მოქცეულიყო. ამიტომ იმის თქმა, რომ რუსეთმა ნაგვართვა ტერიტორიები ცოტა დილეთანტური საუბარია. იურიდიულად ასე არ არის. ჩვენ ეს უნდა დავინახოთ და პროვოკაციას არ უნდა წამოვებოთ. დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენა არანაირ ალიარებას არ ნიშნავს. თუ ორივე ქვეყნის საგარეო საქმეთა მინისტრები შესაბამის განცხადებაში ისეთ დეკლარაციას მოაწერენ ხელს, რომელშიც დაფიქსირებული იქნება, რომ ეს პრობლემა არსებობს და ერთი მხარე არ ცნობს ამ ქვეყნების დამოუკიდებლობას, მეორე მხარე კი ცნობს, მაგრამ,

ვინაიდან მხრეები აცნობიერებენ, რომ აუცილებელია დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენა, რადგან საქართველო და რუსეთს სხვა საკითხებში კონფლიქტი არ აქვთ, ამ საკითხის ლოკალიზება უნდა მოხდეს. დიპლომატიური ურთიერთობა აღდგეს კულტურული, ჰუმანიტარული, ეკონომიკური, პოლიტიკური მიმართულებით. — ევროკავშირმა საქართველოსთან ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერის დაჩქარება გადაწყვიტა. რას მოუტანს ეს საქართველოს? — საქართველო ამით არაფერს არ მიიღებს. ახლახან განმოჩნდა, რომ ევროკავშირის ბანკოტია, ის კრედიტს ვერ აღიწევს უკრაინას. ამ შემთხვევაში რუსეთი აბსოლუტურად გამარჯვებული გამოვიდა. მეტრადედას ვერ ვხედავ ამ ასოცირების ხელშეკრულებაში, კი,

ბატონო, თუ მთავრობას სურს, წავიდეს ამ გზით, მაგრამ ჩვენ იმაზე კი არ უნდა ვისაუბროთ, ევროკავშირი გვიცვლიდა და რუსეთის საბაჟო კავშირი, ჯერ უნდა გავაცნობიეროთ, რა მოგვებს მივიღებთ ამ ერთისგან ან მეორისგან და შესაბამისად მოვიქცეთ. ჩვენთან ასე არ ხდება: თუ მთავრობა დაგვიმტკიცებს, რომ ეს უკეთესია საქართველოსთვის, კი, ბატონო; ხოლო, თუ ისეთი გენიალური მთავრობა გვეყოლება, რომ ორივეს შეუთვსებს ერთმანეთს, მთლად უკეთესი იქნება. — თქვენ გაქვთ ურთიერთობა ბალტიისპირეთის ქვეყნების წარმომადგენლებთან, რომლებიც უკვე არიან ევროკავშირის წევრები. რამდენიმე ხნის წინ თბილისშიც მოინციეს ისინი. რა მოუტანა მათ ქვეყნებს ევროკავშირში გაწევრიანება?

პოლიტიკური მოვიდნენ აღამიანები, რომლებმაც იბივა შეცდომები დაუშვეს და გაიხიროს, რომლებიც „ნაციონალისტების“ დროს იყო. მათ გზადაგზა დაიწყეს ქვეყნის მართვის სწავლა. ივანიშვილმა ერთგული აღამიანებით დააკომპლექტა მთავრობა, მაგრამ ერთგული აღამიანი არ ნიშნავს, რომ ის საქმის მცოდნეა და პროფესიონალი.

მამუკა არეშიძე:

პარაფირებაზე გუსლიანის მისვლის ჩამოსახლებაში საკითხის განაპირობება

საც რამდენიმე პარლამენტარმა განაცხადება გააკეთა, რომ ამ ტიპის შეხვედრები ცვლილებების შეტანის მიზნით უნდა დაეწყოს. პარაფირების ტიპის ცვლილებების შეტანა შეუძლებელია.

თუ ჩვენ გვინდა ევროკავშირის შენახვა, მაშინ ეს სასიხარულო ფაქტი იყო, მაგრამ ასეთ შემთხვევაში ჩვენ უნდა დავივიწყოთ სავსებით უმთავრესი პრინციპი — ევროკავშირის არასოდეს მიგვიღებენ ამის გარეშე.

— თუ ტექსტი არ წავიკითხავთ, რა იცით, რომ ამაზე საუბარი?

— ვიცი, ეს სტანდარტულია. ამას გარდა, იქ საუბარი თურქი მეხსიერების ჩამოსახლებაზე და რეგიონული ენების სტატუსზე.

— თუ ჩვენ ეს პირობები არ შევასრულებთ და ქართველი ხალხი ამაზე თანახმა არ იქნება, ასოცირებას ხელს მოვანერო?

— კი, ასოცირებას ხელს, ალბათ, ივლისში მოვანეროთ, მაგრამ ეს ნუ შეგვაშინებს, რადგან ასოცირების დანერგვა ნებისმიერ შემთხვევაში ასოცირების გზაზე გვსდევს.

დიდი ხანია, რაც ისლანდია ხელშეკრულებაზე ხელს მოსწავს, მაგრამ ვიდრე უკრაინა მიიღებდა გადაწყვეტილებას, რეპიკაზიანი უკან გაიხიროს თანხის განცხადება და მოლაპარაკება შეწყვიტოს, რადგან ევროკავშირმა 2006 წლის 15 იანვარს ხელს მოსწავს.

— ბევრი ქვეყანა, რომლებიც ევროკავშირის წევრია, დღეს უმუშევრობას უჩივის,

ბევრმა გადაწყვეტილება მიიღო, რომ საერთოდ უარი თქვას ევროკავშირზე, ახლა ამ ქვეყნების ჩამოთვლას არ დავიწყებ, თქვენ უკეთ იცით. დადგება თუ არა დღე ჩვენს ცხოვრებაში, როდესაც სომხეთის, აზერბაიჯანისა და უკრაინის გზას დავადგები?

— კვიბატი შეკითხვაა და მტკივნეულიც. ევროკავშირში როდესაც წევრიანდება ესა თუ ის ქვეყანა, პირველ პერიოდში ეკონომიკა ეცემა. ევროკავშირს აქვს ასეთი წესი: ის დიდ დახმარებას უწევს ახლადგაერთიანებულ ქვეყნებს, მაგალითად, კვიბატი ისევე, როგორც უკრაინა. მაგრამ ეს მაშინ, როდესაც ევროკავშირი ფულში იხრჩობოდა. დღეს კი, გერმანია რომ არ დახმარებოდა, საბერძნეთი გაკოტრებული იყო.

ახლანდელ შემთხვევაში გაიყოფიდა, რომელიმე განაცხადმა, რომ ჩვენ არ გვინდა ფული, რომ უკრაინას რუსეთში მიხედვით და შეინახავს კიდეც. ჩვენ რა უნდა ვქნათ?

2013 წელი იმედებისა და მოლოდინის წელი იყო. იმედი რეალობას ყოველთვის წინ უსწრებს. რასაც ველოდით, ის ნამდვილად არ მოხდა.

— რას ელოდით?

— ველოდი, რომ რუსეთის მიმართულებით სერიოზული გარღვევა მოხდებოდა. ევროკავშირი კარგია და პირდაპირ მე ის აღამიანი ვარ, რომელსაც ეს სურს, თუმცა სხვაზე უკეთ ვიცი, რომ ევროკავშირში არ მივიღებ.

ეს წელნიანი კი იყო წარმატებულიც და წარუმატებელიც, ის, რომ ღიად ვსაუბრობ და დაქვრის არ მემშინია, უკვე კარგია.

ესაუბრა
იკა ნასყიდაშვილი

„ქართულმა ოცნებამ“ ხელისუფლებაში ყოფნის სრული ერთი წელი მიითვალა. ამ პერიოდში, მიუხედავად იმისა, რომ უამრავი რამ მოხდა: ჩატარდა საპრეზიდენტო და შუალედური არჩევნები, წავიდა ივანიშვილი და დაგვიტოვა ახალი პრემიერი, გარღვევა მოხდა რუსეთთან ურთიერთობაში, ხელი მოვანერეთ ევროპასთან ხელშეკრულების ასოცირების პარაფირებას, ხალხს მაინც აქვს შეგრძნება, რომ ქვეყანას მთავრობა არ ჰყავს, რადგან არ აღდგა სამართლიანობა, უფრო მეტიც, არც აპირებენ ამის გაკეთებას, ცხებებში კვლავ სხედან უდანაშაულო აღამიანები, მთავრობა თავისი გადაწყვეტილებების თაობაზე ხალხს ინფორმაციას ისევე არ აწვდის, ისევე მოუწერს გეგმასა და ფინანსურს, მძინვარებს უმუშევრობა, ისევე მაღალია კომუნალური გადასახადები და ა. შ. მოკლედ, ყველაფრის ჩამოთვლა შორს წავიყვანს.

რამ გამოიწვია ხალხის იმედგაცრუება? რას უნდა ველოდით მომავალში, რა სასიკეთო ნაბიჯები გადაიდგა 2013 წელს? შესაძლებელია თუ არა, რომ წარმატებულად ჩავუვლოთ „ქართულ ოცნებას“ განვლილი 2013 წელი? ამ საკითხებზე „საქართველო და მსოფლიო“ ექსპერტს კავკასიის საკითხებში — მამუკა არეშიძეს ესაუბრა.

— ბატონო მამუკა, გავიხსენოთ 2013 წლის ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენა...

— ძირითადად, მინდა ვილაპარაკო დაპირებებზე, რომლებზეც გარკვეულწილად „ოცნების“ გამარჯვებას ხელი შეუწყო: ღირსების დაბრუნება, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება. ამ დაპირებების პარალელურად ივანიშვილი სულ ამბობდა, რომ პირველი წელი იქნება რთული, მეორე — უკეთესი და ა. შ. ის, რომ პოლიტიკიდან წავიდოდა, პირადად მოხდა, ხშირად მომისმენია, რომ ტელევიზორში უნდა ჩავიყვანო თავისი დაპირებების შესრულებისთვის და მერე წასულიყო. სამწუხაროდ, ივანიშვილი ისე წავიდა, რომ ბაზა არ შეუქმნია, ჩემი მთავარი პრეტენზიაა მის მიმართ სწორედ ეს არის.

სამართლიანობის აღდგენის პროცესი ხელი შეუშალა გაუთვალისწინებელმა ფაქტორებმა. ეს არის დასავლეთის პოზიცია, რომლის გაუთვალისწინებლობაც შეუძლებელი იყო, ისევე, როგორც შეუძლებელი იყო, გვეცოდნოდა იმ ფარული სქემების თაობაზე, რომლებიც საქართველოს ეკონომიკაში ხდებოდა. მაგალითად, წარმოდგენა არ გვქონდა, რომ უცხოეთში უკრაინის კომპანიები სხვადასხვა სახის მიმართულნი იყვნენ დასავლეთში, თანაც იყვნენ დასავლეთში დასავლეთში.

— მოგეხსენებათ, აზერბაიჯანმა და უკრაინამ ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების პარაფირებაზე უარი განაცხადეს. გავრცელებული ინფორმაციით, ისრაელი რუსეთის მიერ ინიცირებულ საბაჟო კავშირში განვითარებას აპირებს. რა გავლენას მოახდენს ეს ყველაფერი საქართველოზე?

— თუ ალექსი პეტროვილი და მათი ფანჯიკიძე იქნება დამოკიდებული, ვერანაირ გავლენას ვერ მოახდენს და, თუ მთავრობა გონივრულად იმოქმედებს, რაღაც დასკვნებს, ალბათ, გააკეთებს.

ესაუბრა შორენა
ციციქარაშვილი

რისიკოზი დაარსდა მისმა ბარამოცვამ. შესაძლებელია, პატიოსნები არიან, მაგრამ პატიოსნებას პროფესიონალიზმიც სჭირდება. დღეს ხელისუფლებაში პროფესიონალიზმი და ფორმალური კომპანიები ანარქიული და რაშიც დიდი წვლილი „ნაციონალისტ“ მიუძღვით, იმაზე მეტყველებს, რომ კარგად მოუშობდნენ. მათ ყველაფერი ჰქონდათ გაკეთებული, რათა არ დამდგარიყო იმ რთული მუშაობის და ა. შ. ის, რომ პოლიტიკიდან წავიდოდა, პირადად მოხდა, ხშირად მომისმენია, რომ ტელევიზორში უნდა ჩავიყვანო თავისი დაპირებების შესრულებისთვის და მერე წასულიყო. სამწუხაროდ, ივანიშვილი ისე წავიდა, რომ ბაზა არ შეუქმნია, ჩემი მთავარი პრეტენზიაა მის მიმართ სწორედ ეს არის.

— ბატონო მამუკა, გადავიდეთ საგარეო პოლიტიკაზე. რა მოხდა საინტერესო?

— ევროპასთან ასოცირების ხელშეკრულების პარაფირება ჩვენი ქვეყნისთვის საინტერესო იყო, სხვა საქმეა, როგორ გამოიყენებს ამას საქართველო. ეს ხელშეკრულება, მგონია, რომ კარგი სავაჭრო თემა უნდა გახდეს. ჩვენ შეგვიძლია ევროპასთანაც და რუსეთთანაც ერთნაირად ვივაჭროთ. პოლიტიკაში ასე ხდება. იანუკოვიჩმა გადააჭარბა. ის რასაც აპირებდა, გვეგონა, ორი თვის წინ გააკეთებდა, მაგრამ ბოლომდე მიიყვანა საქმე და დაგვიტოვა. იანუკოვიჩმა ხომ არ წავიდოდა ევროპისკენ? მას ეს ნაბიჯი თავის დროზე რომ გადაეღო, მაშინ არ ექნებოდა და იმავეს მაინც მიიღებდა. იანუკოვიჩმა ვერ ივარგა.

— ჩვენები ივარგებენ?

— ეს სხვა საქმეა, დრო გვიჩვენებს. ჩვენი აქტივობა ორივე მხარეს განსაკუთრებული ვალდებულებების გაჩენას მოგვიტანს. პირადად მე დასავლეთის ორიენტაციის ვარ, მაგრამ მინდა საზოგადოებამ იცოდეს, ყველაფერს თავისი ფასი აქვს. დასავლური ორიენტაციის შემთხვევაში ჩვენ ჩვენი ვალდებულებები გვაქვს.

პარაფირებაზე მსოფლიოში მისხების ჩამოსახლების საკითხის განაპირობება. საბატონო მოვიდნენ აღამიანები, რომლებმაც იბივა შეცდომები დაუშვეს და გაიხიროს, რომლებიც „ნაციონალისტების“ დროს იყო. მათ გზადაგზა დაიწყეს ქვეყნის მართვის სწავლა. ივანიშვილმა ერთგული აღამიანებით დააკომპლექტა მთავრობა, მაგრამ ერთგული აღამიანი არ ნიშნავს, რომ ის საქმის მცოდნეა და პროფესიონალი.

წვერიანების სურვილს აცხადებს სირია, ასევე აზერბაიჯანის მოკავშირე სირიალი, ამ სიტუაციაში კი გვმართებს, ყველაფერი კარგად გამოვალოთ, მართლმადიდებლობის შურება არ არის სწორი, არც მსოფლიო რუსეთისკენ შურებაა მართებული. ჩვენ უნდა ვიფიქროთ, რა არის საქართველოსთვის მომავალი და არა ის, რომ ვიპასუროთ — ჩვენ ასე გვინდა! იქნებ დღეს ყველაზე მომავალია, რომ ვაუზა გავაქოთ და ვივაჭროთ, დრო გავაწყოთ?

ევრაზიული კავშირის დოკუმენტებში, რომლებიც უკვე შექმნილია, განვიხილოთ, რომ საქართველო 2018-19 წლებში ამ კავშირის წევრი გახდება, ეს იმას ნიშნავს, რომ რუსეთი ყველაფერს გააკეთებს საქართველოს ამ რელსებზე დასაყენებლად. ყოველივე ამის გათვალისწინებით, ვამბობ, რომ იქნებ პაუზა და დავიჭერა ჯობია?

— როგორ ფიქრობთ, გუნდი, რომელიც საგარეო პოლიტიკას ხელმძღვანელობს, ამდენ გათვლას გააკეთებს?

— თქვენი კითხვა იმას გულისხმობს, რომ ეჭვი გეპარებათ და ისინი ამას ელოდებიან. მეც ეჭვი მეპარება. ეჭვი შემაქვს იმ რესურსზე და იმ აღამიანების პოტენციალზე, რომლებიც დღეს ამ საკითხებზე მუშაობენ.

მართლმადიდებლობის მომხრეებმა უნდა შეიქმნას არასახელმწიფოებრივი ორგანო, ინსტიტუტები უნდა შეიქმნას. სომხეთში არსებობს ასეთი ინსტიტუტი — „კავკასიის კვლევის ინსტიტუტი“, მასში უამრავი ხალხი მუშაობს. ასეთი ინსტიტუტები არსებობს რუსეთშიც, ჩვენთან კი არა, მხოლოდ ერთი — საგარეო საქმეთა სამინისტრო მუშაობს. არადა, საქართველოში აუცილებელია კავკასიის საკითხების შემსწავლელი ორგანიზაციების არსებობა. დღეს ვინმე იცის, რა პოლიტიკა უნდა გატარდეს ისლამთან დაკავშირებით? ძალიან სიტუაციის დაჭერა ვერაფერს მოგვითქვამს. ქვეყანაში არიან მუსლიმანები, რომლებიც მზად არიან, საქართველოს სამსახურში ჩადგნენ.

ამ წელს წარმატებულს ვერ დავარქვამ. ვერც იმას ვამჩნევ, რომ მომავალი წელიწადი უკეთესი იქნება, ეკონომიკური გარდატეხის ბაზაზე ვერ ვხედავ. ღარიბაშვილის პატიოსნებაში ეჭვი არ მქონდება, მაგრამ ამომრეაქციონარი, მის უდიდესი პასუხისმგებლობა აქვს. ის არის ურთულესი რატიონალიზმი და ურთულესი სტრუქტურის მიმდევარის ხელმძღვანელი.

თებერვალში დავოსში კონფერენცია გაიმართება. მაინტერესებს, რა ნიშანდებებით, როგორი პაკეტი წავა პრემიერი და იქიდან რას ჩამოიტანს.

ესაუბრა
იკა ნასყიდაშვილი

— ისტორიულად ბალტიისპირეთი მაინც ყოველთვის ევროპის ნაწილი იყო. ჩვენ ჩამოვიყვანეთ კიდეც მათი წარმომადგენლები და უშუალოდ მათგან მომისმენია, რა პრობლემებიც აქვთ. ევროკავშირში განვირეინების შემდეგ, მათ სერიოზული პრობლემები გაუჩნდათ, გაძვირდა ცხოვრება. მაგალითად, ლიტვასა და ლატვიასში საშუალო ხელფასი 400-500 ევროა და, 300 ევრო რომ მხოლოდ შუქისა და გათბობის გადასახადი მოგივა, როგორია? არადა, ლიტვას ჰქონდა თავისი ატომური ელექტროსადგურები, რომელიც მთელ ლიტვას ამარაგებდა და ექსპორტზეც გადადიოდა ელექტროენერგია, თუმცა ევროკავშირმა გააჩერებინა მას ეს ატომური ელექტროსადგური და თავის ელექტროენერგიაზე დამოკიდებულების პარაფირებაზე უარი განაცხადეს. გავრცელებული ინფორმაციით, ისრაელი რუსეთის მიერ ინიცირებულ საბაჟო კავშირში განვითარებას აპირებს. რა გავლენას მოახდენს ეს ყველაფერი საქართველოზე?

ესაუბრა შორენა
ციციქარაშვილი

ხელისუფლების უმთავრესი ამოცანაა, ძველანაში ისეთი გარემო შექმნას, რომელიც დოვლათის ჯეროვან ზრდას უზრუნველყოს ხელს. ხელისუფლებამ ისეთი სამეცნიერო ფონი უნდა შექმნას, რომ ნებისმიერი ბიზნესმენი დარწმუნებული იქნეს, რომ სახელმწიფოს „საჭიროებისთვის“ ბიზნესს არ წაართმევენ.

იოსებ არჩვაძე: გაისად გარტო ვალაბის მოსახურებაში 120 მილიონი აშშ დოლარის გადახდა მოგვიწევს

წლის მანძილზე არაერთი კრიტიკა და შემაშფოთებელი პროგნოზი მოვისმინეთ ქვეყნის ეკონომიკური ვითარების გაუარესების, ინფლაციის, ეკონომიკური ზრდის ტემპის შემცირებასთან დაკავშირებით, თუმცა როგორც იყო მთლიანობაში 2013 წელი საქართველოსთვის და წლის ეკონომიკური ვითარება სამომავლოდ რამდენად საიმედო პროგნოზების საფუძველს გვაძლევს, „საქართველო და მსოფლიოს“ ეკონომიკის ექსპერტი, სტატისტიკის სპეციალისტი, პროფესორი იოსებ არჩვაძე ესაუბრა.

— წლის მანძილზე, არსებულ ეკონომიკური ვითარების გამო, ხელისუფლების მიმართ კრიტიკა მართლაც გვეცმოდება, თუმცა ეს წელი შეიძლება უიმედობისა და პეიჯიზმის დაძლევის წინადაც ჩაითვალოს. მართალია, ეკონომიკური ზრდის ტემპი არ იყო მაღალი, მაგრამ წლის განმავლობაში რამდენიმეჯერ ადგილი ჰქონდა დაფუძვლას, ფასების შემცირებას, რითაც ყველაზე მეტად შედარებით დაბალშემოსავლიანმა ადამიანებმა ისარგებლეს. საქართველოს მცხოვრებლების მოპოვების შემდეგ ასეთი რამ არ მომხდარა. მთელ რიგ კომუნალურ გადასახადებზე — შუქზე, ბუნებრივ აირზე, განსაზღვრული კატეგორიის მოსახლეობისთვის ტარიფები შემცირდა. ასევე სოფლად მცხოვრებთათვის გარკვეული შეღავათი იყო სუბსიდირების განხორციელება. ამიტომ, როდესაც მოსახლეობის კეთილდღეობას ვითვლით, უნდა ჩავთვალოთ არამარტო ის თანხა, რომელიც უშუალოდ ხელზე მიიღო მოსახლეობამ, არამედ ის შეღავათები და სარგებელიც, რომლებიც არამონეტარული ფორმით განხორციელდა. მთლიანობაში 2013 წელს სოციალური კუთხით სერიოზულ შემობრუნების წინადაც შევფასებდით. სახელმწიფო უფრო მეტ დახმარებას ავლენს სოციალური კუთხით, ვიდრე საქართველოს ეკონომიკის ამის შესაძლებლობა და რესურსი გააჩნია.

თად, გაისად, უკვე დაახლოებით 120 მილიონი აშშ დოლარის ეკვივალენტის მარტო ვალაბის მომსახურების თანხის გადახდა მოგვიწევს. კარგადაა ცნობილი, 500 მილიონი ევროს ოდენობის ე. წ. ევრობონდების თანხაც, რის გამოც მთლიანობაში დაახლოებით 900 მილიონ ევროზე მეტის გადახდა მოგვიწევს. ჩვენ მდიდარი სახელმწიფო არ ვართ და, ფაქტობრივად, გამოდის, რომ სამომხმარებლო დოვლათის მისაღებად ნებისმიერი პროდუქტი გაცილებით ძვირი გვიჯდება. უნდა ვეცადოთ, ჩვენი ეკონომიკა გაგზავნოთ არამარტო დინამიკურად მზარდი, არამედ მაქსიმალურად ეფექტური და შედეგიანიც, რათა ის საინტერესო იყოს ინვესტორებისთვის.

— ფინანსთა მინისტრმა ნოდარ ხადურმა „ნაციონალებს“ კრიტიკაზე უპასუხა, — თავიანთ ალბულებს ვალს მიხედონო. რას ნიშნავს „ნაციონალების“ ვალი? ამ შემთხვევაში ეს არის თუ არა სახელმწიფოს დავალიანება და, თუ არამიზნობრივად გაიზარდა ეს თანხა, რატომ არ დგება დამნაშავეების პასუხისმგებლობის საკითხი? — არ არსებობს ასეთი იურიდიული ცნება „სხვისი ვალი“, ვინაიდან გარანტიად ვაგას სახელმწიფო. თქმა იმიტომ, რომ ეს სხვისი ვალია, არ შეიძლება. რა თქმა უნდა, მნიშვნელოვანია, რამდენად ეფექტურად ხდება ამ თანხის გამოყენება ქვეყნის შიგნით, რამდენად საჭირო იყო იმ ღონისძიებების დაფინანსება, რომლებსთვისაც ამ სახსრების მოზიდვა განხორციელდა. თუ ხელისუფლებას სურს, დაიმკვიდროს ავტორიტეტი, წინა ხელისუფლებასთან შედარებით, მან მიღებული ფინანსური სახსრების უკეთ გამოყენება უნდა შეძლოს.

იოსებ არჩვაძე

არის. შესაბამისად, ხარჯების მართლზომიერება, გამოყენების ეფექტურობა მუდმივი მონიტორინგის ქვეშ უნდა იყოს. — ეკონომიკური დანაშაულისთვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი გარკვეულ სასჯელს და დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონების ჩამორთმევისა და ითვალისწინებს, რათა დაზარალებულს დაუბრუნდეთ უკანონოდ წაართმეული ქონება. რაკი ხელისუფლება აცხადებს, რომ ამ ეტაპზე ამის რესურსი არ გააჩნია, რატომ არ ხდება აღნიშნული გზით ამ ადამიანებისთვის ქონების დაბრუნება? — ძალიან საფრთხილო საკითხია, რათა სამართლიანობის აღდგენის პროცესში ერთი უსამართლობის წინააღმდეგ ბრძოლის დროს, ახალი უსამართლობა არ დაეწივას. საზოგადოებაში უნდა არსებობდეს იმის განცდა, რომ დამნაშავე დაუსჯელი არ დარჩება. ეს საკითხი ეკონომიკურ ამოცანებს სცილდება და გარკვეულ რესურსებთანაცა დაკავშირებული, საჭიროა განსაზღვრული კონტიგენტი, რომელიც ამ საქმეებს გამოიძიებს. მასსოვს, ყოფილ გენერალურ პროკურორს, ვიამეფარიშვილს, ჰქონდა იდეა,

შექმნილიყო სპეციალიზებული სამსახური, რომელიც მხოლოდ აღნიშნულ პრობლემებზე იმუშავებდა, მაგრამ, როგორც ჩანს, ქვეყანაში კადრების დეფიციტია. ხელისუფლების უმთავრესი ამოცანაა, ქვეყანაში ისეთი გარემო შექმნას, რომელიც დოვლათის ჯეროვან ზრდას უზრუნველყოს ხელს. ხელისუფლებამ ისეთი სამეცნიერო ფონი უნდა შექმნას, რომ ნებისმიერი ბიზნესმენი დარწმუნებული იქნეს, რომ სახელმწიფოს „საჭიროებისთვის“ ბიზნესს არ წაართმევენ. აუცილებელია, ამ ადამიანებს სტიმული ჰქონდეთ, თანხის ინვესტირება განხორციელდეს. კერძო საკუთრების ხელშეუხებლობა სამეურნეო პოლიტიკის ქვაკუთხედი უნდა გახდეს. პირობითად, ადამიანს, რომელიც წარმოებს ხელმძღვანელობდა, ბევრის აღება საკუთარ თავზე არ შეეძლო, რადგან ყველაფერი ხელისუფლებასთან უნდა შეთანხმებული და შესაძლებელი იყო, დღევანდელი მესაკუთრე ხვალ საპატიმროში აღმოჩენილიყო და საკუთრების უფლებაც ნებაყოფლობით გადაეცა სხვისთვის. ასეთი ფაქტები მასობრივად ხდება. ასეთი ვითარება ბიზნესს არ უქმნის სტაბილურობის განცდას და საბო-

ლო ჯამში, ჩიხში შეყავს ეკონომიკა. ამ ადამიანებისთვის ქონების დაბრუნებაზე უარი არავის უთქვამს. ვფიქრობ, დროის ამბავია და, ალბათ, ამ მიმართულებითაც გადაიდგმება გარკვეული ნაბიჯები, რათა დაზარალებულ ხალხს გარკვეული შეღავათები მანაც გაუწიონ, თუნდაც ფინანსური კომპენსაცია მისცენ, იმ მიუღებელი მოგებისა და განუზომელი მოგვებით პროექტებისთვის, რომელთაც ხელი შეუშალა მათ მიმართ განხორციელებულ რეპრესიულმა ქმედებებმა. — დროებითი გამყარების შემდეგ, არსებული მონაცემებით, ლარის კურსი კვლავ უფასურდება. არის თუ არა საგანგაშო ეს ვარდნა? — 90-იანი წლებიდან რამდენიმეჯერ მოხდა ევროსა და დოლარის კურსის რადიკალური ცვლილება. ვგახსოვს, 90-იანი წლების ბოლოს ლარის კურსი ისტორიულ მინიმუმამდე დაეცა, შემდეგ კი კურსი გამყარდა. ფულის კურსი ცოცხალი ორგანიზმივითა და ქვეყნის შიგნით თუ გარეთ მიმდინარე პროცესებზე რეაგირებს. ვფიქრობ, ამჯერად ეს უფრო სუბიექტურ ვიდრე ობიექტურ გარემოებებს. ამ ეტაპზე ლარის კურსის ვარდნას არ ველოდები, მაგრამ მსოფლიოში არც ერთ ვალუტას არ აქვს იმის გარანტია, რომ მყარად ფიქსირებული იქნება. ეროვნული ბანკის თანა და სავალუტო კომიტეტი თვალყურს უნდა ადევნებდეს პროცესებს და სიტუაცია უნდა კონტროლდებოდეს. ვაგვათა კურსი ფაქიზი თემაა. სხვათა შორის, 2008 წელს, ომის შემდგომ, უცხოეთიდან მიღებული დახმარებების მნიშვნელოვანი ნაწილი სწორედ ეროვნული ვალუტის გამყარებასა და დეფიციტის შევსებაზე დაიხარჯა.

ესაუბრა შორენა ციციშვილი

ილია მეორე: 100 წლის წინ ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ ისეთი იდეა, როგორცაა თუნდაც ერთსქესიანი ქორწინება, ოდესმე ვინმე დაიცავდა. ამის შესახებ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, ილია მეორემ უნეტარესმა ილია მეორემ დაწვინებული საკვირაო ქადაგებისას ბრძანა.

100 წლის წინ ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ ისეთი იდეა, როგორცაა თუნდაც ერთსქესიანი ქორწინება, ოდესმე ვინმე დაიცავდა. ამის შესახებ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, ილია მეორემ დაწვინებული საკვირაო ქადაგებისას ბრძანა. პატრიარქის თქმით, ადამიანმა უზარმაზარი ნაბიჯები გადადგა ცოდნასა და ტექნიკაში, მაგრამ ამავე დროს დიდი ნაბიჯები გადადგა უკან სულიერებასა და სულიერ ფასეულობებში. „ჩვენ ძალიან ხშირად გვესმის სიტყვები: „ნათელი ქრისტიანული განგვათავსებს ყოველთა“. ნათელი ქრისტიანული განგვათავსებს ყოველთა და განსაკუთრებით მათ, ვინც მზად არის, მიიღოს ეს ნათელი. ამასთან დაკავშირებულია უფლის სიტყვებით — იყავით სრულყოფილი, ვითარცა მამა თქვენი ზეციერი სრულყოფილ არს. შეუძლია თუ არა ადამიანს ეს?! რა თქმა უნდა, არა, მაგრამ ეს არის მითითება იმაზე, რომ ადამიანის სრულყოფა დაუსრულებელია. ჩვენ ვცხოვრობთ ისეთ დროს, როდესაც ადამიანმა უზარმაზარი ნაბიჯები გადადგა ცოდნასა და ტექნიკაში. მაგრამ ამავე დროს უზარმაზარი ნაბიჯები გადადგა უკან — სულიერებასა და სულიერ ფასეულობაში. ვინ წარმოიდგენდა, რომ მოვიდოდა დრო, როდესაც ისეთ იდეებს, როგორცაა თუნდაც ერთსქესიანი ქორწინება, ვინმე დაიცავდა“, — ბრძანა პატრიარქმა. უნდა განათლება, რაც გულისხმობს არამხოლოდ უმაღლესი დამთავრებას, არამედ ადამიანის ჰარმონიულ სრულყოფას ცოდნაში, ცხოვრებასა და ზრდილობაში. „ჩვენ ძალიან ბევრს ვლაპარაკობთ ცოდნაზე, მაგრამ ადამიანის მიერ მიღებული სწავლის იმ ადამიანისთვის, რომელიც არაა სწავლის მიმართ დაინტერესებული, არაა სწავლა. სწავლა არის სწავლა იმ ადამიანისთვის, რომელიც სწავლის მიმართ დაინტერესებულია. სწავლა არის სწავლა იმ ადამიანისთვის, რომელიც სწავლის მიმართ დაინტერესებულია. სწავლა არის სწავლა იმ ადამიანისთვის, რომელიც სწავლის მიმართ დაინტერესებულია.“

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ნაცვას“ „ფორმა“ არ დაუპარბავთ. საკუთარი ქალაქითა და „ოცნებაში“ გადასროლილი „მეხუთე კოლონის“ მეშვეობით ადგილობრივ არჩევნებზე თავიანთ სიტყვას იტყვიან. ხოლო იმ ნამდვილ „მეოცნებებს“, რომლებიც მათ ზრახვებს ამხელენ, რეკლამის მეშვეობით გაანეიტრალებენ.

ნახშირბოვანი

გამრავლება არის ცოცხალი ორგანიზმების უნარი, წარმოქმნან თავისივე მსგავსი ორგანიზმი. თითოეული ორგანიზმის სიცოცხლის ხანგრძლივობა შეზღუდულია, მაგრამ გამრავლების მეშვეობით სახეობის არსებობა ხანგრძლივი დროის განმავლობაში გრძელდება. გამრავლება უზრუნველყოფს სახეობის ძირითადი ნიშან-თვისებების თაობიდან თაობაში გადაცემას, ანუ, მოკლედ რომ ვთქვათ, გამრავლება არის ბიოლოგიური თვალსაზრისით სასიცოცხლო პროცესი, როდესაც ერთი არსება წარმოქმნის თავისსავე მსგავსს. არსებობს უსქესო და სქესობრივი გამრავლება. უსქესო გამრავლება ეწოდება გამრავლებას, რომელშიც მონაწილეობს ერთი დედისეული ორგანიზმი. ახალი უჯრედები მხოლოდ ერთი მშობლიური უჯრედის მიტოვებით დაყოფით მიიღება. მიღებულ თაობაში ყველა ინდივიდი გენეტიკურად მშობლის იდენტურია.

რალა დაგიმალოთ და, თუ აქამდე ბიოლოგიას პატივს ვცემდით როგორც მეცნიერების ერთ-ერთ რიგით მიმართულებას, ამ ინფორმაციის გაცნობის შემდეგ ეს დამოკიდებულება უფრო მაღალ საფეხურზე ავიდა. ავიდა, რადგან აღმოვაჩინეთ, რომ ბიოლოგია და კონკრეტულად მისი ეს ნაწილი ქართულ პოლიტიკურ სივრცეში მიმდინარე პროცესებსა და სერიოზული დასკვნების გაკეთების საშუალებასაც იძლევა.

ალბათ, უკვე იხსენებთ, რომ მიწაზე განვიხილოთ რაბინარაბინის (რაბინარაბინის არის სხვაობა და-ქარბული ან დასახინრა-ბული ნაწილის აღგებანა) იმგვარი ფორმა, რომელიც მისივე მსგავსების შექმნის მიზნით უსქესო გამრავლებას უწოდებენ. ეს უსქესო გამრავლება არის ბიოლოგიური თვალსაზრისით სასიცოცხლო პროცესი, როდესაც ერთი არსება წარმოქმნის თავისსავე მსგავსს.

სატელევიზიო თოქშოუებში ან საინფორმაციო საშუალებებში გაკეთებულ მცირე განცხადებებში ვლინდება და ერთმანეთის მიმართ „პნკენა-ღრენას“ უფრო ჰგავს, ვიდრე აზრთა ჭიდილს, საქმიან კამათს და ქვეყნის მშენებლობისა და ხალხის ყოფა-ცხოვრების გაუმჯობესებისთვის გზების ძიებას. სიტყვა „უმრავლესობა“ ბრჭყალებში იმიტომ ჩავსვით, რომ ასეთი გაერთიანება ოფიციალურად არ არსებობს და მას რალა ცხრიდლივანი ორგანიზაციის ფორმა აქვს.

პასუხიც საკმაოდ მარტივია. მსოფლმხედველობა! დაიხ, მათ სწორედ რომ მსოფლმხედველობა, ანუ ქართველობასთან, მართლმადიდებლობასთან და გარე სამყაროსთან ურთიერთობაზე ზუსტად ერთნაირი შეხედულებები და პრინციპები აერთიანებთ. ბუნებრივია, რომ მათ შორისაც არის რამდენიმე მცირე განსხვავება, რომელთაგან უმთავრესი ფინანსებთან დამოკიდებულებაა.

ზე ზენოლას ძაღვანების, გამგებლებისა და სხვადასხვა წინოფიკის მეშვეობით ახორციელებდნენ, რესპუბლიკელები ამისთვის „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციას“ და სხვა „გამჭვირვალე“ თუ „ემონიტორინგ“ ორგანიზაციებს იყენებენ. ადამიანის უფლებების დამცველის ნიღბის ქვეშ შემალული ეს ლიბერალური გაცილებით უფრო მეტ ზიანს აყენებენ საზოგადოებას, ვიდრე რეზინის ხელჯო-ბით შეიარაღებული „მასკიანები“; უფრო მეტ ზიანს, რადგან ძალას შეიძლება ძალით დაუპირისპირდე, მაგრამ იდეოლოგიურ ზენოლასთან ბრძოლა, რომელიც ყოველ წელს ცალმხრივად ხმანდებდა ტელეეკრანებიდან, ძალიან ძნელია.

ბის უმრავლესობამ ყველაზე ინტელექტუალურ ქართველად სწორედ ის დაასახელა. დაეუბრუნდე თუ ისევ ბიოლოგიას და კონკრეტულად უსქესო გამრავლების ფორმას — **მიტოზს.**

„მიტოზი უზრუნველყოფს დედისეული უჯრედის ორ შვილსეულ უჯრედად გაყოფას. შვილსეული უჯრედი დედისეული უჯრედის იდენტურ გენეტიკურ მასალას შეიცავს. მიტოზი უზრუნველყოფს შვილსეულ უჯრედებში მემკვიდრეული ინფორმაციის სრულად გადაცემას.“

ბეგრად აღარ გაავრცელებ და პირდაპირ ვიტყვი, რომ, ჩვენდა სამწუხაროდ, 2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ საქართველოს პარლამენტში მივიღეთ საპარლამენტო „უმრავლესობის“ საკმაოდ უცნაური ფორმა. თამამად შემოძლია ვთქვა, რომ მსგავსი სახის წარმონაქმნი მსოფლიოს არც ერთ პარლამენტში არ არის და არც ყოფილა (ქართველები აქაც პირველები ვართ), რადგანაც შეიქმნა ისეთი სახის „უმრავლესობა“, რომელშიც შემავალი ორგანიზაციები, ერთის მხრივ, ერთმანეთთან დაპირისპირებულ ორ პოლიტიკურ ძალას წარმოადგენენ და ერთმანეთთან დაძაბულ ურთიერთობა აქვთ (ანუ ერთი ოპოზიციაა, ხოლო მეორე — პოზიცია) და სხვადასხვა პოლიტიკურ დებულებებში ძალიან მსგავსე უპირისპირდებიან ერთმანეთს. დაიხ, ძალიან მსგავსე დაპირისპირება აქვთ, მაგრამ, თუ კარგად დავაკვირდებით, ეს დაპირისპირება მხოლოდ

მოკლედ რომ ვთქვა, 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ მივიღეთ ფარული საპარლამენტო უმრავლესობა, რომელშიც გაერთიანდნენ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ წარმომადგენლები რესპუბლიკურ პარტიასთან ერთად. იქ კიდევ არიან ე.წ. დამოუკიდებელი მაჟორიტარები, რომლებიც ისე უყვარს ხალხს და ისეთ პატივს სცემს მათ პოლიტიკურ შეხედულებებს თუ გამოცდილებას, რომ სულ რიკინ-რიკინით მიანიჭეს კანონმდებლის ეს მაღალი სტატუსი (მაგალითად, ნაძალადეველების რჩეული თამარ კორძაია). **არიან ე.წ. აპმსკუნუშმე კნმს, რომლებიც ოდესღაც „ეროვნულ-დემოკრატიული ფრთა-ახალუხით დადიან, მაგრამ „სულ სხვა რამისთვის უძველესი“ (მაგალითად, რუსთავის მაჟორიტარი ზვიად ძიძიგური).**

არიან სხვებიც, მაგრამ მათზე თქვენს ყურადღებას აღარ შევაჩერებ.

ისმის ძალიან მარტივი შეკითხვა: რატომ ბაიკონინანდა ეს ორი პოლიტიკური წარმონაქმნი და რა არის მათი „ჩახუტების“ მთავარი მიზანი? (პრინციპში არააბაბი რაინტინგებიდან საზოგადოების დამოკიდებულებიდან და მხარდაჭერის რაოდენობიდან გამომდინარე, „წარმონაქმნი“ უფრო რეკლამისკური პარტიანა).

თუ „ნაცვები“ მოსახლეობა-პასუხიც საკმაოდ მარტივია. მსოფლმხედველობა! დაიხ, მათ სწორედ რომ მსოფლმხედველობა, ანუ ქართველობასთან, მართლმადიდებლობასთან და გარე სამყაროსთან ურთიერთობაზე ზუსტად ერთნაირი შეხედულებები და პრინციპები აერთიანებთ. ბუნებრივია, რომ მათ შორისაც არის რამდენიმე მცირე განსხვავება, რომელთაგან უმთავრესი ფინანსებთან დამოკიდებულებაა.

საინტერესოა ის „დედისეული უჯრედი“, რომლისგანაც წარმოიშვა „ნაციონალური მოძრაობა“ და რესპუბლიკური პარტია და რომლებმაც პოლიტიკის განმავლობაში თავიანთი მიტოზის საშუალებით მრავალი „უჯრედი“ წარმოშვა.

ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომელთაც აქტიურად აწარმოებენ ე.წ. დასავლეთი. ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომელთაც ევროპარლამენტარები — ლისკეი, ანა გომესი და სხვები გვახვევენ თავს. ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომლის წყალობითაც კოპაბიტაცია, პარაფირება და სხვა მრავალი უაზრო ტერმინი მივიღეთ. ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომლის წყალობითაც მკვლევებს „ვაშლის გათლის“ ბრალდებით აკავებენ, ბიუჯეტის ქურდს, რომელმაც 120 მილიონი მოიპარა, 50 000 ლარის გიროთი უშვებენ. საპარლამენტო ოპოზიციის ადგილას ყველაწარმო მეთოდებით ამუხრუჭებენ და მოძალადეებს დასჯის ნაცვლად აწინაურებენ. ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომელიც... ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმ-

ხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომელიც... ეს ყველაფერი მართლაც საინტერესო და კვირვების საგანი იქნებოდა მაშინ, ეს რომ საქართველოში არ ხდებოდა. საუბედუროდ, ეს ყველაფერი ჩვენს თავს ხდება და შეიძლება ითქვას, რომ დღეს უფრო დიდი საშიშროების წინაშე ვდგავართ, ვიდრე აქამდე ვიცავით.

ნამდვილად არ ვამინებ არავის, მაგრამ შევეგუეთ კოალიცია „ქართულ ოცნებაში“ რესპუბლიკელების მთავარ პოლიტიკურ ძალად ყოფნას. მართალია, ვცდილობდით, რომ ჩვენი ხათრიანობა რესპუბლიკელების დასავლელი ლობისტებით გაგვემართლებინა, მაგრამ იმას არ ვამბობდით, რომ რესპებს და ნაცებს ერთი და იგივე ლობი ჰყავთ. არც იმას დავამალავ, რომ სოციალურ ქსელ „ფეისბუქში“ ასეთი გვერდიც შეიქმნა „ბატონო ბიძინა, გადახედეთ თქვენს გარემოცვას“, მაგრამ აქედანაც არაფერი გამოვიდა. შევეგუეთ კოპაბიტაციას. შევეგუეთ საზოგადოებისთვის დამამცირებელ საკადრო პოლიტიკას. შევეგუეთ სამართლიანობის აღდგენის გაურკვეველი დროით გადადებას. შევეგუეთ ხათრით და შედეგად ისეთი „საპარლამენტო უმრავლესობა“ მივიღეთ, როგორიც გვაქვს (ცხადია, მიხედვით, რომ ოფიციალურ უმრავლესობაზე არ ვამბობ). ისმის მოსახლეობები, რომ მალე ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობა“ და რესპუბლიკელები გაერთიანდებიან და ახალ უმრავლესობას ჩამოაყალიბებენ. არა, ეს ნამდვილად არ მოხდება, რადგან არც ერთს და არც მეორეს ამ „ძმობის“ „გაპარკება“ და საჯაროზე გამოცხადება არ სჭირდებათ. რესპუბლიკელებს აღმასრულებელ ხელისუფლებაზე არანაირი პრეტენზია არ აქვთ (სამომავლო კინკლა წარმომადგენელი ჰყავდათ და ერთი მოუხსნეს). მათ თავიანთი ნიშა ძალიან კარგად აქვთ დაჭერილი და „მცემულ დავალებებს“ ფრიადზე ასრულებენ.

„ნაცვებს“ „ფორმა“ არ დაუკარგავთ. საკუთარი ძალებითა და „ოცნებაში“ გადასროლილი „მეხუთე კოლონის“ მეშვეობით ადგილობრივ არჩევნებზე ახლანდელი სიტყვას იტყვიან. ხოლო იმ ნამდვილ „მეოცნებებს“, რომლებიც მათ ზრახვებს ამხელენ, რესპუბლიკელების მეშვეობით გაანეიტრალებენ. ბოლოს მიწა წარმოადგინოთ ამერიკის ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის დაკვეთით ჩატარებული კვლევის რამდენიმე შედეგი, რომლის პრეზენტაციაც 20 დეკემბერს, შერატონ მეტეხის პალასში“ გაიმართა.

ამ კვლევის თანახმად, ყველაზე მოწინავე პოლიტიკური ფიგურების ხუთეული ასე გამოიყურება: დავით უსუფაშვილი 65%, კახა კალაიძე 60%, ეკა ბესელია 53%, თინა ხიდაშელი 52% და დავით ბაქრაძე 48%.

როგორც ხედავთ, მიტოზის მეშვეობით უზრუნველყოფს დედისეული უჯრედის ორ შვილსეულ უჯრედად გაყოფას. შვილსეული უჯრედი დედისეული უჯრედის იდენტურ გენეტიკურ მასალას შეიცავს. მიტოზი უზრუნველყოფს შვილსეულ უჯრედებში მემკვიდრეული ინფორმაციის სრულად გადაცემას.

საინტერესოა ის „დედისეული უჯრედი“, რომლისგანაც წარმოიშვა „ნაციონალური მოძრაობა“ და რესპუბლიკური პარტია და რომლებმაც პოლიტიკის განმავლობაში თავიანთი მიტოზის საშუალებით მრავალი „უჯრედი“ წარმოშვა.

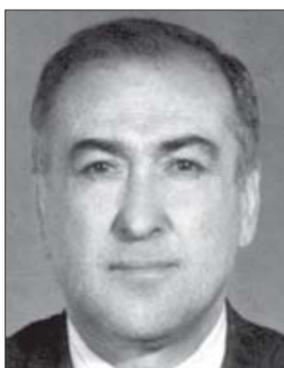
ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომელთაც აქტიურად აწარმოებენ ე.წ. დასავლეთი. ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომელთაც ევროპარლამენტარები — ლისკეი, ანა გომესი და სხვები გვახვევენ თავს. ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომლის წყალობითაც კოპაბიტაცია, პარაფირება და სხვა მრავალი უაზრო ტერმინი მივიღეთ. ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომლის წყალობითაც მკვლევებს „ვაშლის გათლის“ ბრალდებით აკავებენ, ბიუჯეტის ქურდს, რომელმაც 120 მილიონი მოიპარა, 50 000 ლარის გიროთი უშვებენ. საპარლამენტო ოპოზიციის ადგილას ყველაწარმო მეთოდებით ამუხრუჭებენ და მოძალადეებს დასჯის ნაცვლად აწინაურებენ. ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმხედველობა, იდეოლოგია და პოლიტიკაა, რომელიც... ეს „დედისეული უჯრედი“ ის მსოფლმ-

თუ არაცხინვალელი ოსები გვიყვარს, რატომ უნდა გვკულდეს ცხინვალელი ოსები? ჩვენ შორის ბრძედება ნათესაური კავშირების დამყარება. მაგალითისთვის, ჩემი ბიძაშვილია ორი თვის წინ ცხინვალელი ქალიშვილი შვირთო ცოლად!

გაყა ხაჭაბურთი: სამხრეთ ოსეთის დაპოუქიდაბლობას საფუძველი ბორბოქედა სასაშვილა ჩაუყარა

2008 წლის აგვისტოს სისხლიანი ტრაგედია, რომელიც ორ ერს თავზე დაგვატება „პოტომკდალელმა“ სააკაშვილმა თავისი „ნაციონალური“ ბანდით, კიდევ დიდი ხნით უტანელ ტკივილად გავყვება... მაგრამ ჩვენ ვალდებულები ვართ, შერიგებაზე ვიფიქროთ, ცხოვრება ხომ გრძელდება. მუდმივ მტრობას კარგი არაფერი მოაქვს. ჩვენი გაზეთის სტუმარია საქართველოს უშიშროების საბჭოს ყოფილი თავმჯდომარე, შიდა ქართლის ყოფილი გუბერნატორი და დღევანდელი დევნილი ვაჟა ხაჭაბურთიძე.

არამედ მოვიტხოვთ სააკაშვილის გასამართლებას!

— სააკაშვილი რუსეთისკენ გაიშვერს ხელს, ბატონო ვაჟა.

— რა შუაშია რუსეთი? ეს შენ, სააკაშვილო, პირველმა დაუშინე ცეცხლი საკუთარ ქალაქს! რუსეთმა გათხრა ეს-როლო? ეს შენ, სააკაშვილო, ამონყვიტე ნახევარი ცხინვალე! ჩადიო ერთი და ნახეთ, იქაურობა სასაფლაოებად იქცა! ამდენი მსხვერპლი, უბედურება... მითუმეტეს მაგ არაკაცმა იცის, რომ კოკოით-მა გამოგზავნა ხვეწნით, არ დაინყოთ ომიო, ორივესთვის მომაკვდინებელი იქნებაო!.. მეტი რაღა უნდა ექნა იმ კაცს? თოფი ესროლე და აღარ გესროლოს?! საზოგადოებას ვთხოვ, მიუდევით სერიოზულად ამ უაღრესად რთულ საქმეს, თქვენს ნათქვამს გაუწიეთ ანგარიში! უნებლიეთ წამოსროლილ ყოველ თქვენს სიტყვას უბედურება მოსდევს!

— ბატონო ვაჟა, გავიგე, რამდენიმე დღის წინ თქვენ ცხინვალელი სტუმრები გაყვდათ, კერძოდ, კანცელარიიდან. თუ სახელმწიფო საიდუმლო არაა, რატომ ჩამოვიდნენ?

— არავითარი საიდუმლო! ისე, საოცარი ხალხი ხართ ჟურნალისტები, ეშმაკიც ვერ დაგებულბათ! (იცინის) საიდან გებულობთ ამბებს ასე დეტალურად?! დიას, მართლაც ხშირად მოდიან ჩემთან ცხინვალელები ჩემი ყოფილი თანამშრომლები. ჩვენ არ შეგვიწყვეტია არც თანამშრომლობა და არც მეგობრობა! ამჟამად მანქანის საყიდლად იყვნენ. იყიდეს და მალევე წავიდნენ. დამიბარეს, ამ დღეებში კიდევ ჩამოვალთო ოჯახებთან ერთად.

— ბატონო ვაჟა, თქვენ ახსენეთ, — ყოფილ თანამშრომლებთან ვმეგობრობ და ვთანამშრომლობო. თანამშრომლობა როგორ გაიგვით?

— ოსი და ქართველი ხალხები ერთმანეთის მტრები რომ არ არიან, რად უნდა ამას დიდი ფილოსოფია?! ორივენი პოლიტიკური პროვოკაციების მსხვერპლები ვართ. აი, მაგალითად, თქვენ როგორ უყურებთ იმ ასიათას ოსს, რომლებიც ცხინვალის გარეთ ცხოვრობენ?

— ძალიან დადებითად, მეტიც, დიდი სიყვარულით და პატივისცემით!

— ჰოდა, თუ არაცხინვალელი ოსები გვიყვარს, რატომ უნდა გვკულდეს ცხინვალელი ოსები? ჩვენ შორის გრძელდება ნათესაური კავშირების დამყარება. მაგალითისთვის, ჩემმა ბიძაშვილია ორი თვის წინ ცხინვალელი ქალიშვილი შვირთო ცოლად! აქვე მინდა გითხრათ, რომ არ მესმის, რატომ მივდივართ ერთმანეთთან შესარიგებლად დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში, ვმართავთ იქ, ჩემი აზრით, არაფრისმომცემ მოლაპარაკებებს?! დიდი სირცხვილია ეს და ერთმანეთისადმი უპატივცემულობა! რად გვირდა ჩვენ ვილაღ უცხო შუამავალი?! რა იცის გადამთიელმა ჩვენი ისტორიული ურთიერთობების შესახებ?! ამიტომაც ვახსენე, ვთანამშრომლობთ-მეთქი. ჩვენი ჭირი ჩვენვე თუ არ მოვიშორეთ, სხვა უარეს შემთხვევაში, თუ

თუ «ქართულა ოსება» გაბრძელა სააკაშვილის ჩაბუნელი პოლიტიკა ამ საკითხში, აი, მაშინ გამოვალ და ხეაღალა ვილაპარაკებ იმაზე, რას ბევრზე უკეთ ვიცი!

არ გაართულებს, კარგს არაფერს გავიკეთებ. ჩვენსავე წინააღმდეგობაში უნდა შევქმნათ ის ორგანიზებული ნათესაურ-მეგობრული მუშა ჯგუფი, რომელიც შეუდგება ჩვენი ისტორიული კავშირის აღდგენას. გამსახურდია დაუშვა დიდი შეცდომა, როდესაც გააუქმა სახმრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი... გააუქმა ყოველგვარი იურიდიული, სამართლებრივი კანონების გარეშე. გააუქმა ხელაღებით! უნდა მოწვეულიყო რეგიონული ყრილობა და, როგორც შეიქმნა, ისე უნდა გაუქმებულიყო; ან უნდა მიენიჭებინათ ოლქისთვის გაფართოებული უფლებები, რასაც ოსები თხოულობდნენ, მე ვგულისხმობ „ადამონ ნიხასის“ წევრებს. ჩვენ ძალიან კარგად გვახსოვს 90-იან წლებში მათი ე.წ. ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა. ოლქის გაუქმებით ჩვენ მივეციტე სეპარატისტებს სამუალები, უფრო გაძლიერებულიყვნენ, ანუ გამსახურდია, როგორც საბედისწერო შეცდომამ გამოიწვია ის, რომ ოსურ მხარეს დამოუკიდებელი რესპუბლიკის შექმნის საბაბი მივეციტო... მაგრამ შევარდნაძემ ეს მდგომარეობა გააანალიზა და გადაადა საკმაოდ გონივრული ნაბიჯი. დაგომისის ხელშეკრულებით, რომელიც დაიდო 1992 წელს გაეროს ეგიდით, სახმრეთ ოსეთი დავიმორჩილეთ სამშვიდობო და-

ლებით და, ფაქტობრივად, გაუქმეთ ის ადმინისტრაციული ერთეულები, რომლებიც იქ არსებობდა. დაგომისის ხელშეკრულებაში, CKK-ში წერია: დაუყოვნებლივ მოხდეს ოსთა და ქართველთა მოლაპარაკებები და დაუბრუნდნენ ისინი თავიანთ სახყის, პირვანდელ მდგომარეობასო. ეს იყო დოგმა და ამით ოსური მხარე ძალას კარგავდა. აქვეა, რომ ჩვენ, ქართველებს, გვეკრძალებოდა მიტინგებისა და სხვა სახის ღონისძიებების ჩატარება, გარდა კულტურული და სხვა თანხმებით, რათა არ ყოფილიყო რაიმე გაუგებრობა. აქედან გამომდინარე, სამშვიდობო ძალები აკონტროლებდნენ ვითარებას, არაძლევდნენ არც ქართულ და არც ოსურ მხარეს საშუალებას, რომ კონფლიქტის გამომწვევი მიზეზი შეექმნათ.

საკაშვილის მოსვლის შემდეგ მოხდა უბედურება! ამ შეჩვენებულმა უკუაგდო CKK-ს გადაწყვეტილება, როგორც საბედისწერო შეცდომამ გამოიწვია ის, რომ ოსურ მხარეს დამოუკიდებელი რესპუბლიკის შექმნის საბაბი მივეციტო... მაგრამ შევარდნაძემ ეს მდგომარეობა გააანალიზა და გადაადა საკმაოდ გონივრული ნაბიჯი. დაგომისის ხელშეკრულებით, რომელიც დაიდო 1992 წელს გაეროს ეგიდით, სახმრეთ ოსეთი დავიმორჩილეთ სამშვიდობო და-

შექმნა „ჩვენი“ ოსური ადმინისტრაციული ერთეული, კერძოდ, რესპუბლიკა... აქ სააკაშვილმა ჩაიდინა პირველი სახელმწიფოებრივი დანაშაული, როდესაც აღადგინა არა ოლქი, არამედ შექმნა მეორე უკანონო რესპუბლიკა! წარმოიდგინეთ, ამ არაზნადად რა ხელსაყრელი პირობები შეუქმნა მოწინააღმდეგე მხარეს! რომ იტყვიან, პენალი დაარტყმევინა კარში, რომელშიც მეკარეც კი არ იდგა! ერთი კაცი არ გამოვიდა და არ უთხრა სააკაშვილს, ამას რას აკეთებ, შე არაკაცო! მე ამოვიღე ხმა და ციხეში მიკრეს თავი, — სიგარეტი მოიპარაო... სიგარეტი კი არ მოვიპარე, მივეთიმედი სააკაშვილს იმ უსინდისობასა და უნამუსობაზე, რომელსაც ის წაადიოდა. თუ, მაგალითად, ჩვენთვის მიუღებელი იყო ოსური მხარის გადაწყვეტილება, ეს რაღა იყო?! ოსური დროში დიმა სანაკოევიმა ბინა თბილისში დაიდო. მის ღერზე თბილისში დაიდო. ლომი თუ კატა ეხატა და ამას ტაშს ვუკრავდი! ასეთი მდაბიობა, ასეთი გულგრილობა, ასეთი არაპოლიტიკური აზროვნება გვეკადრება ქართველებს?! დღეს ჩვენ რაზე ვჩივით? ოსეთის დამოუკიდებლობაზე? მაგრამ ეს ხომ სააკაშვილის „დამსახურებაა“?! დამოუკიდებელ სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკას საფუძველი სახელმწიფო ბორბოქე-

მედმა სააკაშვილმა ჩაუყარა! — სააკაშვილი აღარაა, სააკაშვილი გაქცეულია (თუ გააქცუნეს) ქვეყნიდან, მაგრამ ახლანდელი ხელისუფლება რატომ აფინანსებს დანაშაულებრივად შექმნილ ადმინისტრაციას, ხოლო დიპტირი სანაკოევი დაჰყავთ საერთაშორისო შეხვედრებზე? რატომ აგრძელებს წინამორბედის პოლიტიკას ახალი ხელისუფლება?

— მართალი ბრძანდებით, დღესაც ვერ ამოვედით ბეცური პოლიტიკის ჭაობიდან! ჯერჯერობით თავს შევიკავებ მძაფრი კრიტიკისგან, იმიტომ, რომ ეს გართულებული პროცესია; ეს იგივეა, მარტენის ლუმელში ფეყო ხელი და ადვლელუბი ფოლადი გამოილო. ახლა დავაცალით ახალ ხელისუფლებას, საქმეში გაეკვეს. თუ „ქართულმა ოცნებამ“ გააგრძელა სააკაშვილის რეგენული პოლიტიკა ამ საკითხში, აი, მაშინ გამოვალ და ვილაპარაკებ იმაზე, რაც ბევრზე უკეთ ვიცი!

ისე, სანაკოევის ადმინისტრაცია არამართო ოსების წინააღმდეგაა მიმართული, არამედ ჩვენ წინააღმდეგაც. ამით ირღვევა ჩვენი, ოს-ქართველების, ისტორიული ტრადიციული ურთიერთობა. რა უფლება გვაქვს ჩვენ დავით აღმაშენებლისა და თამარ მეფის მიერ შექმნილი ორი ერის ძმურ ურთიერთობას ხელაღებით შუამი და ბოროტება დავანთხოვთ?! რომ იცოდეთ, რამხელა წინააღმდეგობა ჩვენსათვის ნიხანობენ დაშვერულ შეცდომებს, რაც დაუშვა „ადამონ ნიხასის“ ზოგიერთმა წევრმა. ნანობენ, რომ იმ დრომდე არ მიაქციეს ყურადღება პროვოკაციებს, სანამ ორივენი ცეცხლში არ გავყვებით!.. ამიტომ დროა, რუსეთს კი არ დავაბრლოთ ეს დანაშაული,

საკაშვილის მოსვლის შედეგ მოხდა უბედურება! ამ შეჩვენებულმა უკუაგდო CKK-ს გადაწყვეტილება, როგორც საბედისწერო შეცდომამ გამოიწვია ის, რომ ოსურ მხარეს დამოუკიდებელი რესპუბლიკის შექმნის საბაბი მივეციტო... მაგრამ შევარდნაძემ ეს მდგომარეობა გააანალიზა და გადაადა საკმაოდ გონივრული ნაბიჯი. დაგომისის ხელშეკრულებით, რომელიც დაიდო 1992 წელს გაეროს ეგიდით, სახმრეთ ოსეთი დავიმორჩილეთ სამშვიდობო და-

ესაუბრა ბიორბი კორბაქა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

**დასავლეთში პენსიონების მოტივირებითან შედარებით
მკვეთრად კონტრასტირებს განვითარებად
მსოფლიოსთან შედარებით: ჩინელების 82 პროცენტს,
ინდოეთთან 59 პროცენტს და ნიგერიელთა
65 პროცენტს უკეთესი მომავლისა სჯერათ.**

ეკონომიკური რა ბინდოვდა, თუ უიმეოლი არ ბინდოვდა?!

ევროსაბჭოს აღმოსავლეთევროპელი წევრების რთულ დღევანდლობასა და საეჭვო პერსპექტივაზე ჩვენი გაზეთის წინა ნომერში ვილაპარაკეთ. „საქართველო და მსოფლიოს“ წინასახალწლო ნომერში, უპირიანი იქნება, ევროგაერთიანების ე.წ. სტაფიანი ქვეყნების ეკონომიკებსაც გადავავლოთ თვალი.

აუზი, რომელიც წყალი არ ასხია

ჯერ კიდევ გასულ ზაფხულში ბრიუსელში ამაღლებული განწყობილება სუფევდა: ევროსაბჭოს მეორე კვარტლის მონაცემებით, ევროზონის ეკონომიკამ ძალა მოიკრიბა.

ექსპერტები საწინააღმდეგოს წინასწარმეტყველებდნენ. გაიზარდა, მაგრამ რამდენით? ფრიალ მცირედით — მხოლოდ 0,3 პროცენტით, და ისიც გერმანიისა და საფრანგეთის ეკონომიკური ერთგვარი გამოცოცხლების ხარჯზე — 0,7-0,5 პროცენტით, წლიური განზომილებით, რა თქმა უნდა.

ევრომონეტარი ვარაუდობდნენ, რომ, მაგალითად, გერმანიის მშპ წლის ბოლოსთვის გაიზარდებოდა 0,5 პროცენტით, მაგრამ სამხრეთ ევროპის „პრობლემური ქვეყნების მშპ იმავე 0,5 პროცენტით შემცირდებოდა.

დიდად სასარგებლო და სა-მაგალითოდ კარგი მაჩვენებელი არ არის, მაგრამ ევროკავშირის პრეზიდენტმა პირმან ვან რომპენიმ იქარა განცხადებინა: „ევროპაში ფინანსური კრიზისის ქვედა ზეგარი გადალახულია“. ოპტიმისტური იყო ევროკომისიის თავმჯდომარის ჟოზე მანუელ ბაროზუს დასკვნაც, რომლის მიხედვითაც „ევროკავშირი კრიზისის პოლიტიკიდან ზრდის პოლიტიკაზე გადადის“.

ექსპერტები თავისაზე იდგენ — „ზრდაზე“ ლაპარაკი ნაადრევია. მაგალითად, **Bruegel**-ის ანალიტიკური ცენტრის დირექტორის ბუნტ-რამ ვოლფის აზრით, „მატება მთელს ევროპაში იმდენად უმნიშვნელოა, რომ შეიძლება გარდატეხა მოახდინოს შრომის ბაზარზე. უმუშევრობა გაიზარდა არსებულ დონეზე დარჩება“. ამას დრო სჭირდება.

მაგრამ ეს დრო გაიხად არ დადგება, რადგან ევროპა სულ უფრო ემსგავსება აუზს, რომელშიც წყალი არ ასხია. ხოლო დაპირება, რომელსაც ჩვენთვის არ იშურებენ — თუ ჭკვიანად მოიქცევითო — ამ ნეგატიურ ფონზე, უკაცრავად პასუხია, ყალბად უღერს.

ნოემბერა ბამბაფხვი

კარგად დაფინანსებულმა ბრიუსელელმა ჩინოვნიკებმა, რომლებიც საზოგადოებრივ-ბასთან ერთად, ეტყობა, საკუთარ თავსაც ატყუებენ ოპტი-

მისტური პროგნოზებით, ნომბრის თვეში სრული ფიასკო განიცადეს.

III კვარტლის შედეგებმა გამოაშკარა, რომ ევროზონის ეკონომიკის ზრდა ზმანება იყო მხოლოდ, იმედის სრული გაცრეხება, და ფაქტობრივად 0,1 პროცენტით შეადგინა.

მთლიანად ევროპის. უსაფუძვლო აღმოჩნდა აქამდე დამკვიდრებული მოსაზრება „ორსინქრონი“ ევროპის შესახებ: თუ სამხრეთ ევროპაში ზრდა არ შეიმჩნევა, სამაგიეროდ — ჩრდილოეთში არის.

მსგავსი არაფერი ხდება: გერმანიის მშპ კი მშპ მატება მხოლოდ 0,3 პროცენტით, წლიური მაჩვენებლით შეიძლება 1,3 პროცენტით იყოს, თეორიულად, პრაქტიკულად — არა, რადგან სექტემბერში წარმოებამ შემცირება დაინიშნა. IV კვარტალში კი ოქტომბერში გერმანიის მრეწველობის წარმოება სექტემბერთან შედარებით 1,2 პროცენტით შემცირდა. ამის შემყურე კომპანიებმა კვლავ თავი შეიკავეს ინვესტიციების გაცემისგან. ეკონომისტები ინვესტიციური აქტივობის საკმაოდ ფრთხილ პროგნოზს გვთავაზობენ (მაგალითად, **Commerzbank**-ის ექსპერტი რალფ ზოლჰენი).

წყლის სრულად გადანურგარე არ გამოგვივიდეს, უნდა ვთქვათ, რომ ევროზონის მცირე ქვეყნებში ეკონომიკის მიზერული ზრდა მაინც შეიმჩნევა. აუსტრიაში 0,2 პროცენტით, ნიდერლანდების სამეფოში წლის პირველი ნახევრის მონაცემებით, 0,3 პროცენტითა, ფინეთში — 0,4 პროცენტით. ეს პანეთსა და იტალიაში ზრდა მიკროსკოპულია. ამ უკანასკნელში კრიზისის დაწყებიდან მშპ მოცულობა 25 პროცენტით შემცირდა (!). საბერძნეთში დაცემა გრძელდება, თუმცა არც ისეთი მაღალი ტემპით, როგორც უწინ.

მიზეზთა-მიზეზი ევროპისა და მთელ მსოფლიოში მსყიდველობითი უნარის კრიზისია. განსაკუთრებით ცუდი დრო დაუდგა გერმანიის ეკონომიკას, რომელიც ექსპორტზეა ორიენტირებული.

საკუმცირესობა საქართველოში ქვეყანაში ინვესტიციების შემოუსვლელობას ახალი ხელისუფლების უნიათო ეკონომიკურ პოლიტიკას აბრალებს. მაგრამ ევროპის ეკონომიკის დღევანდელ მდგომარეობას თუ გავეთვალისწინებთ, ყველა კითხვა მოიხსნე-

პრობლემა, გასულ ივნისში ევროკავშირის სამიტზე განიხილეს ახალგაზრდობის უმუშევრობის საკითხი. მაგრამ გადანყვეტილება სანახევრო გამოდგა, რადგან ახალგაზრდობის უმუშევრობის წინააღმდეგ გამოიყო მხოლოდ 8 მილიარდი ევრო.

ბა: თავისი გასჭირვება, ჩვენთვის ვის სცალია!

თანაც — „ნაცების“ ცრუ-ეკონომიკის ნამდვილ ეკონომიკად გარდაქმნას, ალბათ, რამდენიმე წელიწადი დასჭირდება.

უბედურება ისაა, რომ ევროკავშირის ცენტრისკენული მიზიდულობაც დიდად პერსპექტიული არ ჩანს. უწინარეს ყოვლისა, იმიტომ, რომ როცა ამ ევროგაერთიანების ტრადიციულ ქვეყნებს კრიზისისთვის თავი ვერ დაუღწევიათ, ევროზონის ახალი წევრები „უანგაზრდ“ მიუწოდებლობით იხუთებიან.

თუმცა რაღა მაინც და მაინც ეს ქვეყნები — საფრანგეთში, გერმანიის შემდეგ ევროპის უმსხვილესი ეკონომიკის მქონე ქვეყანაში, მიიჩნევენ, რომ ევროპის „ქრონიკული ავადმყოფი“ საბერძნეთი კი არ არის, არამედ საფრანგეთია. მშპ-ს დაცემას, ექსპერტების აზრით, საფრანგეთში ეროვნული შოკის მსგავსი რეაქცია მოჰყვა. გოლისტი ნიკოლა სარკოზი და სოციალისტი ფრანსუა ოლანდი იმაზე იყვნენ განაფულენი, რომ შემცირებინათ სოციალური ხარჯები, გაეზარდათ არსებული გადასახადები და შემოელოთ ახლები. შედეგით შესაბამისი მიიღეს: წლებანდელი წლის III კვარტალში უმუშევრობამ იმატა — სექტემბრის მონაცემებით, ახალგაზრდობას შორის 25 პროცენტს მიაღწია.

დაპარტული თაობა

არ იქნება მართებული, თუ ვიტყვით, რომ ევროკავშირს არ ანუხებს უმუშევრობის

პრობლემა. გასულ ივნისში ევროკავშირის სამიტზე განიხილეს ახალგაზრდობის უმუშევრობის საკითხი. მაგრამ გადანყვეტილება სანახევრო გამოდგა, რადგან ახალგაზრდობის უმუშევრობის წინააღმდეგ გამოიყო მხოლოდ 8 მილიარდი ევრო.

როგორც ექსპერტები ამბობენ, სასაცილო თანხაა. ამის დასამტკიცებლად ციფრებს იშველიებენ. ცალკეული ქვეყნებისთვის დახმარების განცხადება დაიხარჯა 200 მილიარდ ევროზე მეტი, საჭირო დახმარების რაოდენობა კი 500 მილიარდი ევროთი განისაზღვრება. ინვესტიციების დაგეგმილი რაოდენობად 20 მილიარდ ევროს ითვალისწინებდა.

ამ ფონზე 8 მილიარდი ევრო შეცვლის მდგომარეობას?

არა, რა თქმა უნდა. ეს ევროკავშირში კარგად ესმით და პრობლემას გერმანულ სისტემის ე.წ. დუალისტური პროფტექტანტების დახმარებით მოხდა, ეკრძოდა, იტალიაში, ესპანეთსა და პორტუგალიაში.

რას გულისხმობს აღნიშნული „დუალიზმი“?

ამ სისტემის მიხედვით, მოსწავლე საშუალო სკოლის გაკვეთილებს კვირაში ორჯერ ესწრება, დანარჩენ სამ დღეს სანარმოშია: სასწავლო კლასებსა და უმუშაოდ საამქროებში. ასეთი სისტემა სამოთხე ნელინადაა გათვლილი. აპირებენ ახალგაზრდული შრომითი ძალის მოზილურობის გაზრდას. იგულისხმება, რომ ასიათასობით ესპანელი, პორტუგალიელი, იტალიელი ახალგაზრდა „ზუიდარბაიტერი“ ჩავა გფრ-ში (სხვაგან ჩასასვლელად არადა). მაგრამ

მიიღებენ კი სიხარულით გერმანელები ამ ახალგაზრდულ მასას?

საეჭვოა. მით უფრო, რეალური სიტუაცია კონკრეტული მაგალითებით მტკიცდება: დამქირავებლები საკმაოდ სკეპტიკურად არიან განწყობილი ზემოთ დასახელებული ქვეყნებიდან ჩასული ახალგაზრდების კვალიფიკაციის, შრომისმოყვარეობისა და უნარ-ჩვევების მიმართ.

აი, რას ამბობს ბარსელონის უნივერსიტეტის ეკონომიკის პროფესორი სანტიამ ნინიო ბუსარა: „ყველაფერი ახალგაზრდა კაცის კვალიფიკაციის ხარისხზეა დამოკიდებული. საქმე ის არის, რომ განვითარებული ქვეყნების ბაზრებს შეუძლიათ კვალიფიციური მუშახელის მიღება — ისინი მათ სჭირდება. სოლიდური პროფესიის არმქონე პირებს გაუჭირდებათ სამუშაოს პოვნა ესპანეთშიც და საზღვარგარეთაც“.

ექსპერტებს მიაჩნიათ, რომ ახალგაზრდების უმუშევრობასთან ბრძოლის პროგრამა მხოლოდ შეარბილებს პრობლემას და შრომით ბაზარზე არსებულ ვითარებას კარდინალურად ვერ შეცვლის. ბრიუსელის მთავარი შეცდომა ისაა, რომ იგი სხვადასხვა დაავადების (უმუშევრობას ყოველ ქვეყანაში თავისი სპეციფიკური მიზეზები აქვს) მკურნალობას ერთიანი სტანდარტულ-ტიპური საშუალებებით ცდილობს. „ევროპული გაზაფხულის“ პერსპექტივა ძალაში რჩება.

ზემოთ თქმულის გარდა, მიზეზის პარადოქსია, რომელზეც კრიზისული მდგომარეობა გრძელდება.

ევროპაში უცნაური სიტუაცია ჩამოყალიბდა: ხუთი მილიონი ვაკანსიის პირობებში უმუშევრობის დონე უცვლელად მაღალი რჩება. პუბლიკაციის ავტორი დევიდ მარტინსი ამას იმით ხსნის, რომ დღეს ევროკავშირის შრომის ბაზარი დანაწევრებულია, ხოლო ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოთა შორის მნიშვნელოვანი დაუბალანსებლობაა: მაშინ, როცა სამხრეთ ევროპის ქვეყნებში ახალგაზრდებს შორის უმუშევრობა 50 პროცენტს აღწერბებს, ჩრდილოეთ ევროპის ქვეყნებში 4,5-მილიონია სამუშაო ადგილი ვაკანტური რჩება.

ევროპის სამხრეთში გამოჩნდა და იზრდება „დაკარგული თაობა“. ევროსაბჭოს მონაცემებით, საბერძნეთსა და ესპანეთში 25 წლამდე ასაკის თითქმის ყველა მეორე ახალგაზრდა უმუშევარია (შესაბამისად — 59 და 56 პროცენტით). იტალიასა და პორტუგალიაში ეს მაჩვენებელი 36,6 პროცენტია.

თითქოს უკეთესი მდგომარეობა ევროკავშირის წევრ ბალტიისპირეთის ქვეყნებში. საერთო უმუშევრობა აქ 11 პროცენტია (მთლიანად ევროზონაში — 12,1 პროცენტით).

ევროკომისიის მონაცემებით, ახალგაზრდობის უმუშევრობა ევროგაერთიანებას 150 მილიარდი ევრო უჯდება, ანუ ევროკავშირის საერთო მშპ-ის 1,2 პროცენტით.

ევროკავშირში „დაკარგული თაობის“ არსებობა, თაობისა, რომელიც ევროსაბჭოვას ვერ ხედავს, ევროპული ინტეგრაციის კრახის მომასწავლებელია.

ევროსაბჭოს სოციოლოგების მონაცემებით, 2012 წელს კონტინენტის მოსახლეობის 124,5 მილიონი ადამიანი სიღარიბის ზღვარზე იმყოფებოდა. უმძიმესი სიტუაცია ბულგარეთში, სადაც სიღატაკე და სოციალური იზოლაცია მოსახლეობის ნახევარს ემუქრება (!). ბულგარეთს მოსდევს რუმინეთი და ლატვია, სადაც სიღარიბის რისკის წინაშეა მოსახლეობის შესაბამისად 42 და 37 პროცენტი. ლიტვაში ეს საშიშროება ემუქრება მოსახლეობის 33 პროცენტს, პოლონეთში — 27,2 პროცენტს, ესტონეთში — 23,1 პროცენტს. ასეთსავე მდგომარეობაშია იტალიაშიც, სადაც მოსახლეობის 29,2 პროცენტი სიღარიბის ზღვარზეა, აბსოლუტურ გამოხატულებაში 18,2 მილიონ ადამიანზე ლაპარაკია. იტალიელი, სპეციალისტების აზრით, ევროპის ლატაკების ყველაზე დიდ მასივს ქმნიან.

გასულ კვირაში გამართულმა ევროკავშირის სამიტმა დაადასტურა, რომ კონტინენტზე კრიზისული მდგომარეობა გრძელდება.

აშშ-თან ვაჭრობის თავისუფალი ზონის შემოღება და ბიუჯეტის ეკონომიის ევროპული პოლიტიკის განხორციელება საბოლოოდ ძირს გამოუთხრის ევროკავშირის ეკონომიკას, გამოიწვევს სანარმოთა მასობრივ დახურვას და უმუშევრობის ტალღის აგორებას.

ევროკავშირის ეკონომიკის ტოტალურ კრიზისში

ასეთი ტენდენცია შეიმჩნევა არამარტო ევროპის პერიფერიაზე, არამედ ევროპის ისეთ ნაწილებზე, როგორც გერმანია.

ანალიტიკოსების აზრით, ევროკავშირის სახელმწიფოები მკაცრი ეკონომიის პოლიტიკას თუ არ შეცვლიან, 2025 წლისთვის ამ ქვეყნების თითქმის ყველა მესამე მოქალაქე სიღარიბეში იცხოვრებს. ასეთი დასკვნა გაკეთებული ჰუმანიტარული ორგანიზაცია Oxfam-ის მოხსენებაში. ამ კატასტროფის წინაპირობა კი მზარდი უმუშევრობაა.

2013 წლის აგვისტოს ბოლოსა და სექტემბრის დასაწყისში ფრანგული ინსტიტუტის Ifop-ის მიერ ჩატარებულმა გამოკითხვამ დაადასტურა, რომ ევროკავშირის პოლიტიკის რაოდენობა მკვეთრად იზრდება ევროზონის პირველ ოთხეულში — გერმანიაში, საფრანგეთში, იტალიასა და ესპანეთში. ძირითადი შეკითხვა, რომლითაც ამ ქვეყნების მოქალაქეებს მიმართეს, ასეთი იყო: მიაჩნიათ თუ არა, რომ ევროკავშირის წევრობა მათთვის სასარგებლოა?

პირინეების მცხოვრებთა 37 პროცენტი თვლის, რომ ევროკავშირის წევრობას ესპანეთისთვის მხოლოდ უსიამოვნება მოაქვს (ერთი წლის წინათ ევროკავშირის რაოდენობა ამ ქვეყანაში 26 პროცენტი იყო). საფრანგეთში უკმაყოფილოთა რიცხვი 38 პროცენტადან 2012 წელს დღევანდელ 43 პროცენტამდე გაიზარდა, ევროკავშირის წევრობის ყველაზე დიდი რაოდენობა იტალიაშია — 45 პროცენტი.

ეს კრიზისის ერთი შედეგია, მეორე — კრიტიკული განწყობილებების შესიმინძად ტრანსფორმაცია. ამერიკის სამეცნიერო ცენტრის Pew Research Center-ის მონაცემებით (კვლევა 2013 წლის გაზაფხულში ჩატარდა), გერმანელების მხოლოდ 28 პროცენტი, ინგლისელები 17 პროცენტი, იტალიელები 14 პროცენტი და ფრანგების მხოლოდ 9 პროცენტი მიიჩნევენ, რომ მათ შვილები წინა თაობებზე უკეთესად იცხოვრებენ.

დასავლეთში პესიმიზმი ოპტიმიზმთან შედარებით მკვეთრად კონტრასტირებს განვითარებად მსოფლიოსთან შედარებით: ჩინელების 82 პროცენტს, ინდოელები 59 პროცენტს და ნიგერიელები 65 პროცენტს უკეთესი მომავლისა სჯერათ.

როგორც ჩანს, მართალი არიან ის ანალიტიკოსები, რომლებიც თვლიან, რომ ევროპა თანდათან კარგავს პროგრესის მამოძრავებელი ლოკომოტივის წარმართულ პოზიციას. დადგა დრო სხვა ცივილიზაციების.

რომელ მატარებელს ჩაებმება საქართველოს გარემოცვითი ვაგონი? „საკითხავი, აი, ეს არის“.

არაფა სანაგულიძე, უცხოეთის პრესის პუბლიკაციების მისედიოთ

P.S. უცხოურ პრესაში გამოქვეყნებული მასალები, რომლებსაც „საქართველო და მსოფლიო“ დღევანდელ ნომერში ვთავაზობთ, მიუკერძოებლად გაგაცნობთ იმ შედეგებს, რომლებითაც გამოირჩა წარმავალი 2013 წელნიანი ევროპისთვის.

ევროპა ევროკავშირისგან დაიღალა

მიტინგები — ესპანეთში, არეულობა — იტალიაში

მაშინ, როცა ათასობით უკრაინელი კიევიში ევრომაიდანზე იკრიბება ევროკავშირში გაერთიანების მოთხოვნით, ევროპის ქვეყნებში იმართება აქციები ევროკავშირის პოლიტიკის წინააღმდეგ. გასულ უქმეებზე მიტინგები გაიმართა იტალიაში, ესპანეთსა და ბულგარეთში.

იტალიის ბევრ ქალაქში — ტურინიდან სიცილიამდე — ეწყობა საპროტესტო აქციები. ავტომძღოლები, მცირე ბიზნესის, დაბალხელფასიანი პროფესიების წარმომადგენლები, უმუშევრები, სტუდენტები, მემარჯვენე ექსტრემისტები და ფეხბურთის აქტივისტები მოითხოვენ მთავრობის გადადგომას და პარლამენტის დათხოვნას, გამოდიან მეტისმეტი სახელმწიფო რეგულირების, გადასახადების გაზრდის წინააღმდეგ. ბევრი მათგანი უკმაყოფილოა ევროკავშირის პოლიტიკის, წვავენ მის დროებს. გასულ ხუთშაბათს „ფინლების პროტესტი“ დაიწყო რომში, ასობით სტუდენტმა პეტარდები ესროლა უნივერსიტეტის შენობას, სადაც მინისტრები კონფერენციაზე იყვნენ შეკრებილი.

ტურინში დემონსტრანტებმა პოლიციელებს ესროლეს სალემონებისა და ქვების „ბომბები“, რის საპასუხოდაც საპარლამენტო შეხვედრაში მონაწილეობის უფლება შეეზღუდა. მანინგებმა გააძევეს რეზინის ლინდავი და შეაჩერეს მატარებლების მოძრაობა...

ქვეყნის სახალხო უკმაყოფილების მიზეზი გახდა შემოსავლების რეკორდული დაცემა და უმუშევრობის 12-პროცენტიანი ზრდა. იტალიის მთელ ტერიტორიაზე იმართება საპროტესტო გამოსვლები მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის წინააღმდეგ, რომელიც ხორციელდება ევროკავშირის მითითებითა და მოთხოვნით.

განსაკუთრებით ბევრი უკმაყოფილო ადამიანი მონაწილეობდა იტალიის ჩრდილოეთში გამართულ აქციებში. მანიფესტანტები ხშირად იმეორებდნენ: „არასოდეს ვიწყვებთ, რომ ჩვენი მტრები იმყოფებიან აშშ-ში, ლონდონში, ბერლინსა და ბრიუსელში და არა რომში!“

სტუდენტური გამოსვლების ეპიცენტრი გახდა მილანი, რომელიც კრიზისმა სერიოზულად დაზარალა. უმუშევრობამ რეკორდულ დონეს მიაღწია და სტუდენტები თავიანთ მომავალს მშობლიურ ქალაქში ვერ ხედავენ. მთავრობა უმადლესი სასწავლებლების დაფინანსების შემცირებას აპირებს. სტუდენტებს მიაჩნიათ, რომ ეს ღონისძიება უარყოფითად იმოქმედებს არამარტო განათლების სისტემაზე, არამედ ქვეყანაში საეკონომიკო მოღვაწეობის პარალიზებას გამოიწვევს.

დაახლოებით 40-50 ათასი ადამიანი გამოვიდა ბარსელონის ქუჩებში ევროკავშირის

ესპანეთი

გეგმის განხორციელების წინააღმდეგოდ პროტესტის გამოსახატად. ეს პროგრამა ითვლისწინებს ენერგეტიკული და საფინანსო ბაზრების ლიბერალიზაციას. პარასკევს ევროკავშირის ქვეყნების 28 ლიდერი სათანადოდ შეიკრიბა ბარსელონის მახლობლად მდებარე რეზინდენციაში. ამ დროს ქალაქის ცენტრში არეულობა დაიწყო. ათობით პროტესტანტი ისროდა ქვებს და ატრიალებდა ნაგავის ყუთებს. პოლიციამ მათ წინააღმდეგ რეზინის ტყვიები და ხელჯოხები გამოიყენა.

ყველაზე მრავალრიცხოვანი მიტინგი გაიმართა შაბათს, 13 დეკემბრის საღამოს. იგი მოახსოვდა ორგანიზაციის ლიდერის სახელწოდება „კამპანია ევროპის, კაპიტალიზმისა და ომის წინააღმდეგ“.

ბარსელონას დემონსტრაციაში მონაწილეობის მისაღებად ევროპული ქვეყნის მოქალაქეები ჩამოვიდნენ. მთავრობამ აკრძალა ქალაქში ევროპელი და ბასკი დემონსტრანტების ავტობუსების შემოსვლა. საზღვარზე ერთმანეთს შეეჯახნენ აქტივისტები და სამართალდამცველები, რომლებსაც გადაკეტილი ჰქონდათ ქალაქში შესასვლელი. ბარსელონაში წესრიგის დასაცავად მობილიზებული იყო 8 500 სამართალდამცავი. ჩართული იყო საბრძოლო თვითმფრინავები, რაკეტები და ხომალდები. ნატო საპაერო პატრულირებას ახორციელებდა ჰაერიდან შესაძლო ტერაქტებისგან თავდაცვის მიზნით.

უქმე დღეებში რამდენიმე ათასი აქტივისტი გამოვიდა მადრიდის ქუჩებში. მათ გააპროტესტეს კანონპროექტი, რომელიც უზღუდავად ესპანელებს მიტინგების გამართვის უფლებას. ამ კანონპროექტით დროშის დანვა და ქვეყნის საწინააღმდეგო გამოთქვების სკანდლირება ისევა ჯარი-

მით 30 ათასი ევროს ოდენობით. დაპირისპირების დროს დაიჭრა 23 ადამიანი, მათ შორის 14 სამართალდამცავი.

მასშტაბური საპროტესტო აქცია გაიმართა ბულგარეთის დედაქალაქ სოფიაში.

ანტისამთავრობო აქციები ქვეყანაში 6 თვის წინათ დაიწყო, მას შემდეგ, რაც 14 ივნისს ეროვნული უშიშროების სახელმწიფო სამსახურის უფროსად დაინიშნა დელიან პეევსკი, დეპუტატი თურქული უმცირესობის პარტიიდან „მოძრაობა უფლებებისა და თავისუფლებისთვის“.

პარლამენტმა 19 ივნისს გააუქმა თავისი ეს გადაწყვეტილება, მაგრამ დემონსტრაციები გაგრძელდა. 19 დეკემბერს პროფკავშირის აქტივისტებმა დაბლოკეს ბელგიის დედაქალაქის — ბრიუსელის ცენტრალური რაიონი, სადაც ევროკავშირის ხელმძღვანელი ორგანოების შტაბ-ბინაა განლაგებული. ისინი პროტესტს გამოთქამდნენ აშშ-თან თავისუფალი ვაჭრობის ზონის შემოღების წინააღმდეგ. პრაქტიკულად მთლიანად ბლოკირებულია

ბრიუსელი, ბულგარის ბოლოს სატრანსპორტო კვანძები.

ორგანიზატორების შეფასებით, აქციაში მონაწილეობდა 30 ათასამდე ადამიანი ევროკავშირის 28 ქვეყნიდან. მათი აზრით, აშშ-თან ვაჭრობის თავისუფალი ზონის შემოღება და ბიუჯეტის ეკონომიის ევროპული პოლიტიკის განხორციელება საბოლოოდ ძირს გამოუთხრის ევროკავშირის ეკონომიკებს, გამოიწვევს სანარმოთა მასობრივ დახურვას და უმუშევრობის ტალღის აგორებას.

„უკრაინელები კი ჩვენზე ჭკვიანები აღმოჩნდნენ და უკანასკნელ მომენტში უარი თქვეს, მოხსნილიყო მათი საშუალო ადგილების დამცველი ბარიერები ამერიკის სასარგებლოდ“, — განუცხადა იტალიის კორესპონდენტს აქციის შტაბის წარმომადგენელმა **ჯულია შნიდერმა**.

მოძრაობა Forconi-ის საპროტესტო აქციები 9 დეკემბერს დაიწყო. მანიფესტაციის მეთვლე დღეს მას **რომის** უნივერსიტეტ **La Sapienza**-ს სტუდენტებიც შეუერთდნენ, რომლებიც ეწინააღმდეგები-

იტალია

ან ტურინი-ლონის ხაზის უსწრაფესი რკინიგზის მშენებლობას და ნაგვის დანვას ნეაპოლისა და კაზერტას პროვინციებს შორის. საპროტესტო აქცია გაიმართა მაშინ, როცა უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში მიმდინარეობდა გარემოს დაცვისა და „მწვანე ეკონომიკისადმი“ მიძღვნილი ეროვნული კონფერენცია ეკონომიკის, გარემოს დაცვისა და ჯანდაცვის მინისტრების მონაწილეობით. ძალოვანებმა აქციის მონაწილეებს უნივერსიტეტში შესვლის საშუალება არ მისცეს. დააკავეს ორი სტუდენტი, ორი პოლიციელი დაიჭრა.

მთელს იტალიაში გრძელდება ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის წინააღმდეგეთა მასობრივი აქციები. ისინი თავიანთ თავს „9 დეკემბრის მოძრაობას“ უწოდებენ. პირველ 4 დღეში დაიჭრა პოლიციის 14 თანამშრომელი, განხორციელდა 55 დაკავება და 5 დაპატიმრება. იტალიის ვიცეპრემიერმა და შინაგან საქმეთა მინისტრმა **ანჯელინო ალფანომ** პარლამენტის დეპუტატთა პალატაში გამოსვლისას განაცხადა, რომ საკუთარი მონაწილეების საჯაროდ გამოხატვის უფლება ყველას ეძლევა, მაგრამ მთავრობა ვერ დაუშვებს ძალადობის ვერც ერთ ფორმის გამოვლენის ფაქტებს. მან გააფრთხილა საზოგადოებრივად, რომ ამგვარ აქციებს შეიძლება მოჰყვეს „ამბოზი“ მთელს ქვეყანაში.

გასული კვირის აპოთეოზი, შეიძლება ითქვას, **ჰამბურგში** გამართული აქციის დროს დემონსტრანტთა და პოლიციის ელთა შეტაკება იყო, რომლის დროსაც სულ ცოტა 117 პოლიციელი დაშავდა.

პოლიციის მონაცემებით, დემონსტრაციაში 7 ათასამდე კაცი მონაწილეობდა, უმრავლესობა რადიკალურ მემარცხენე ჯგუფებს წარმოადგენდა.

პოლიცია აცხადებს, რომ არეულობა დემონსტრანტების მხრიდან მოწყობილ პროფკავციას მოჰყვა, დემონსტრაციის ორგანიზატორების აზრით კი, აქციის დროს შექმნილი აგრესიული ატმოსფერო განპირობებული იყო პოლიციელების დიდი რაოდენობით (არსებულ იმ ინფორმაციით, ადგილზე მობილიზებული იყო ორ ათასამდე პოლიციელი).

P.S. მოკლედ, **ჯუზეპე დე სანტისის 60-იანი წლების ნეორეალისტურ იტალიურ ფილმს „არ არის შვიდობა ზეთისხილის ხეთა ჩრდილში“** სათაურს თუ დავესხებთ, არ არის მშვიდობა ევროპაში, რომელსაც ფარავს ევროკავშირის ოქროსაგარსკვალავებიანი ლურჯი დროშა, საქართველოში მის აფრიალებაზე რომ ოცნებობს ჩვენი ხელისუფლება.

ფედერალურმა სარეზერვო სისტემამ საიდუმლოდ დაბეჭდა და უპროცენტო სესხის სახით გასცა მთელ რიგ ამერიკულ მსხვილ ბანკებზე 16 ტრილიონი დოლარი. ეს უფრო მეტია, ვიდრე აშშ-ის მთელი სახელმწიფო ვალი ან მთლიანი შიდა პროდუქტი. ეს ოთხჯერ აღემატება აშშ-ის ყოველწლიურ ბიუჯეტს.

დოლარი სულს დაფარს

ამერიკული დოლარის, როგორც მსოფლიო სარეზერვო ვალუტის, მოახლოებულ აღსასრულში ეჭვი აღარავის ეპარება. ამ საკითხთან დაკავშირებით ახლა მხოლოდ ვადებზე დავობენ. ამერიკის მიყრუებული პატარა ქალაქის — ვიკოს (კონეკტიკუტის შტატი) ერთადერთი პოლიციელი, ტონი ვონი, გახდა ამერიკის პირველი მოქალაქე, რომელმაც უარი განაცხადა ანაზღაურების დოლარში მიღებაზე. ნაციონალური ვალუტაზე გულდანყვეტილი პოლიციელი მოითხოვს, ხელფასი გადაუხადონ ბაჭკოინებში, რომელიც, მისი აზრით, სულ მალე ჩაანაცვლებს დოლარს და თანაც არამარტო ამერიკის შეერთებულ შტატებში, არამედ მთელ მსოფლიოში.

ელექტრონული ფული, რომელიც 2009 წელს შექმნა ადამიანმა თუ ადამიანთა ჯგუფმა სახელწოდებით Satoshi Nakamoto, ერთ თვეზე ნაკლებ პერიოდში 400 პროცენტით გაძვირდა და ახლა ერთი ბიტკოინი 850 დოლარზე მეტი ღირს. ქალაქ ვიკოს წესრიგის დამცველის გადანყვეტილებამ თუ მოთხოვნამ მხოლოდ ამ მომცრო დასახლებული პუნქტის 381 მცხოვრებელს გააოცა, მაგრამ არა სპეციალისტები. სინამდვილეში ტონი ვონმა გააკეთა ის, რაზეც დღეს ბევრი ფიქრობს: დოლარის, როგორც ძირითადი სარეზერვო ვალუტის, ეპოქა მთავრდება! საჭიროა მხოლოდ იმის გაგება, თუ რა ჩაანაცვლებს მას.

ამ კითხვას განსაკუთრებულად ემატება ფედერალური სარეზერვო სისტემის ასნოვანების ფონზე. ეს არის სისტემა, რომელიც არ კონტროლდება არც ერთი სახელმწიფო კორპორაციის მხრიდან და სისტემა, რომელიც მთელი მსოფლიო დოლარის ნარკოტიკზე დამოკიდებული გახადა. მთელი საუკუნის განმავლობაში რთავდა რა საბჭუქდ მანქანას მხოლოდ საკუთარი შეხედულებისამებრ, ფედერალური სარეზერვო სისტემა ფრაქტინა ქალაქების საანაცვლოდ ისრუტავდა რესურსებსა და სიმდიდრეს სხვა ქვეყნებიდან და უზრუნველყოფდა აშშ-ის დომინირებას მთელ მსოფლიოში.

თავის მხრივ, ამერიკა მთელი პოლიტიკით, ეკონომიკური და სამხედრო ძლევამოსილებით ინარჩუნებდა სტატუს-კვოს. ჯერ კიდევ ცოტა ხნის წინ ამ პარაზიტული სიმბიოზისთვის რაიმეს დაპირისპირება არავის შეეძლო, თუმცა 2010 წელს გაერომ ყოველწლიურ სოციალურ-ეკონომიკურ მიმოხილვაში მოახდინა შემდეგი კონსტატირება: „დოლარი აღარ არის მდგრადი შესანახი საშუალება, ეს კი აუცილებელი პირობაა სარეზერვო ვალუტისთვის. საჭიროა შექმნას ახალი გლობალური სარეზერვო სისტემა, რომელიც მხოლოდ დოლარზე არ იქნება დაყრდნობილი“.

თავად აშშ-შიც კი იზრდება იმის შეგნება, რომ მსოფლიო სავალუტო სისტემამ, რომელიც 1971 წელს ბრეტონ-ვუდის შეთანხმების კრახის შემდეგ ჩამოყალიბდა, საკუთარი

თავი ამონურა. რეიგანის პრეზიდენტობისას აშშ-ის ფინანსთა მინისტრის თანაშემწე პოლ კრეიგ რობერტსი დოლარს „აგონიაში მყოფს“ უწოდებს, ფედერალური სარეზერვო სისტემისა და უოლ-სტრიტის საქმოსნებს კი — „კანონის არმცოდნე დამნაშავეებს“. იგი პირდაპირ ამბობს: „აშშ-ის ეკონომიკა უკვე უკანასკნელ ამოსუნთქვაზეა, ობლივიციებისა და აქციების ბაზარზე სიცოცხლე შენარჩუნებულია მხოლოდ ფედერალური სარეზერვო სისტემის მხრიდან ლიკვიდურობის „გადასხმისა“ და ფულის ბეჭდვის ისტორიაში უპრეცედენტო ზომების წყალობით“.

მისი სიტყვების ირიბი დადასტურებაა სარჩელი, რომელიც რამდენიმე დღის წინ მიუსურის საოლქო სასამართლოში შეიტანეს აშშ-ის ფედერალური სარეზერვო სისტემისა და ნიუ იორკის ფედერალური სარეზერვო ბანკის წინააღმდეგ. ორივე მათგანს ბრალს სდებენ შეთანხმებაში და სახელმწიფოსთვის 7 ტრილიონი დოლარის მოპარვაში. ეს განცხადება ნამდვილი ბომბის აფეთქება იქნებოდა, რომ არ იცოდეთ ნინამორბედი სკანდალის ისტორია, რომელიც ასევე ფედერალური სარეზერვო სისტემა აღმოჩნდა ჩარეული.

2009 წელს სენატორმა რონ პოლმა მოითხოვა ამერიკის ისტორიაში პირველი დია აუდიტი ფედერალური სარეზერვო სისტემისთვის. მას მხარი დაუჭირეს სენატორმა ბერნი სანდერსმა და კონგრესმენმა დენის კუჩინიჩმა. ერთობლივად მათ მოახერხეს ამ ინიციატივის გატანა წარმომადგენლობით პალატაში. შემომდგომი შედეგები იმდენად შემადრწუნებელი აღმოჩნდა, რომ აშშ-ის ხელისუფლება მათ გასაიდუმლოებას შეეცადა.

აუდიტის მონაცემების თანახმად, 2008 წლის კრიზისის პერიოდში და მას შემდეგ ფედერალურმა სარეზერვო სისტემამ საიდუმლოდ დაბეჭდა და უპროცენტო სესხის სახით გასცა მთელ რიგ ამერიკულ მსხვილ ბანკებზე 16 ტრილიონი დოლარი. ეს უფრო მეტია, ვიდრე აშშ-ის მთელი სახელმწიფო ვალი ან მთლიანი შიდა პროდუქტი. ეს ოთხჯერ აღემატება აშშ-ის ყოველწლიურ ბიუჯეტს. ბან-

დოლარის, როგორც ძირითადი სარეზერვო ვალუტის, ეპოქა მთავრდება! საჭიროა მხოლოდ იმის გაგება, თუ რა ჩაანაცვლებს მას

კებს ერთი ცენტრიც არ დაუბრუნებიათ უკან...

ფედერალური სარეზერვო სისტემის ახლანდელი მმართველი ბენ ბერნანკე მლელვარების მიზეზს ვერ ხედავს და მიიჩნევს, რომ ვიდრე ცენტრალურ ბანკებს „შეუძლიათ, დაბეჭდონ იმდენი ფული, რამდენიც სურთ, და მიიღონ საგანგებო ზომები, რომლებიც ბაზრების მუშაობაში პირდაპირი ჩარევის გზით დაეხმარებინათ ფასების შენარჩუნებას ისეთ აქტივებზე, როგორებიცაა ობლიგაციები, აქციები და უძრავი ქონება“.

კაპიტალისტური საზოგადოების საფუძვლებს არაფერი ემუქრება.

ფედერალური სარეზერვო სისტემის მეთაურის ციტირებისას ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორმა, ერთ-ერთმა საუკეთესო ფინანსურმა ექსპერტმა მარკ ფაბერმა ბერნანკეს მიერ მიღებულ განცხადებებს პოლიტიკური უნდა, ფედერალური სარეზერვო სისტემის მიერ დოლარების განუწყვეტილ ბეჭდვას კი — „ახალი გლობალური რეცესიის ასპროცენტიანი

გარანტია“. ფაბერის პესიმიზმს მისი მრავალი კოლეგა იზიარებს. ერთ-ერთი მათგანი — ცნობილი ეკონომისტი და ინვესტორი, Euro Pacific Capital-ის გენერალური დირექტორი პიტერ შიფი აღნიშნავს, რომ „მომავალ კრიზისთან შედარებით 2008 წლის ფედერალური ბაზრის კრაზი ყველას წვერიდან მოგვეჩვენება“. საერთაშორისო ფინანსური სისტემის მოახლოებული კოლაფსის შესახებ შიფი იუმორით მსჯელობს ჯიმ რიკარდის, ავტორი ნიგნისა

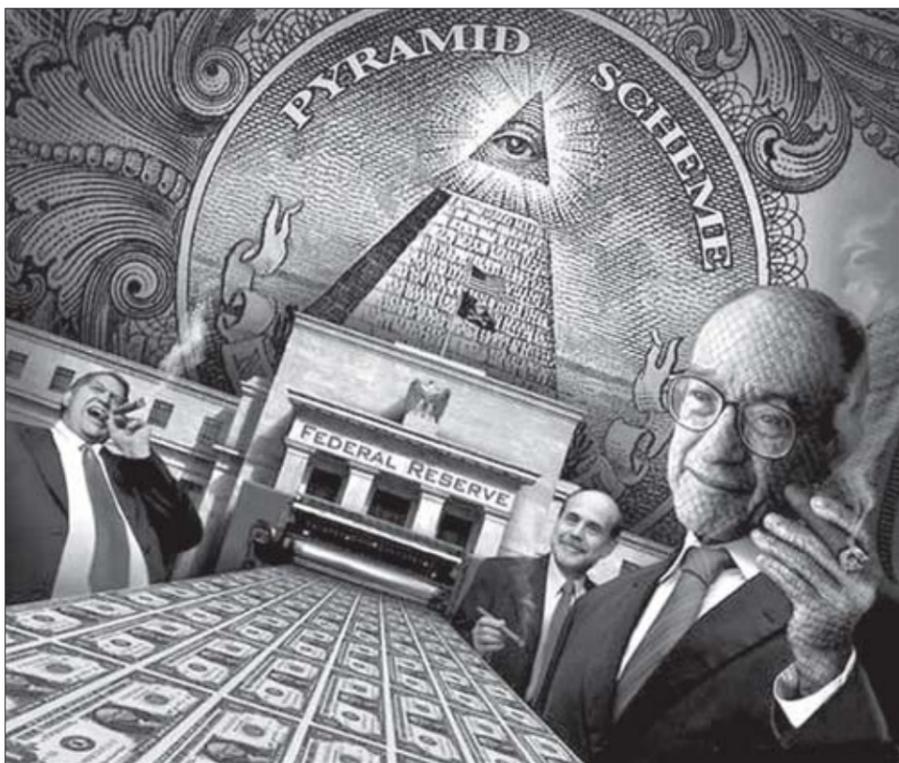
„ფულით სიკვდილი“: „უკანასკნელი ასი წლის მანძილზე ის უკვე სამჯერ დაემხო: 1914 წელს, 1939 წელს და 1971 წელს. ეს მსოფლიოს აღსასრულს არ აღნიშნავს. უბრალოდ, ჩვენ ყველანი გამოქვაბულებში გადავალთ საცხოვრებლად“.

აპოკალიფსური განწყობა დაეფულა მსოფლიოში ცნობილ ისეთ წარმატებულ ბიზნესმენსაც კი, როგორც დონალდ ტრამპი. თუმცა ამერიკის მთავარ პრობლემას იგი ჩინეთზე მზარდ დამოკიდებულებაში და ამ საკითხთან ბარაკ ობამას უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებაში ხედავს. ჩინეთმა უკანასკნელ პერიოდში მართლაც უამრავი მიზეზი მისცა მლელვარებისთვის ამერიკის ფინანსური იმპერიალიზმის მომხრეებს და ერთობლარული მსოფლიოს ადებტებს. ვიდრე ექსპერტები ერთი ამგვარი მიზეზის განხილვასა და შეფასებას მოასწრებენ, ჩინური ზარდახშიდან მეორე ამოხტება ხოლმე...

მიმდინარე წლის დეკემბრისთვის, მსოფლიო ბანკთაშორის ფინანსური ტელეკომუნიკაციების საზოგადოების (SWIFT) მონაცემებით, ჩინური იენი ამერიკული დოლარის შემდეგ მეორე ანგარიშსწორებისას ყველაზე ხშირად გამოყენებად ვალუტად იქცა და ვერო მესამე ადგილზე გადაისროლა. ამჟამად მსოფლიოს 220-ზე მეტი ქვეყანა აქტიურად იყენებს იენს თავის ბაზრებზე და ამ სიის პირველ ხუთეულში გერმანია და ავსტრალია შედის. სულ უფრო მეტი სახელმწიფო აგროვებს ჩინურ ფულს, როგორც სავალუტო რეზერვს. ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკას 30 სახელმწიფოსთან აქვს გაფორმებული ფულშეკრულება ვალუტის გაცვლის შესახებ.

დიდი ხანია, ჩინეთი აღარ ასაიდუმლოებს თავის ამბიციურ გეგმებს, მიიღწიოს იუანისთვის გლობალური სარეზერვო ვალუტის სტატუსს, რისთვისაც უკანასკნელი 20 წლის მანძილზე დაჩქარებული ტემპით ზრდის ოქროს მარაგებს. ვინაიდან არ აქვს საშუალება, იხელმძღვანელოს ზუსტი მონაცემებით, ექსპერტები თანხმდებიან იმ აზრზე, რომ ჩინეთის სახალხო ბანკის საცავებში უკვე არის დაგროვილი 5000 ტონაზე მეტი ეს ძვირფასი ლითონი და 2017 წლამდე იგი, შესაძლოა, გაორმაგდეს.

და ვიდრე იუენი ოქროსი არ გამხდარა, შვეიცარიელი ინვესტორი მარკ ფარბერი ამბობს, რომ უარესისთვის უნდა ვეზზადოთ: „შესაძლოა, კარლ მარქსი მართალი იყო, როდესაც ამბობდა, რომ კაპიტალიზმის მომნიჭების კვალდაკვალ კრიზისები სულ უფრო დამანგრეველი იქნება. და რომ უკანასკნელ დამანგრეველ კრიზისში მოხდება საბოლოო კრაზი, რომლის შედეგებიც გაანადგურებს თავად ჩვენი კაპიტალისტური საზოგადოების საფუძვლებსაც“.

აშშ-ის საზღვრებს გარეთ
6 მილიონზე მეტი ამერიკელი
ცხოვრობს და, ფინანსთა
სამინისტროს აზრით, ისინი
ყოველწლიურად აშშ-ის ხაზინას
100 მილიარდ დოლარს უშალავენ.

მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ამერიკელები თავისუფლებას ირჩევენ და სამშობლოდან გარბიან

მიმდინარე წელი ჯერ არ დასრულებულა, მაგრამ უკვე ნათელია, რომ ის რეკორდული იქნება იმ მხრივ, რომ წლებულს ყველაზე მეტმა ამერიკელმა განაცხადა უარი საკუთარი ქვეყნის მოქალაქეობაზე. ამის მიზეზი ბარაკ ობამას გამანაწილებელი პოლიტიკა და დასახადების გადახდამი.

საუბარია სამედიცინო და საემიგრაციო რეფორმებზე, რომ აღარაფერი ვთქვათ პერმანენტულ სამხედრო დასწრებაზე მსოფლიოს უამრავ რეგიონში და უზარმაზარ ნაციონალურ ვალზე. საგადასახადო ზენოლა და ფისკალური სიხისტე იზრდება. თეთრი სახლის ზენოლაზე ამერიკელების სიმეტრული რეაქცია მათი სამშობლოდან გაქცევაა.

ცნობილი „ყოფილები“ სია ყოველდღიურად იცვლება. „ვარსკვლავ-ზოლოვანი“ სამშობლოზე უარი თქვა რეჟისორმა გერი გილიამ, Facebook-ის თანადამფუძნებელმა ედუარდო სევერინმა, მომღერალმა დენიზ რიჩმა... მიმდინარე წელს ამ სიას დაემატა ტინა ტერნერი, რომელმაც შეიცვალა რიის პასპორტი აიღო.

მესამე კვარტლის შედეგებით, აშშ-ის მოქალაქეობაზე უარის მიქმელთა რაოდენობა 2369 ადამიანი შეადგინა, რაც, სახელმწიფო ხაზინის მონაცემებით, 33%-ით მეტია, ვიდრე მთელი გასული წლის მაჩვენებელი.

სხვათა შორის, ეს მოვლენა დამახასიათებელია არამდინარე ამერიკელებისთვის, რომლებიც, როგორც ერთი შეხედ-

ვით შეიძლება მოგეჩვენოთ, გადაადგილებიან კაპიტალის შესანახად გაცილებით მიმზიდველი პირობების საძებნელად. პირიქით, ეს საკითხი გაცილებით მწვავედ დგას მორჩალებული შემოსავლების მქონე ადამიანების წინაშე, რომლებიც რამდენიმე ქვეყნის საგადასახადო და საბანკო წნეხში არიან მოყოლილნი...

საქმე ისაა, რომ აშშ-ის კანონების შესაბამისად, იმისგან დამოუკიდებლად, თუ სად ცხოვრობს და აშშ-ის ამერიკელი, მან ყველა შემოსავლიდან გადასახადი უნდა იხადოს ამერიკულ ხაზინაში. საქმე ისაა, რომ ამერიკელები მრავალი წლის მანძილზე მორჩილად ასრულებდნენ ამ წესს, მაგრამ უკანასკნელ წლებში აშშ-ის საგადასახადო ორგანოების მადა უცხოური შემოსავლების მიმართ უპრეცედენტოდ გაიზარდა.

2014 წელს ძალაში შევა აშშ-ის ხაზინის ახალი წესები, რომელთა საერთო აბრევიატურაა FATCA და Ex-Patriot Act-ი. ეს კანონები უცხოეთის ბანკებისგან მოითხოვს, საგულდაგულო მონიტორინგი გაუწიონ მათი ქვეყნის ტერიტორიაზე მცხოვრები ამერიკელების მოქალაქეთა ანგარიშებს და მათი შემოსავლებიდან ყოველწლიურად 30% დაქვითონ შემდგომში ამ თანხის ამერიკის საგადასახადო სამსახურში გადასახადებად.

მოქალაქეთა ანგარიშებს და მათი შემოსავლებიდან ყოველწლიურად 30% დაქვითონ შემდგომში ამ თანხის ამერიკის საგადასახადო სამსახურში გადასახადებად.

გასაკვირი არ არის, ამგვარმა ექსპროპრიაციამ აღფრთოვანება არ გამოიწვია მსოფლიოს ბანკებში. მათ ურჩევნიათ, უბრალოდ, გათავისუფლდნენ ამერიკელი კლიენტებისგან...

ახალი კანონები ამერიკელებს უცხოეთში, ფაქტობრივად, მეორე ხარისხის მოქალაქეობად აქცევს და სულაც არ არის გასაკვირი, რომ ისინი სულ უფრო ხშირად იღებენ გადაწყვეტილებას, უარი თქვან ამერიკის მოქალაქეობაზე, რაც მათ მხოლოდ ფინანსურ დევნას, უდიდეს ხარჯებსა და პატრიოტიზმის არქონაში დადანაშაულებას უქადის...

ამერიკის საზღვრებს გარეთ აღარ დარჩა ამერიკელი, რომელიც არ ფიქრობს, უარი განაცხადოს საკუთარი ქვეყნის მოქალაქეობაზე. ეს ტენდენცია იმდენად თვალნათელია, რომ მას ზოგიერთი ამერიკელი დიპლომატიც კი აღიარებს.

მაგრამ აშშ-ის ფინანსთა სამინისტრო მტკიცედ დგას მძარცველური კანონების სადარაჯოზე და აფრთხილებს მათ, ვინც ჯერ მხოლოდ აპირებს სამშობლო დატოვოს. „ამერიკელები, რომლებიც

ბოს თავსახურში. საქმე ისაა, რომ ამერიკული ნაცია ჩამოყალიბდა პრინციპით „არ არსებობს გადასახადები წარმომადგენლობის გარეშე“. XVIII-XIX საუკუნეებში ეს იყო ერთგვარი ჯადოსნური კვერთხი, რომელსაც ევროპისა და დანარჩენი მსოფლიოს რეპრესიული საგადასახადო ორგანოების წინააღმდეგ მიმართავდნენ. ამრიგად, დღეს ზემოხსენებული კანონები ამერიკელების გონებაში მხოლოდ კოგნიტიურ დისონანსს ბადებს და აიძულებს მათ, გააკეთონ არჩევანი ორ ფუძემდებლურ ამერიკულ ღირებულებას — პატრიოტიზმსა და თავისუფლებას შორის.

მისპარტაზის აზრით, საზღვარგარეთ მცხოვრებ ამერიკელთა უმეტესობა სწორად პირად თავისუფლებას ირჩევს. აშშ-ის საზღვრებს გარეთ 6 მილიონზე მეტი ამერიკელი ცხოვრობს და, ფინანსთა სამინისტროს აზრით, ისინი ყოველწლიურად აშშ-ის ხაზინას 100 მილიარდ დოლარს უშალავენ. ლოგიკური იქნება, ვივარაუდოთ, რომ ვაშინგტონი ეცდება, დაიბრუნოს დაკარგული ფული, ის შემდგომშიც გაამკაცრებს საგადასახადო წესებს და ამის პარალელურად გაიზრდება იმ ამერიკელთა რაოდენობაც, რომლებიც იურიდიულად გააფორმებენ საკუთარ ემიგრაციას...

fbi.org

გახლეჩილი ქვეყანა — ასეთი შეფასება სულ უფრო ხშირად ისმის დემოკრატიებისა და რეპუბლიკელების, ლიბერალებისა და კონსერვატივების და კიდევ სხვა დაპირისპირებულთა შეფასებისას, თუმცა, რაც უნდა ერქვას ამ დაპირისპირებებს, ამერიკელები, უკვე დიდი ხანია, ერთ სახლში ვეღარ ცხოვრობენ. მეზობლები ერთმანეთს აბრალებენ სახლის გადაწვის განზრახვას, საყვარელი ძაღლის მოწამელის მცდელობას და ათას სხვა წვრილმან თუ მსხვილმან უბედურებას... შტატების განცალკევების მცდელობებს სახელმწიფოებრივი ლალატის მძაფრი სუნი უდის, თავად შტატების კედლებიც კი დაბზარულია. როგორც კი კოლორადოში ჩრდილოეთ კოლორადოს მოწყობა მოინდომეს, უმალ მერილენდიც აფართხალდა...

სკოტ სტრეფელიკი დღისით მერილენდის სოფელ აპალაჩში IT-კონსულტანტია, ღამით კი ჩვენი დროის რევოლუციონერი ხდება.

„დროა, 51-ე შტატი დაეარსოს!“ — გამოაცხადა სტრეფელიკმა კამბერლენდის საქალაქო საბჭოს შეკრებაზე. იგი „მეგობრული განქორწინებისკენ“ მოუწოდებს თავის ქალაქსა და მერილენდის უფრო ურბანულ აღმოსავლეთ ნახევარს.

აშშ-ში ბოლოს ახალი შტატის შექმნის შესახებ 1959 წელს გამოაცხადეს: ალიასკა 49-ე შტატი გახდა, ჰავაი კი — 50-ე, მაგრამ სტრეფელიკს სჯერა, რომ უახლოეს 3-5 წელ-

წინადა მერილენდის ხუთი ოლქი ახალ ფედერალურ ფორმირებას ჩამოაყალიბებს.

და ამგვარი პროცესები მხოლოდ მერილენდში არ ხდება. კალიფორნიაში, კოლორადოსა და მიჩიგანში ცალკეული რეგიონები დამოუკიდებელ შტატებად ქცევაზე ოცნებობენ იმავე მიზეზით, რომლითაც სტრეფელიკის სამშობლო — მათ ხელისუფლების პოლიტიკა მოსწყინდა.

„თავს მივიჩნევ ჩვეულებრივ ავადმყოფ და დაღლილ ადამიანად, რომელსაც მოსწყინდა, იყოს ავადმყოფი და დაღლილი“, — ამბობს სტრეფელიკი და შტატის დედაქალაქ ანაპოლისის ისეთივე ზიზლით

გასურს ამერიკულად

მოიხსენიებს, როგორც იტაც ევროსკეპტიკოსები მოიხსენიებენ ხოლმე ბრიუსელს.

იგი ხელისუფლების პრობლემების სიაში მოიხსენიებს მაღალ გადასახადებს ალკოჰოლსა და სიგარეტზე, მძიმე კანონებს იარაღის გაყიდვების კონტროლთან დაკავშირებით და ა. შ.

ასობით ადამიანმა უკვე მონაწილეობა მიიღო პეტიტის ოლქების შტატიდან გამოყოფის თაობაზე. სტრეფელიკი მიტინგებს აწყობს, მთავარი ლოზუნგია „ერთი პატარა, მაგრამ კომპაქტური ადამიანთა შტატი, მითი თავისუფლება, მითი პასუხისმგებლობა თითოეულისთვის“.

თავად სტრეფელიკი ადრე დემოკრატი იყო, მაგრამ მერესპუბლიკელებში გადაბარდა. მან თავისი პროექტი ახალი შტატის შექმნის შესახებ ჩაის პარტიას შესთავაზა.

მერილენდის მოსახლეობის უმეტესობა დემოკრატები არიან. შტატის ყველაზე დიდ ქალაქში — ბალტიმორში ძირითადად აფროამერიკელები ცხოვრობენ. ჰომოსექსუალური ქორწინებები აქ დაკანონებულია, გუბერნატორი კი მკაცრად იცავს იარაღის კონტროლის კანონებს.

ჯორჯ მესონის უნივერსიტეტ Center for State and Local Government Leadership-ის დირექტორი ფრენკ შაფროტი ამბობს, რომ სეპარატიზმი დაბერებული მოსახლეობის უკმაყოფილების შედეგია. სოფლებში სულ უფრო ცოტა ახალგაზრდობა რჩება, ხანდაზმულები კი პატივს სცემენ ტრადიციულ ღირებულებებს და ადაპტირება უჭირთ.

ისე, აშშ-ში განხეთქილებები არავის უკვირს: დელავერი ხომ უკვე გამოყოფილია, მენი — მასაჩუსეტსს, თუმცა ეს ყველაფერი შორეულ XVII-XVIII საუკუნეებში ხდებოდა. ახლახან კი კოლორადოს შტატის 11-მა ოლქმა დენვერთან ყველაწლიური კავშირის განწყობა სცადა, მაგრამ რეაქციონერული

კალიფორნიაში, კოლორადოსა და მიჩიგანში ხალხული რეპონები და მოუკიდებელ შტატებად ქვეყანა ოხნაოხან

არ დაუშირა მხარი ამ წინადადებას. ჩრდილოეთ კალიფორნიაში კი მივიწვინებენ ჯეფერსონის

გამოყოფის თემა, რომელზეც უბრალოდ XIX საუკუნეში საუბრობდნენ. reporteru.com

ევროპელ გლეხს 1 კალორია საკვების ნარმოებისთვის 6-დან 10 კალორიაზე სანვაში სჭირდება. თუ სახელმწიფო შეწყვეტს ფერმერების დაფინანსებას, ისინი თვალის დახამხამებაში გაკოტრდებიან.

ევროპის მეორე სახე

საფრანგეთში სოფლის მეურნეობის მშრომელები ამბობენ, რომ უფრო მეტი უნდა ამაღლებდეს ევროპის წამყვანი გაზეთების მთავარ გვერდებს. იმასთან შედარებით, რაც ახლა საფრანგეთში ხდება, კიევის ცენტრში აღმართული ბარიკადები სილაში ბავშვების თამაშს ჰგავს. ამ დროს მსოფლიო მედია ყველა მხრიდან გაჰყვის „უკრაინის შეგნებულ მოქალაქეებზე ძალადობის“ შესახებ და დუმს ვითომდა კეთილდღეობაში მცხოვრები ევროპის გულსგულში მიმდინარე მასშტაბურ სოციალურ პროტესტებზე.

ნომბერში ახალი მედიანის სტარტის პარალელურად საფრანგეთში ბრეტანელი ფერმერების ბუნტი დაიწყო. აგრარული დარგის მშრომელები ახალი „ეკოლოგიური“ გადასახადის წინააღმდეგ ამბობენ და პარალელურად მზარდი უმუშევრობაც გააპროტესტეს. ბრეტანს მხარი დაუჭირეს საფრანგეთის ცენტრიდან: რენეს დეპარტამენტში გაიმართა 30-ათასიანი დემონსტრაცია, რომელიც პოლიციამ სპეცსამშაველების გამოყენებით დაიწყო. ერთ-ერთ პროტესტანტს გაზის ყუბარის აფეთქებამ ხელი მოაგვიჯა, უამრავი ადამიანი კი სიცივეში დაიღვინა მას შემდეგ, რაც ბრბო გვარიანად დაასველეს ცივი წყლის ჭავლით. უკრაინის მილიციის სპეციალური დანიშნულების რაზმი ფრანგ პოლიციელებს ვერც მიედრება!

საფრანგეთის პრემიერმინისტრმა ფან-მარკ ერომ, როგორც გამოცდილმა ევროპელმა, განაცხადა, რომ პრობლემა მოლაპარაკებების მაგილად უნდა მოგვარდეს, განსაკუთრებით კი დაუშვებელია და გასცა ბრძანება, რაც შეიძლება სწრაფად ჩაეხშობს ბუნტი. აქტივობამ სისხლისღვრა გამოიწვია. **ახლა, რომორც ფრანგი პოლიტიკოსები პარაულოვან, რენეში გამართული სასაქალოს შედეგ „ეკოლოგიური“ უპარალელ გაუმართა საკმარისი აღარ იქნება და მითხარ მიწისთვის მთავარი კაპიტალიზმად გადადგომის მოუწვევს. პარიზი გლობალიზაციის გაკოტრებული ფერმერების ტრაქტორებით, იბრევი სიტუაციის სტრასბურგში.**

დეკემბერს, ზუსტად ერთი თვის შემდეგ, რაც დემონსტრანტებს გაუსწორდნენ, გადასახადების შემცირებისთვის საბრძოლველად მზადყოფნა გამოაცხადა თავისუფალი პროფესიების ნაციონალურმა კავშირმა (UNAPL) — პროფკავშირულმა ორგანიზა-

ციამ, რომელიც მხოლოდ საკუთარ თავზე მომუშავე მცირე მენარმეებს აერთიანებს. ესენი არიან ადვოკატები, კერძო მენარმეები, ბუნებრივი, ექიმები, ნოტარიუსები, სპორტული სექციების ხელმძღვანელები და სხვა მალაქ-ვალიფიციური სპეციალისტები. თავისუფალი პროფესიების წარმომადგენლები საფრანგეთის შრომის ბაზრის 27%-ს და მთელი სამუშაო ადგილების 25%-ს ავსებენ. თუ დაპირებული გაფიცვა მართლაც შედგა, ქვეყანა სრულად პარალიზებული იქნება.

UNAPL-ის აქტივისტებმა უკვე შეადგინეს პეტიცია და განათავსეს სოციალურ ქსელებში. დოკუმენტს ქვეშ ხელმოწერების რაოდენობამ დიდი ხანია ნახევარ მილიონს გადაჭარბა. პროფკავშირების ხელმძღვანელები აცხადებენ, რომ სოლიდარობას უცხადებენ ბრეტანელ ფერმერებს და არ გამოირცხვენ, რომ მომავალში აგრარებს შეუერთდებიან.

არავისთვისაა საიდუმლო, რომ დასავლეთევროპელი ფერმერები მხოლოდ სახელმწიფო დოტაციების ხარჯზე არსებობენ და მხოლოდ ფინანსური მხარდაჭერით შეუძლიათ, კონკურენცია გაუწიონ მსოფლიოს სხვა რეგიონების ფერმერებს. სტატისტიკის თანახმად, ევროპულ გლეხს 1 კალორია საკვების წარმოებისთვის 6-დან 10 კალორიაზე მეტი ხარჯი უნდა ხარჯდებოდეს. თუ სახელმწიფო შეწყვეტს ფერმერების დაფინანსებას, ისინი თვალის დახამხამებაში გაკოტრდებიან.

ბიუჯეტიდან სოფლის მეურნეობაში ფულის უწყვეტი გადაქაჩვა აყვავებული ბუნების შთაბეჭდილებას ტოვებს — ევროპელებს ხომ აზიებდებოდა ახალი კომბაინები აქვთ! სამაგიეროდ აზიებებს შეუძლიათ, იმავე ვადებში და მხოლოდ შიშველი ხელებით, ყოველგვარი სანჯავის გარეშე, მოიყვანონ იმავე რაოდენობის პროდუქტი. დასავლეთის ქვეყნებ-

საფრანგეთში ახალი ეკოლოგიური გადასახადის შემოღება საკითოდ გაანადგურებს ისედაც სულის გლეხს ადგილობრივ ფერმერულ მეურნეობას

ში სოფლის მეურნეობის დოტაციური პოლიტიკა არის ერთადერთი მიზეზი, რომლის გამოც აზიებდნენ და ლათინოამერიკულმა პროდუქციამ მსოფლიო ბაზარზე წამყვანი პოზიციები ჯერაც ვერ დაიკავა. ამრიგად, ბელგიელი, ნიდერლანდი, ინგლისელი, ესპანელი და ფრანგი ფერმერები იძულებულნი არიან, ყველა კაპიტი დაითვალონ. საფრანგეთში ახალი ეკოლოგიური გადასახადის შემოღება საერთოდ განადგურებს ისედაც ძლიერს მფეთქავ ადგილობრივ ფერმერულ მეურნეობებს. ევროპულ აგრარებს სამართლიანად ეშინიათ, რომ ვერ შეძლებენ აზიებებს და ლათინოამერიკელებთან კონკურენციას, ამიტომ ბიუჯეტიდან დამატებითი ხარჯი მათთვის ცალსახად დაუშვებელია. როგორც ჩანს, დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში სასოფლო სამეურნეო დარგის ძალზე ღრმა სისტემური კრიზისი ძალიან მალე მიაღწევს აპოკაფს.

ზემოხსენებულ პრობლემებს ამძიმებს ბიუჯეტის დეფიციტი და მსოფლიო ფინანსური კრიზისი. ხელისუფლებას, იმისათვის, რომ საკუთარი სოციალური მოვალეობები შეასრულოს, სასწრაფოდ სჭირდება ფული და ყველაზე ადვილია, რომ ეს ფული გადასახადების გაზრდით იმოკოს. მაგრამ საქმე ისაა, რომ ფრანსუა ოლანდისა და მისი წინა-

მორბედი ნიკოლა სარკოზის ბოლოდროინდელი პოლიტიკის წყალობით, უმუშევარი ფრანგების არმია მხოლოდ იზრდება, დასაქმებული მოქალაქეების რაოდენობა კი მცირდება. გამოდის, რომ უმცირესობა იძულებულია, გამოკვებოს უმრავლესობა? გარდა ამისა, სამუშაო ადგილების დაკარგვით ფრანგები საარსებო სახსრების გარეშე რჩებიან. როგორც მისცენ საკუთარ თავს სტომატოლოგის ან მუსიკის რეპეტიტორის მომსახურებით სარგებლობის უფლება, თუ ფული ძლივს ჰყოფნით უახლოეს სუპერმარკეტში მისაღწევად? თავად სტომატოლოგებსა და რეპეტიტორებს მშვენივრად ესმით, რომ უმუშევრობის ზრდის გამო, შესაძლოა, კლიენტების გარეშე დარჩნენ. ასე რომ, ეს ჩაკეტილი წრეა — როგორც კი ვიღაც კოტრდება, ავტომატურად დატკეპდება ყველა, ვისაც ის მიმართავდა ხოლმე მომსახურებისთვის. საფრანგეთის ეკონომიკაში მომსახურების სფეროს გაბერილი წილის გამო ინდივიდუალური მენარმეების გაკოტრება დღე-დღეზე მიაღწევს კატასტროფულ მასშტაბებს.

საფრანგეთში გამეფებული კრიზისის სიღრმეებში ჩანვდომა შესაძლებელია მხოლოდ ამ ქვეყნის ეკონომიკური მაჩვენებლების შესწავლით. მიმდინარე წლის შედეგების თა-

ნახმად, საფრანგეთის ეკონომიკამ ნულლოვანი ზრდა აჩვენა. შემოდგომაზე ახალგაზრდობას შორის უმუშევრობამ 25%-ს მიაღწია და ქვეყნის მთელი მოსახლეობის 10,9% შეადგინა. ამგვარ ანტირეკორდებს მეზობელი რესპუბლიკა, უკვე 15 წელია, არ შეეხებოდა: უკანასკნელად უმუშევრობის ამგვარი ზრდა მხოლოდ 1998 წელს დაფიქსირდა. **საფრანგეთში უკვე მესამე წელია უმუშევრობის მთავარი პრობლემაა და მენარმეებისთვის XXI საუკუნის დასაწყისის მთავარ პრობლემად იქცევა.** ამასობაში საფრანგეთში პროტესტები ძაღვს იკრებს. როგორც არაბულ სამყაროში, იქაც ის წერილი მენარმეები უდგანან სათავეში საპროტესტო მოძრაობებს, რომლებსაც სახელმწიფო ამოსუნთქვის საშუალებას არ აძლევს. ამის შემდეგ ლიცენზიების გარეშე მომუშავე ბიზნესმენებს შეუერთდა ყველა, ვინც კი რამით უკმაყოფილო იყო და დაპირისპირების აპოკაფს იქცა სცენაზე ყველასთვის ცნობილი ძალის მიერ მოსყიდული იმ რადიკალების გამოვლად, რომლებმაც ტუნისში, ლიბიასა და ეგვიპტეში უკვე მოიხვეჭეს სახელი და დიდება. ასე რომ, სულაც არ არის გასაკვირი, რომ საფრანგეთში მიმდინარე საპროტესტო გამოვლენები „ევროპული გაზაფხულის“ კატალიზატორად იქცეს. — ფრანგი ფერმერებისა და

წერილი მენარმეების გამოვლენები არ არის პირველი მერცხალი, რომელიც დასავლეთ ევროპის ეკონომიკური კრახის მოახლოებას წინასწარმეტყველებს. გრძელვადიან პერსპექტივაში ევროპას რეგრესი ელის. იმისათვის, რომ ნაციონალური ეკონომიკები გადარჩნენ, ევროპული ხელისუფლებები სასწრაფოდ უნდა შეუდგნენ რადიკალური და ხალხში არაპოპულარული რეფორმების განხორციელებას. კერძოდ, საჭიროა უარის თქმა დოტაციურ სოფლის მეურნეობაზე, რათა მეურნეობიდან გამოირიცხოს ძვირადღირებული მანქანები. ეს არ იქნება უკან გადადგმული ნაბიჯი. უმჯობესია ხელით მუშაობის ეფექტურობის ამაღლება ნიადაგის საუკეთესოდ მოვლის ხარჯზე. ახლა ასე უამრავი ქვეყანა იქცევა.

გარდა ამისა, საჭიროა საერთაშორისო სავაჭრო გზების ცვლილებების და წყნარი და ინდოეთის ოკეანის, ასევე აღმოსავლეთ ხმელთაშუაზღვისპირეთის მნიშვნელობის ზრდის გათვალისწინება. თუ ადრე ევროპა მსოფლიოს ჭიბი იყო, ახლა ბალანსი აზიის ქვეყნების სასარგებლოდ გადასცვლებულია. იმისათვის, რომ ახალი პირობებში გადარჩეს, ევროკავშირს საკუთარ თავში ჩაკეტვა და „აგრესიული“ გარესამყაროსთან კონტაქტისთვის თავის არიდება მოუწევს. ამიტომ სოფლის მეურნეობის რეფორმა და სამრეწველო სანარმოების დასავლეთ ევროპაში დაბრუნება ევროპული პოლიტიკოსებისა და მენარმეებისთვის XXI საუკუნის დასაწყისის მთავარ პრობლემად იქცევა.

ამასობაში საფრანგეთში პროტესტები ძაღვს იკრებს. როგორც არაბულ სამყაროში, იქაც ის წერილი მენარმეები უდგანან სათავეში საპროტესტო მოძრაობებს, რომლებსაც სახელმწიფო ამოსუნთქვის საშუალებას არ აძლევს. ამის შემდეგ ლიცენზიების გარეშე მომუშავე ბიზნესმენებს შეუერთდა ყველა, ვინც კი რამით უკმაყოფილო იყო და დაპირისპირების აპოკაფს იქცა სცენაზე ყველასთვის ცნობილი ძალის მიერ მოსყიდული იმ რადიკალების გამოვლად, რომლებმაც ტუნისში, ლიბიასა და ეგვიპტეში უკვე მოიხვეჭეს სახელი და დიდება. ასე რომ, სულაც არ არის გასაკვირი, რომ საფრანგეთში მიმდინარე საპროტესტო გამოვლენები „ევროპული გაზაფხულის“ კატალიზატორად იქცეს. — ფრანგი ფერმერებისა და

პარლამენტის თავმჯდომარე მოუთმენლად ელოდება

გიგი უგულავასა და ვანო მერაბიშვილის განცხადებებთან დაკავშირებით, მოუთმენლად ველით სათანადო ორგანიზების გადანიშნულებებს და საბოლოო დასკვნებს, — ამის შესახებ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ, დავით უსუფაშვილმა, ბიუროს სხდომაზე განაცხადა. მისივე თქმით, ამ საქმეების მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესი დიდია. „საზოგადოებრივი ინტერესი დიდია. პირველ რიგში იმი-

ტომ, რომ, რამაც ამ განცხადებამდე მიიყვანა აღნიშნული პირები, საერთოდ ჩვენი ქვეყანა, იმაზე ძალიან დიდი საზოგადოებრივი ინტერესი. რა თქმა უნდა, ქალაქის მერი, ყოფილი პრემიერმინისტრი და ყოფილი შინაგან საქმეთა მინისტრი როდესაც ბრალდებულები არიან კონკრეტულ საქმეებში, ეს უკვე მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესის შემცველია. ამასობაში, მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესიდან გამომდინარე, ყველა ორგა-

ნომ, დანებებულებამ თავისი მასწავლებელი უნდა გააკეთოს იმისთვის, რომ სწორად გადაწყდეს ეს საკითხები. ამიტომ თითოეული ამ მიმართულებით მოუთმენლად ველით სათანადო ორგანიზების გადანიშნულებებს და საბოლოო დასკვნებს“, — განაცხადა უსუფაშვილმა. დღევანდელი ბიურომ მხარი არ დაუჭირა საგამოძიებო კომისიის შექმნის თაობაზე უმცირესობის წინადადებას. ერთი უკავშირდებოდა გიგი უგულავას საჯარო განცხადებას სასამართლოზე ზენოლის შესახებ, მეორე კი — ვანო მერაბიშვილის განცხადებას ზენოლის შესახებ.

დიდ ბრიტანეთში ახლა უმუშევრობის გამო დახმარებას იღებს 18-დან 25 წლამდე მილიონი ბრიტანელი. მათთან ერთად დახმარებით ცხომვრობს უამრავი დევნილი და პიციის დამტარებლად მუშაობა მათ არ უღირთ.

ევროპული მულტიკულტურის აღსასრულის სამი წლისთავი: ახალი რეჟიმი არ არსებობს, გარდა ძველი კეთილი ნაზიზმისა

ბრიტანეთში პიციების ქსელ Domino's-ის დირექტორ ლენს ბეჩელორს დიდი პრობლემები აქვს — თანამშრომლებს ვერ პოულობს. ეს მაშინ, როდესაც ქსელი იაფფასიანთა კატეგორიას არ განეკუთვნება და მიმზიდველ სამუშაო ადგილად ითვლება, მაგრამ გენერალური დირექტორი იძულებული გახდა, პრესით მიემართა მთავრობისთვის, სასწრაფოდ გაუხსნას საზღვრები მიგრანტებს, რადგან ბრიტანელები მასთან სამუშაოდ არ მიდიან, ბიზნესი კი გაფართოებას საჭიროებს. საქმე ისაა, რომ ევროპულ თანასწორობას თავისებური აგებულება აქვს და მასში რაღაც გატყდა, რაღაც, რასაც ეს შემთხვევა იდეალურად ასახავს...

პრობლემის არსი თავად მი-სტერ ბეჩელორმა აღწერა. ადამიანებს, რომლებიც ადრე მასთან მუშაობდნენ, იქ მუშაობა აღარ სურთ, ახალ ადამიანებს კი ვერსად პოულობს. უფრო მეტიც, მას წლიდან წლამდე ეს პრობლემა აქვს — შეჰყავს მუშები და ისინი მისგან გარბიან. ბეჩელორი მზადაა, სვალდ დაასაქმოს 1000 მიგრანტი — ბიზნესს მზარეულები და პიციის დამტარებელი მძღოლები ესაჭიროება. **შედეგებისთვის, დიდ ბრიტანეთში ახლა უმუშევრობის გამო დახმარებას იღებს 18-დან 25 წლამდე მილიონი ბრიტანელი. მათთან ერთად დახმარებით ცხომვრობს უამრავი დევნილი და პიციის დამტარებლად მუშაობა მათ არ უღირთ.**

აღმოსავლეთევროპელები, რომლებსაც, საბაზრო ლოგიკის თანახმად, დეველათ ადგილობრივებისა და დევნილების არეული საქმეების დალაგება, სულელები არ არიან და პირველი შესაძლებლობისთანავე გარბიან უკეთეს სამსახურში. ეს რესურსი ვერ სრულად ამოწურული არ არის — როდესაც ევროკავშირში შევიდნენ რუმინეთი და ბულგარეთი, ერთ-ერთი პირობა იყო 2014 წლის 1 იანვრამდე ამ ქვეყნების მოქალაქეებისთვის დასავლეთ ევროპაში მუშაობის აკრძალვა. მალე ბატონ ბეჩელორს წელინადმი დაახლოებით 8-10 ათასი ბულგარელი ეყოლება, ისინი ვერ პოლონელებსა და ბალტიისპირელებს წაარბიებენ სამუშაოს, მერე კი დასავლეთეკრაინელებს დაელოდებიან.

მაგრამ ეს ვერ მოაგვარებს იმთაობაშია, ვინც ქვეყნში ყურებით ელოდება იოლ და მაღალანაზღაურებად სამუშაოს. ამგვარ სამუშაოს დაპირდნენ მათ პოსტინდუსტრიული გადაწყობისას, როდესაც ოკეანის გაღმა არის ჩინელებით სავსე მუდმივი ამწყობი ფაბრიკა. თუმცა ეს წყობა დაიშალა ჯერ კიდევ აწყობამდე, ხოლო სიტუაციას საბოლოოდ მოულოდნელი ყაბად-ლეზულმა მულტიკულტურის-მმა. მისი წყალობით მიგრანტები ორ ფრთად გაიყვნენ — ისინი, ვინც აღმოსავლეთ ევროპიდან არიან, ოცნებობდნენ ცივილიზაციაზე და მზად იყვნენ მუშაობისთვის, ხოლო აზიური და აფრიკელი დევნილები ათასობით შეედინებოდნენ ბრიტანეთში ტოლერანტული რიტორიკის ფონზე და მნიშვნელოვანწილად ევროპელების ხარჯზე აპირებდნენ კარგად ცხოვრებას. ისინი ვარაუდობდნენ, რომ კვლავაც იცხოვრებდნენ დიდ პოლიგამიურ ოჯახებში პასპორტებში შტამების გარეშე და „არასრულ“ ოჯახებში ბავშვებს გაზრდილი დახმარების იმედად გააჩენდნენ. ლონდონში შავკანიანი და თეთრკანიანი ბავშვების თანაფარდობის სკოლებში, სულ მცირე, 60%-ია, უფრო ნაკლები არ არსებობს.

ამგვარად, აღმოსავლეთევროპელები იძულებული არიან, მოემსახურონ ძირძველ მოსახლეობას და დევნილებს. მასთან, მათთვის მუშაობა სულ უფრო ნაკლებ-სიმშობრეულია, კრიზისის გამო დასავლეთევროპული ქვეყნები აშშ-თან ერთად უფროსი ბაზრის და ექსპონირებას იძულებულნი არიან. ზანგებს, ალბათ, აქამდეც წაართმევდნენ ზემოხსენებულ პრივილეგიებს და, სხვა მიგრანტების მსგავსად, გაამწყვდნენ სამუშაოდ, მაგრამ მულტიკულტურის-მმისა და ტოლერანტობის შესახებ პროპაგანდის მუდმივი შემოტრეკების ფონზე ამის გაკეთება, უბრალოდ, შეუძლებელია. შეგახსნებთ, სამი წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც ანგელა მერკელმა მულტიკულტურის ჩა-

აღმოსავლეთევროპელები იძულებული არიან, მოემსახურონ დასავლეთ ევროპის ძირძველ მოსახლეობას და დევნილებს

ვარდის შესახებ გამოაცხადა, მაგრამ, მიუხედავად პირველი პირების ხმამაღალი აღიარებისა, პროცესი განუხრელად ვითარდება. **იმისათვის, რომ გავიგოთ, რას სთავაზობს ახლა ევროპა თავის ხალხს, საკმარისია იმ ვიდეორგოლის ნახვა, რომელიც ახლახან გამოქვეყნდა ევროპარლამენტის ოფიციალურ ვიდეოარხს YouTube-ზე. „იოცნებე!“ — და ზანგები წყალში ხტებიან ღია ჭიშკრიდან, წყალს კი ისინი თვალის დახამამებში აფრიკიდან ესპანეთისა და იტალიის სანაპიროებამდე მიჰყავს. „დათანხმდი!“ — და ქალი გადაიწვეს საქორწინო ფატას და შავკანიან ქმარს უღიმიის. „არ დათანხმდი!“ — და შავი ცხვირსახოცებით სახედავარული აგრესიული ბრბო პოლიციელებს ქვეს უშენს. „გიყვარდეს!“ — და ტალახში ამოსვრილი ადამიანების წყვილი, რომელთაც არც სახეები უჩანთ, არც სქესობრივი კუთვნილება, მხურვალედ კოცნის ერთმანეთს. „გჭულდეს!“ — და ხოხუტერი გადატენის კალამიკოვს და დადის ქარხანაში, სადაც ყველა და ყველაფერს ესვრის.**

ვიდეორგოლის დასასრულს კი — მორალი: „ჩვენ მრავალსხვადასხვა სახის არჩევანს ვაკეთებთ, მაგრამ ევროპაში ყველა აზრს თანაბარი შანსი აქვს!“ **ჩვეულებრივი ევროპელი უკვე თავს ცუდად გრძობს თავისი პროგრესულობის გამო, მაგრამ რაიმეზე გავლენის მოხდენა არ შეუძლია. შედეგ ავტორები კარლ-ოლფ არნსტებერგი და გუნარ სანდელინი სახალხოდ მხოლოდ იმის გამო გალანდდეს, რომ გამოაქვეყნეს ნიგნი „იმეგრაცია და მიჩუმება“. მასში არის დეტალური მონაცემები იმის შესახებ, თუ რამდენს იხდის შვედეთი მიმდინარე მიგრაციული პოლიტიკის შესანარჩუნებლად, მხოლოდ სტატისტიკით გამყარებული ფაქტები. ავტორებმა მხოლოდ ნორვეგიაში შეძლეს ნიგნის გამოქვეყნება, რადგან არც ერთმა შვედურმა გარეკვამ ამხელა რისკი არ აიღო საკუთარ თავზე.**

სახელითაა ცნობილი. სწორედ მისი ტერაქტით დაიწყო ევროპული მემარჯვენე პარტიების რენესანსი. მათ მომხდარში საინფორმაციო ბლოკადის გარღვევა დაინახეს და მიზეზიც, უფრო ხმამაღლა ალაპარაკებულყვენიერ მიგრაციის პრობლემებზე. სიტუაცია მწვავედ იმით, რომ დევნილებზე ევროპულ განათლებას ჰიტლერის დანაშაული ექვსი მილიონი ებრაელის განყვეტამდე დაჰყავს და აბსოლუტურად გამოორიცილებია დანაშაულთა სიიდან მილიონობით სხვა ადამიანთა დაღუპვა ომში. თავის მხრივ, აბსოლუტურად ზომიერი მემარჯვენე პოლიტიკის სხვის, მაგალითად, მარინ ლე პენის ჰიტლერთან შედარება და სისხლის სამართლებრივი დევნა ხოლოკოსტის რედაქტირებული ვერსიის უარყოფის გამო მასობრივ ცნობიერებაში ნელ-ნელა ჰიტლერის, როგორც თეთრკანიანი ევროპისთვის მებრძოლის, რვაბილიტაციას განაპირობებს. გამოდის, რომ იგი არც თუ დინამიკური და, როდესაც, თეთრი ევროპის შენარჩუნების მიზნით, ებრძოდა ყველა შავკანიანს, ბოშას, ებრაელს და კომუნისტს — ყველას,

ვინც მოიგონა ეს მულტიკულტი ევროპის დასალუბად. შესაბამისად, ხელახლა გადაიხედება ჰიტლერის მემკვიდრეობაც.

ახლახან ვინმე მარიამ კოტლევამ, პარტიიდან „ჩვენი სლოვაკეთი“, გაიმარჯვა ქვეყნის ერთ-ერთი ცენტრალური რეგიონის გუბერნატორის არჩევნებში. იგი ანტიბოშური აქციების აქტიური მონაწილეა, ხალხში ესეველის ფორმით სიარული მოსწონს და სლოვაკეთის უკანასკნელი ფაშისტი მმართველის — იოზეფ ტისოს თაყვანისმცემელია. ამასთან, კოტლემა მოუწოდებს ქვეყანას ნატოდან გამოსვლისკენ, ნაციონალური ვალუტის შემოღებისკენ, ბრიუსელის გავლენის შეზღუდვისკენ და საერთოდ, პარაზიტების სასარგებლოდ კეთილდღეობის არათანაბრად გადანაწილებისთვის ბოლოს მოღებვისკენ. ევროპის ებრაული კონგრესი უკვე გამოვიდა ამასთან დაკავშირებით და მოითხოვა დაუყოვნებლივ ჩარევა და მოცავი ფაშისტის აღკვეთა.

ალსანიშნავია, რომ კოტლევას ტვინი დამოუკიდებლად არაფერს გამოიშვავებს. იგი, ისევე, როგორც მრავალი ახალი ევროპელი და მემარჯვენე პარტიის მხარდამი „აქსიონარული“ დაბრუნდა უკან, აღმოაჩინა იმ დროში ტრადიციული ევროპული ფაშისტი და მთლიანად მიიღო ის. ახლა ამ ადამიანს, პირველ რიგში, გოგონა უშლიან ხელს, რადგან სლოვაკეთი მათზე ხარჯავს თავის საბრალლო ბიუჯეტს, ამიტომ ანტიბოშობის საბრალდებო ნიშნებს.

სია შევიკვლია გავაგრძელოთ — შეზობულ უნგრეთში ძალებს იკრებს შინაარსით ანალოგიური ნაციონალური და ცალსახად ანტიბოშური „უკეთესი უნგრეთისთვის“. თავად ბრევიესკაც სურდა ფაშისტური სკანდინავიური პარტიის დაარსება, მაგრამ კიდევ ერთი დამფუძნებელი იყო საჭირო და ამან შეუშალა ხელი. იპოვის და დარეგისტრირებს კიდევ, მომხრეებიც გამოუჩნდებიან, ევროპაში ხომ ყველა აზრი უნდა იქნეს გაგებული. ტოლერანტულობის ლოკომოტივს, რომელიც ცივილიზებულ შენიშვნებზე შეჩერებას არ აპირებს, ერთ დღესაც ნამდვილი ფაშისტების ხელით მოცვედა ვლის.

არავის აქვს იმის იმედი, რომ, როდესაც მსოფლიო უკიდურეს ქვედა ნერტილამდე დავა, ზომიერი ევროპელი ნაციონალისტები ყველა აღმფოთებულის აკუმულირებას შეძლებენ. ყველას ახსოვდა, როგორი სიხარულით ხვდებოდა ნეონაციისტებს ჰიპერინფლაციით გათვლილი გერმანია. ეს პერსპექტივა განსაკუთრებით უსიამოვნოა, თუ გავითვალისწინებთ, რომ კრიზისისგან პირველად დამოუკიდებლობადაკარგული აღმოსავლეთ ევროპა დაეცემა.

ჯერ კიდევ საკითხა-ვინა, რას ფიქროვებ ბრიტანელი, რომელსაც მაქლარ გიურბარეკს აქცევა ადამიანებად, რომლებიც მზად არიან, ტოლერანტულობისგან თავი რადიკალური მეთოდებით დაცვა.

„სამწესწარმოდ და ჩვენდა სამარცხვინოდ, მსოფლიოში რითაც ვიყავით გამოჩენილი უკანასკნელ ათწლეულში პატიმართა რაოდენობა იყო. პირველი ვიყავით. ეს „ნაციონალური“ ხელისუფლების ხელწერაა. „ქართული ოცნების“ გაბედულმა ნაბიჯებმა დიდი გარღვევა ბააკითა, მებრამ... ისევ გულდასაწყვეტი „მებრამ“.

მის აღმატებულებას, საქართველოს პრეზიდენტს, ბატონ გიორგი მარგველაშვილს

თქვენო აღმატებულებავ, ამ წერილს უხუცესთა საბჭოს სახელით ვწერთ. იგი სამი რამით არის ნაკარნახევი: პირველი — ქართული ტრადიციით; მეორე — საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმიდესისა და უნეტარესის თითქმის ყველა, განსაკუთრებით კი, ბოლო წლების ეპისტოლეების განწყობით და მესამე — იმით, რომ მოსახლეობის უმრავლესობა ამ საკითხების გადაწყვეტას დიდი ხანია ელოდება და თვლის, რომ ეს ნაბიჯი გადასადგმელია იმ პრეზიდენტის, მთავრობისა და პარლამენტის მიერ, რომელთაც ხალხის ასეთი მხარდაჭერა მიიღეს. ამ დიდი შემოდახილის გაკე-

თებას ბატონ ჭაბუა ამირეჯიბთან ერთად ვაპირებდი, ვწუხვარ, რომ ის ჩვენთან აღარაა. ნათელი დაადგეს მის სსოვნას. ამ დიდი კაცის სახელთან უამრავი კეთილი საქმეა დაკავშირებული და ესეც მისი სახელით მიიღა გაკეთდეს. საქართველოში ისტორიულადაც და ტრადიციულადაც იყო ქალის კულტი. ბავშვი, მოზარდი იყო და რჩება უპირველეს სალოცავ ხატად. მოხუცისადმი პატივისცემა ჩვენი დიდი კულტურის ნაწილია. უფალს ვთხოვ, არასდროს შეირყეს ეს ტრადიცია. დღეს სწორედ ამის დამადასტურებელი ნაბიჯია გადასადგმელი ისე, როგორც გვეკადრება.

როგორც ეს მსოფლიოს ყველა დემოკრატიულ ქვეყანაში ასეა, დიდი ხანია და ბოლო პერიოდში რუსეთის ხელისუფლებამაც კი განსაკუთრებული ხაზგასმით დაადასტურა ეს. ახალს არაფერს ვამბობ: სამწესწარმოდ და ჩვენდა სამარცხვინოდ, მსოფლიოში რითაც ვიყავით გამოჩენილი უკანასკნელ ათწლეულში პატიმართა რაოდენობა იყო.

პირველი ვიყავით. ეს „ნაციონალური“ ხელისუფლების ხელწერაა. „ქართული ოცნების“ გაბედულმა ნაბიჯებმა დიდი გარღვევა გააკეთა, მებრამ... ისევე გულდასაწყვეტი „მებრამ“. იმ პირთა შორის, რომელთაც მისწვლილ აქვთ თავისუფლების აღკვეთა, ჯერ კიდევ უამრავი ქალბატონი, ბავშვი და ასაკოვანი ადამიანი. ჩემი პოზიცია, გნებავთ, ჩემი ხვე-

ნა-მუდარაა თქვენდამი, საერთოდ ხელისუფლებისადმი, რომ 16 წლამდე ასაკის მოზარდი, 70 წელს გადაცილებული მამაკაცი, 65 წელს გადაცილებული ქალი, საერთოდ ქალბატონი, რომელთაც არ ჩაუდენიათ ქვეყნისთვის საშიში ან ადამიანის სიცოცხლის ხელმეყოფი დანაშაული, განთავისუფლდნენ სასჯელის მოხდენისა. ქვეყნის მომავლის ინტერე-

სებიდან გამომდინარე, მე რომ ვიღებდე გადაწყვეტილებას, ამნისტიის დროს მოზარდთა ასაკს გავზრდიდი 18 წლამდე, ქალისას შევამცირებდი 60 წლამდე, ხოლო მამაკაცისას — 65 წლამდე და დიდი სიამოვნებით დავამატებდი წინა ხელისუფლების მიერ ყველა რეპრესირებულს, განსაკუთრებით კი იმ მენარმეებს, რომელთაც ქონებაც წაართვეს და პატიმრობაც შეუფარდეს. თქვენო აღმატებულებავ, სათქმელი გითხარით პირდაპირ და გულახდილად. ვწუხვარ, რომ ქვეყანაში შექმნილი მდგომარეობა მაიძულებს, ასეთი წერილით მოგმართოთ. მაგრამ მეთაყვება, რომ გწერთ იმას, რაც გამოხატავს მოსახლეობის უმრავლესობის განწყობას, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის სურვილს, ქვეყნის ნამდვილ მებრამთა მოლოდინს და გამოხატავს იმას, რაც განსაკუთრებულად სჭირდება დღეს ჩვენს საზოგადოებას და მომავლის საქართველოს.

ბატონო გიორგი, გიდასტურებთ ღრმა პატივისცემას, წინასწარ გილოცავთ დამდეგ შობა-ახალ წელს და დიდი სურვილი მაქვს, დამდეგ ახალ წლამდე ვიხილო თქვენი ხელმოწერა მსგავს დოკუმენტზე. ასეთივე მიმართვას ვაგზავნი საქართველოს პარლამენტში, პარლამენტის თავმჯდომარის, ბატონ დავით უსუფაშვილის და პარლამენტართა სახელზე.

**უხუცესთა საბჭოს სახელით
გიორგი მარგველაშვილის
მშვიდობის ელჩი
რაქო ჩხიკიძე**

ზურაბ კვარაცხელია — 50

ალბათ, განგებინ ნება იყო, რომ ზუსტად 50 წლის წინ, ახალი წლის პირველ დღეს მოევიწყა ქვეყანას ბატონი ზურაბ კვარაცხელია. ბატონმა ზურაბმა მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრების განვლილი პერიოდი უშურველად მოახმარა საკუთარი ერის სიყვარულს, საფიცარი სამშობლოს სამსახურს. ის, სრულიად ახალგაზრდა, პირდაპირ გადაეშვა ეროვნული მოძრაობის მორევში, გახდა ზვიად გამსახურდიასა და მერაბ კოსტავას იდეებისთვის მტკიცე, ურყევი და ერთგული მებრძოლი. ძალიან ძნელი იყო ეს გზა. 1987 წელს იგი ხდება „ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების“ წევრი, მაგრამ ზვიად გამსახურდიასთან ორგანიზაციის დაპირისპირების გამო ტოვებს საზოგადოებას. ამავე მიზეზით ტოვებს ედპ-ს „მეთოხე დასის“ სოხუმის ფილიალს.

თან, თემურ მჭავიასთან, ნაპო მესხიასთან, ნუგზარ მგალობლიშვილთან, გოჩა ბახიასთან, როზა ქანთარიასთან, სლავა ინჯიასთან, ალიო ქობალიასთან, გენო ადამიასთან, სოსო ჯომიდავასთან, დეზ ნონა და ნანა ქობალიასთან, ჯამბულ დავითაიასთან და სხვებთან ერთად, ვინო, კლდოვანი, ხიფათითა და წინააღმდეგობებით სავსე გზა გამოიარა, ეცურადა იარა.

და კანონიერი პრეზიდენტის უფლებებს, ერთიანი, თავისუფალი, დემოკრატიული საქართველოს ინტერესებს. ვაგლახ, რომ ინტელიგენციის უმრავლესობას ან შეეშინდა, ან შეგნებულად ტაშს უკრავდა უზურპატორი შევარდნაძისა და ბანდიტი ჯაბა იოსელიანის სისხლიან რეჟიმს, რამაც საქართველო დააქცია. ადრე, ზვიად გამსახურდიას რეკომენდაციით, ინდივიდუალური წევრის სტატუსით, შეყვანილი იქნა „მრგვალი მაგიდა“ — თავისუფალი საქართველოს“ ცენტრალურ აპარატში. „საქართველოს პელსინკის კავშირის“ ყრილობაზე რესპუბლიკური გამგეობისა და პოლიტიკური საბჭოს წევრად აირჩიეს. ზურაბ კვარაცხელია ყოველთვის იყო და არის აფხაზეთა და ქართველთა დაპირისპირების მონაწილედგე და ორ მომხმე ხალხს შორის პრობლემური საკითხების მშვიდობიანი გზით მოგვარების მომხრე.

2013 წელს ბატონი ზურაბ კვარაცხელია არჩეულ იქნა მეცნიერებათა აკადემია „აიას“ ნამდვილ წევრად. იგი აქტიურად იბრძვის ქართველური ენების — მეგრული, სვანურისა და ლაზურის დაცვისთვის. ვუსურვით ჯანმრთელობა და ბედნიერი ცხოვრება ბატონ ზურაბ კვარაცხელიას ერთიან და დამოუკიდებელ საქართველოში.

მამანტი კაკაშია,
საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია „აიას“ პრეზიდენტი;
კოლხური კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლისა და დაცვის ასოციაციის პრეზიდენტი;

ცირა კაკაშია,
საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია „აიას“ ვიცეპრეზიდენტი;

ალეკო თოდუა,
კოლხური კულტურული მემკვიდრეობის შესწავლისა და დაცვის ასოციაციის ვიცეპრეზიდენტი;
„ფაზისისა“ და „აიას“ მეცნიერებათა აკადემიების ნამდვილი წევრი

1989 წელს, აფხაზეთში, ეროვნული მოძრაობის ერთ-ერთი ლიდერის — ვოვა ვეკუას დაბადების დღეს, ზურაბ კვარაცხელიას ხელმძღვანელობით ფუძნდება ორგანიზაცია „თავისუფალ დემოკრატიულ კავშირი“, რომელშიც ზურაბ კვარაცხელია აქტიურად მონაწილეობს. იგი, ზვიად გამსახურდიასა და მერაბ კოსტავას გადაწყვეტილებით, ხდება „ეროვნული ხსნის კომიტეტის“ წევრი. 1990 წლის მარტში ზურაბ კვარაცხელია „თავისუფალ დემოკრატიულ კავშირის“ ბაზაზე სოხუმში აფუძ-

ნებას „პელსინკის კავშირის“ ეროვნული ალორძინების ცხუმ-აფხაზეთის ორგანიზაციას... საქართველოში დატრიალებული პუტჩის დღეებში აფხაზეთში იწყება მძლავრი საპროტესტო მოძრაობა, რომლის ერთ-ერთი ორგანიზატორი გახლდათ ზურაბ კვარაცხელია. სოხუმში იქმნება იატაკქვეშა კომიტეტი და ისწორდება ეს კომიტეტი ზუგდიდში ჩამოყალიბებულ სრულიად საქართველოს ეროვნული დაუმორჩილებლობის კომიტეტში მიაღწენს ბატონებს: ზურაბ კვარაცხელიას, ანზორ

გვარამიას და პეტრე ნაჭყებიას (დანარჩენი წევრები გახლდნენ: ზაურ ქობალია, მერაბ ჩუხუა, ვახტანგ ჭითავა, ვალერი გაბელია, ზურაბ გუჩუა, გაია მამფორია, გურამ მაქაყარიას...) დიას, ადრეც ბატონმა ზურაბმა მრავალჯერ აჩვენა, რომ ის ბატონების — ზვიადისა და მერაბის საქმისთვის, ე. ი. დამოუკიდებელი, თავისუფალი საქართველოსთვის თავდადებული მებრძოლი იყო გიორგი სიჭინავასთან, ზაურ კვარაცხელიასთან, რეზო ფაჩუაშვილთან, მურმან ზაქარაიასთან, ჯემალ გამახარაიას-

თან, თემურ მჭავიასთან, ნაპო მესხიასთან, ნუგზარ მგალობლიშვილთან, გოჩა ბახიასთან, როზა ქანთარიასთან, სლავა ინჯიასთან, ალიო ქობალიასთან, გენო ადამიასთან, სოსო ჯომიდავასთან, დეზ ნონა და ნანა ქობალიასთან, ჯამბულ დავითაიასთან და სხვებთან ერთად, ვინო, კლდოვანი, ხიფათითა და წინააღმდეგობებით სავსე გზა გამოიარა, ეცურადა იარა. და მინც, ყველა ვარიანტში აფხაზეთიცა და მთლიანად საქართველოც განწირული იყო, რადგანაც ქვეყნის სათავეში ეროვნული საქმის მოლატე „მთავარსარდალი“ ედვარდ შევარდნაძე იდგა. ზურაბი დაუცხრომლად, დაულალავად იბრძოდა პუტჩისტების წინააღმდეგ, კანონიერი პრეზიდენტის დაბრუნებისთვის, საქართველოს მთლიანობისთვის. გამოდიოდა მიტინგებზე, საჯარო დემონსტრაციებზე მამხილებელი, უშიშარი სიტყვებით; იგი გაზეთ „აღდგომის“ ერთ-ერთ დამფუძნებელია, ავრცელებდა კიდევ, თუმცა გავრცელება არც სჭირდებოდა; გაზეთს გამოსვლისთანავე იტაცებდნენ... იმ შავბნელ დროს ის იყო უმნიშვნელოვანესი გაზეთი, რომელიც იცავ-

და კანონიერი პრეზიდენტის უფლებებს, ერთიანი, თავისუფალი, დემოკრატიული საქართველოს ინტერესებს. ვაგლახ, რომ ინტელიგენციის უმრავლესობას ან შეეშინდა, ან შეგნებულად ტაშს უკრავდა უზურპატორი შევარდნაძისა და ბანდიტი ჯაბა იოსელიანის სისხლიან რეჟიმს, რამაც საქართველო დააქცია. ადრე, ზვიად გამსახურდიას რეკომენდაციით, ინდივიდუალური წევრის სტატუსით, შეყვანილი იქნა „მრგვალი მაგიდა“ — თავისუფალი საქართველოს“ ცენტრალურ აპარატში. „საქართველოს პელსინკის კავშირის“ ყრილობაზე რესპუბლიკური გამგეობისა და პოლიტიკური საბჭოს წევრად აირჩიეს. ზურაბ კვარაცხელია ყოველთვის იყო და არის აფხაზეთა და ქართველთა დაპირისპირების მონაწილედგე და ორ მომხმე ხალხს შორის პრობლემური საკითხების მშვიდობიანი გზით მოგვარების მომხრე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობა“ მისი თავმჯდომარის, ბატონ ტარიელ გაგნიძის მეთაურობით, ასევე, გულითადად ულოცავს ბატონ ზურაბ კვარაცხელიას 50 წლის იუბილეს. ჯანმრთელობასა და წარმატებებს უსურვებს მას.

მსოფლიო დიდ სივრცეში, დიდ ტერიტორიებზე აქვთ აღამიანებს შანსი პიროვნებად დარჩენის, ტრადიციებისა და რწმენის შენარჩუნების.

ნატო და საქართველო

არ ვიცი, რამდენად ეყოფა ჩემი კომპეტენცია, წერილი გაზეთისთვის ღირებული რომ გამოდგეს, თუმცა ნამდვილად მჯერა, იმაზე დიდი სიბრძნე არ იქნება, რასაც „ნაცმოძრაობის“ პროპაგანდისტული მანქანისა და ნიაღვრად მომდინარე ოკეანისგან დასერილი სერტიფიცირებულ პოლიტიკურ ექსპერტთა ნაზრევია, წლების მანძილზე იძულებით რომ გვტყენან.

ნატოში ინტეგრაციის თემა საქართველოში საფუძვლიანად, სახალხო დონეზე არც არასდროს განხილულა და, დიდი ალბათობით, არც განხილვებზე. ე. წ. პლუბისციტი ნატოში გაწევრიანების თაობაზე, რომელიც 2008 წელს საპრეზიდენტო არჩევნების პარალელურად ჩატარდა, უკვე აღიარებულია ქართველი ერის ნების გამოხატულებად. დიას, გამუდმებით გვაჯერებენ „თავისუფალი“ ტელევიზიებიდან ქართველი პოლიტიკოსები, რომ ჩვენ (ქართველმა ერმა) არჩევანი უპირობოდ გავაკეთეთ ნატოს ბლოკში გაწევრიანების სასარგებლოდ. მერე რა, რომ ამ საპრეზიდენტო არჩევნებში სააკაშვილმა მეორედ მიიტაცა ხელისუფლება, ამჯერად არჩევნების გაყალბების გზით. აღნიშნული გაყალბება პლუბისციტის არ შეხებია, ასე გვაჯერებდნენ მაშინ და დღეს კვლავ ისინი არიან ხელისუფლებაში. ბოლო ერთ წელიწადში მომხდარი პოლიტიკური ამოტრიალება, რომლის შედეგადაც მაშინდელი ოპოზიცია დღეს ზევიდან მოექცა, მოგხსენებთ, საკითხს ვერანაირად ვერ ცვლის.

ბილბული რიტორიკა რუსეთის მიმართ. სააკაშვილის რეჟიმის შემცველი კაცი კი გამოჩნდა (მადლობა ღმერთს!), თუმცა მანვე ბრძანა, რომ პროკურატურაში ახალ კადრებს (დაახლოებით 300 კაცს) ციდან ვერ ჩამოიყვანდა, სამართლიანობის აღდგენის პროცესი უფრო სწრაფად და კვალიფიციურად რომ წასულიყო; მითუმეტეს ციდან ვინ ჩამოიყვანს, უფრო სწორად, ჯოჯოხეთში ვინ განდევნის დღევანდელ თითქმის მთელ პოლიტიკურ სპექტრს, ვითომ დამოუკიდებელ ტელემედიას, არასამთავრობო სექტორს, რომელთაც უკვე წლების მანძილზე ფსიქოლოგიური ტერორის, არასწორი და სახელმწიფოებრივად მავნე იდეოლოგიის ქვეშ ჰყავთ მოქცეული საქართველოს მოსახლეობა.

დასავლეთის კულტურული გატრიახა ყოველგვარი ტრადიციული წინააღმდეგაა მიუპართული

სხვადასხვა ქვეყანაში აღმოჩნდნენ. რეალურად, ორივე რესპუბლიკის სათავეში მყოფმა პროამერიკულმა რეჟიმებმა ზემოდასწრებით დირექტივით ახალი განსაცდელი მოუვლინეს საკუთარ ხალხებს. რეფერენდუმზე ოფიციალურად ჩერნობილის ელთა მხოლოდ 55%-მა მისცა ხმა დამოუკიდებლობას, თუმცა, ჩვენი პლუბისციტისა არ იყოს, აქაც ყველასთვის აშკარა იყო, პროცენტები წინასწარ იყო დაწერილი. ნატომ და ეუთომ, რაღა თქმა უნდა, უშვალ მიულოცეს ჩერნობილი რეჟიმებს დამოუკიდებლობა. ამას გარდა, პერმანენტულად რატომ დგება ასეთივე პრობლემები ეკონომიკურად წარმატებული ზოგიერთი ევრო-

პული ქვეყნის წინაშე? ხომ არ არის საკითხის გაუბრალოება ის, რომ მიზეზი მხოლოდ ეთნიკურ ან სხვა ყოფით პრობლემებში ვეძებთ? რადგანაც პოლიტოლოგი არ ვარ, უამრავ ნაშრომს პოლიტიკურ თეორიებში არ და ვერ ვეცნობი, მით უმეტეს ქართული წიგნის ბაზარი (თუ უდაბნო) ამის შესაძლებლობას საერთოდ არ იძლევა. არც თუ დიდ ხნის წინ გაევიგე არსებობა ან გარდაცვლილი ინგლისელი ამერიკელი პროფესორი — ლეოპოლდ კორის (Leopold Kohr) თეორიის „ოპტიმალური სახელმწიფოს“ შესახებ. მან ეს თეორია გასული საუკუნის 50-იან წლებში შეიმუშავა, სახელმწიფოსთვის მაქსიმალურ ზღვრად ის თვლიდა 10-12 მი-

ლიონ ადამიანს. კონკრეტულად საბჭოთა კავშირი პირველ ეტაპზე 12 სახელმწიფოდ უნდა დაშლილიყო. საშუალო სიდიდის სახელმწიფოთა ადგილას, როგორც ესპანეთი, იუგოსლავია, ჩეხოსლოვაკია, რუმინეთი და პოლონეთი, უნდა მიგვედინო ქვეყნები: არაგონი, ვალენსია, კატალონია, კასტილია, გალიცია, ვარშავა, ბოჰემია, მონღოვია, სლოვაკეთი, რუტენია, სლოვენია, ხორვატია, სერბეთი, მაკედონია, ტრანსილვანია, მოლდავეთი, ვალახეთი, ბესარაბია და ა. შ. ისეთი ხელოვნური სტრუქტურები, როგორც დიდი სახელმწიფოებია (მრავალეროვნული), დიდ ძალისხმევას ხარჯავენ თავისი არსებობის

შენარჩუნებისთვის, ამიტომ, მისი აზრით, „ბუნებრივ მდგომარეობაში“ დაბრუნებით, მონოეთნიკური სახელმწიფოების შექმნით (იქნებ ამ გავლენითაც გვიწოდებდა დასავლეთის მეზობლები, დისიდენტმა მეცნიერმა სახაროვმა პატარა იმპერია?) უმცირესობების პრობლემებიც გადაიჭრება და შესაბამისად კონფლიქტებიც აღმოიფხვრება. იდეალად მას მიაჩნდა მე-18 საუკუნის 300 სახელმწიფოდ დაშლილი გერმანია. ასეთ ქვეყნებში, თვლიდა ის, ვიცილებთ რა ეთნოკონფლიქტებს, ამასთან, თითოეულ მოქალაქეს აქვს მეტი შანსი თვითრეალიზაციისთვის.

შესაძლოა, ყოველივე ზემოთქმული ანარქისტი პროფესორის ახირებად მიგვეჩინო, მაგრამ, თუ გავითვალისწინებთ, რომ იგი სიცოცხლის ბოლო წლებში როკველერების მიერ დაარსებულ სამხრეთ კომისიაში მრჩეველად მუშაობდა, დიდი ალბათობით, უნდა ვივარაუდოთ, მის „ჰუმანიზმს“ სულ სხვა მოტივები კვებავდა.

სამხრეთი კომისიის მოღვაწეობასა და მიზნებზე ბევრი დაინერა, ამიტომ იოლი მისახვედრა სახელმწიფოთა დაშლა-დაქუცმაცება, არა კონფლიქტების აღმოფხვრას, კრიმინალის შემცირებას და ცალკეული ინდივიდისთვის მეტი შესაძლებლობების მიცემას ემსახურება, არამედ საყოველთაო ჰარმონიის საბაბით, სწორედ პიროვნების წაშლის, საზოგადოების ატომიზაციის, ტრადიციული ღირებულებების ნგრევისკენა მიმართული. აშშ-დასავლეთის კულტურული მატრიცა ყოველგვარი ტრადიციულის წინააღმდეგაა მიმართული და, რაც იქ იყო გუშინ, დღეს იქნება აქ, ეკონომიკური კეთილდღეობის გამოკლებით (რასაც ასე უცებ ვერ წაართმევენ დასავლეთის ქვეყნებში მცხოვრებ, სოციალისტური მთავრობების მიერ შექმნილ საშუალო ფენას) ქვეყნების დამორჩილება და ერების „ჭკუაზე მოყვანა“ კი პატარა სივრცეში უფრო იოლად განსახორციელებელია.

მსოფლიო დიდ სივრცეში, დიდ ტერიტორიებზე აქვთ აღამიანებს შანსი პიროვნებად დარჩენის, ტრადიციებისა და რწმენის შენარჩუნების. ამ არის შანსი, მოსახლეობის უმრავლესობა დატკბას ცხოვრებით და არა გაბატონებული უმცირესობაში, რომლებიც „დემოკრატიულ დასავლეთს“ და მათ სათავეში მდებარეობენ, დამსჯელი სახელმწიფო აპარატის წყალობით, მოსახლეობის ჯარ კიდევ ნორმალურ უმრავლესობას მორჩილებას იმეორებენ.

იქნებ ამჯერად(აც) სხვებმა გადაგვარჩინონ. როინ ბრაქლიშვილი

კულტურული უკუკავშირები განაჩენი არ ჩაჩკავს

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე აცხადებს, რომ გიგი უფულავასთან დაკავშირებით კონკრეტული მოსამართლის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებაში არც და ვერც ჩაერევა. როგორც კულტურული უკუკავშირების და, მოსამართლის მიერ დამოუკიდებლად მიღებულ გადაწყვეტილებაში ჩარევის კომპეტენცია არავის აქვს. „ჩვენთან მოქმედებს კომუნიკაციის შესახებ კანონი, რომელიც მოსამართლეს უფლებას აძლევს, როგორც კი დაინა-

ხავს, რომ ვინმეს მხრიდან ჩარევას, იქნება ეს შიგნით მყოფი პირი თუ გარეშე ადამიანი, მაშინვე განაცხადოს ამის თაობაზე. კანონი მას აძლევს უფლებას, ეს ადამიანი სერიოზულად თანხით დააჯარიმოს. ჩვენ შეიძლება არ მოგვეწონოს რაიმე გადაწყვეტილება, მაგრამ, თუკი იქ არავინ ჩარეულა და მოსამართლემ დამოუკიდებლად მიიღო, ვალდებული ვართ, პატივი ვცეთ ამ გადაწყვეტილებას. თუკი რომელიმე კონკრეტული გადაწყვეტილება ვინმეს არ მოსწონს, ერთადერთი

გზა მისი გამოსწორების არის ზემდგომ ინსტანციაში გასაჩივრება. მე ვერ ვიტყვი, პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება იყო სწორი, თუ არასწორი. ეს არ არის ჩემი კომპეტენციის საკითხი, არც ჩავერევი და ვერც ჩავერევი, შესაბამისად, ვერც ვეტივი მოსამართლეს, რომ ასე უკი არა, სხვაგვარად უნდა გაეკეთებინა. არავის აქვს უფლება, მოსამართლეს ასეთი რამ უთხრას“, — განაცხადა კოტე კულაშვილმა. კულტურული უკუკავშირების აღნიშვნა, რომ პირადად მას ბევრი გადაწყვეტილება არ მოსწონს, მაგრამ ვალდებულია, გადაწყვეტილებას პატივი სცეს.

„სტალინი არ იყო აზიზი მჭამელი. ჭამდა ქალზე ცოტას, ნელა. ასეთი იყო კრემლის ყველა მოზინადრის ცხოვრების წესი. მისი საყვარელი კერძებიდან დავასახელებ მწვადს ციკნის ხორცისგან; ქალიან მოსწონდა ქართული სამზარეულო“.

სასიზი ბელადისთვის

(სტალინის პირადი მზარეულის ჩახვებით)

ჩაჩილა მას «კულინარიის მოხარტი» უწოდა, რუხველტა კი ღიმილით დაუმატა: «კულინარიის პაპანიცო»

დიდი ხანია, მარადისობაში განიფანტა წინა საუკუნის 30-40-იანი წლები, მაგრამ არ ცხრება ჩვენი ინტერესი! რას ვიზამთ, ამჟამინდელი ქონდრისკაცების დროისგან განსხვავებით, ის ჰეროიკული, რომანტიკული, ტრაგიკული და იდუმალებით მოცული ტიტანების ეპოქა კიდევ ბევრი მომდევნო თაობის ვნებათაღელვას გამოიწვევს! რაოდენ საამაყოა, რომ იმ ეპოქის უპირობო ლიდერად ითვლება (რასაც მისი ღირსეული მონინალმდეგეებიც ერთხმად აღიარებდნენ) ჩვენი თანამემამულე — იოსებ ბესარიონის ძე სტალინი (ჯულაშვილი).

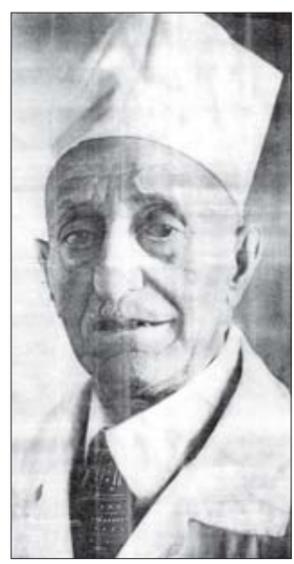
თუმცა ეს ეპოქა გაცილებით საინტერესო ხდება ალექსანდრე მთავრის, როცა მას უყურებ იმ უზარალო ადამიანთა ბედის მავალით, რომლებიც, გარკვეულ მიზეზთა გამო, იმ ბუმბერაზების გვერდით იდგნენ, რომლებიც ისტორიის ჩარხის ბრუნვას (ვითარების მიხედვით) ხან ანელეზდნენ, ხან აჩქარებდნენ! ასეთია, ჩემი აზრით, ჩვენი თანამემამულის, ალექსანდრე არსენის ძე რთველას ბედი, მისი ცხოვრება გადაეჯაჭვა არამხოლოდ საქართველოს ისტორიას, არამედ ოდესღაც უდიდესი მშრომელთა იმპერიის — საბჭოთა კავშირის ბედსაც!

ალექსანდრე რთველამ ცხოვრების გრძელი გზა განვილო. იგი თავის 90-ე გაზაფხულს მოეწონა. ბატონი ალექსანდრე ყველაზე უწყინარ და „გემრიელი“ პროფესიას ფლობდა — მზარეული გახლდათ. დიდი ამბავი, იტყვიან მანამ, ახლა, ქვა რომ ააგდო, მზარეულს მოხვდებოდა. უამრავი ფაბრიკა-ქარხანა დაინგრა, სამაგიეროდ, არანაკლები რესტორანი აშენდა დამოუკიდებელ საქართველოში და, მაშასადამე, მზარეული ათასობითაა. მაგრამ რთველამ კულინარიულ ხელოვნებაში ისეთ მწვერვალს მიაღწია, როგორც, მაგალითად, მაშათა განდომ პოლიტიკაში! ეკლიანი გზის გავლა უზარალო სოფლები ბიჭის მიერ თვით სტალინის პირად მზარეულად და ამავე დროს დარჩენა უზარალო, თავმდაბალი და მშობლიური მიწის ერთგულ ადამიანად შექძლო მხოლოდ კეთილი გულითა და ნათელი გონების ადამიანს!

ამ საოცარ კაცზე მე მიაბობ მკითხველისთვის კარგად ცნობილ პიროვნებას — ლევან დოლიძეს. 50 წელზე მეტია, რაც ბატონი ლევანი ჟურნალისტიკაში მოღვაწეობს და თითქმის ამდენიმე დრო მიუძღვნა სამხედრო თემას! — ბედმა გამილიმა, რომ მრავალი წელი ვემგობობდი ალექსანდრე რთველადესთან, ვემგობობდი მის მძებლებთან

და მეტიც, ვმუშაობდი მასთან ერთად საქართველოს პარტიულ ორგანოებში; და მხოლოდ ათწლეულების შემდეგ გავიგე, რა საოცარი ცხოვრების გზა გაუფლია! სულ ახლახან ალექსანდრე რთველას რძლის — თინა გრიგოლის ასულ ყუფრადის წყალობით, რომელმაც თავაზიანად დამართო ნება, გავცნობოდი მისი სახელოვანი მამამთილის პირად საქმეებს, მომეცა საშუალება, მეტნაკლებად აღმედგინა ამ არაჩვეულებრივი პიროვნების ბიოგრაფია. როდესაც ვცნობობდი ალექსანდრე რთველას ძის საარქივო მასალებს, გაცივრებული ვიყავი არამხოლოდ მისი პრაქტიკული სამსახურის „გეოგრაფიით“, მისი საიდუმლო სპეციფიკებითაც! ესაა გასული საუკუნის ტვილისი, ჭიათურის მანგანუმის მალაროები, მოსკოვის ძალზე პრესტიჟული რესტორნები, ბაკურიანის, სოხუმის, გაგრის, თბილისის, კვლავ მოსკოვის სპეციბიექტები და ბოლოს — კრემლი!

განსაკუთრებით შთაბეჭდავია ალექსანდრე რთველასის ზესაიდუმლო მისია დიდი სამამულო ომის წლებში, როგორც სტალინის პირადი მზარეულია. ბატონი ალექსანდრეს, ასე ვთქვათ, მხრებზე გადაიარა თეირანის კონფერენციის სადილებმა, როცა ერთმანეთს პირველად შეხვდნენ საბჭოთა კავშირის, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და დიდი ბრიტანეთის მთავრობების მეთაურები — სტალინი, რუხველტი და ჩერჩილი. არანაკლები პასუხისმგებლობა მას, როგორც შეფმზარეულს, დაეკისრა „დიდი სამეფლის“ იალტის კონფერენციაზე; ხოლო დამარცხებულ გერმანიაში, კონკრეტულად, პოტსდამის სასახლეში ბატონი ალექსანდრე ხელმძღვანელობდა საბჭოთა კულინარების ჯგუფს. აქ შედგა სტალინის, აშშ-ის ახალი პრეზიდენტის — ტრუმენისა და ჩერჩილის (რომელიც სულ მალე პრემიერმინისტრის თანამდებობაზე შეც

ულამაზეს ქართველ ქალზე, ნინო გრიგოლის ასულ ყუფრადის და არსად ნახვლას არ აპირებდა“.

ჩემს არქივში შენახულია, ინგლისურიდან თარგმნილი ა. რთველასის სასამსახურებრივი დახასიათება: „მაქვს პატივი, რეკომენდაცია გავუწიო ალექსანდრე რთველასს, რომელიც მუშაობდა საქციო საზოგადოება „საქართველოს მარგანეცში“ უფროს მზარეულად. ჩვენთან მუშაობისას იგი კეთილსინდისიერად ასრულებდა თავის მოვალეობას და ყველა ურთიერთობაში იყო პატიოსანი“. ამ დახასიათებას ხელს აწერდა ამ საქციო საზოგადოების მთავარი ინჟინერი დ. მ. ვიერი. დოკუმენტი დათარიღებულია 1926 წლით. ბედმა ისე განკარგა, რომ ომის

ფაქტობრივი მონაცემები

„ОТДЕЛЕНИЕ ОМТО АХФУ НКВД СССР“

Действителен до „...“ 194 г.

НАРЯД № 93/4

Начальнику склада: *А. Ртвеладзе*

Отпустить: *А. Ртвеладзе*

Основание к отпуску: *Исполн. № 1012 от 28.11.47*

С отпуском по адресу:

№ инв.	Наименование имущества	Единица измер.	Количество	Фактически отпущено	Цена	Сумма	Отметки
1	Ткань хлопчатобумажная	м	1	1	8800	8800	
2	Завязки	шт	1	1	1000	1000	
3	Рубашка	шт	1	1	1000	1000	

ვალა ახალმა და, პირდაპირ ვთქვათ, ულიმამო პიროვნებაში — ეტლიმ) მონანილია, მესამე საერთაშორისო კონფერენცია. როგორც მიყვებოდნენ ძველი ჩეკისტები, ჯერ კიდევ თეირანში რთველასის მიერ მომზადებული კერძებით გაოცებულმა ჩერჩილმა, მას „კულინარიის მოცარტი“ უწოდა, რუხველტა კი ღიმილით დაუმატა: „კულინარიის პაპანიცო“.

ალექსანდრე რთველამ თავისი მდიდარი ბიოგრაფიის ერთ-ერთ მონაკვეთში სააქციონერო საზოგადოება — „საქართველოს მარგანეცში“ მზარეულად მუშაობდა. სულ მალე ყველა ალაპარაკდა ახალგაზრდა რაჭველის კულინარულ ოსტატობაზე. აქ მოხდა საინტერესო შემთხვევა. ა. რთველასის კერძები იმდენად მიწონა მამინდელ ამერიკელ აქციონერს (მომავალ მილიარდერს) ავერელ ჰარიმანს, რომ ეს უკანასკნელი ეხვეწებოდა ალექსანდრეს ნაპყრობა მას ამერიკაში მის პირად მზარეულად. მაგ დროისათვის (1922 წლიდან) ალექსანდრე დაქორწინებული იყო

წლებში ალექსანდრე რთველამ და ავერელ ჰარიმანი შეხვდნენ ერთმანეთს კრემლში, შემდეგ კი სამივე საერთაშორისო კონფერენციაზე — თეირანში, იალტასა და პოსტამში. ავერელ ჰარიმანს (გახლდათ აშშ-ის ელჩი საბჭოთა კავშირში 1943-46 წწ.) გაუხარდა თავისი ყოფილი თანამშრომლის ნახვა და ეს ცნობილი გახდა დიდი სამეფლისთვის“.

ლენინგრადში, კულინარიის უმაღლეს კურსზე, ალექსანდრე რთველამ ბერიას რჩევით, შეისწავლა ფრანგული სამზარეულოც. სახლში დაბრუნებისთანავე რთველამ ქარხანის სამზარეულოც დატოვა და დაიწყო მზარეული. ისინი თითქმის თანატოლები იყვნენ. ბერია რთველამზე სულ რაღაც ორიოდე თვით იყო უფროსი. რა თქმა უნდა, ალექსანდრე უკვე ირიცხებოდა საქართველოს შინსახკომის შტატში. ასეთი წესი იყო მაშინ; ხოლო რთველამ მის გვერდით რომ ყოფილიყო, ბერია მას გამოუყო კარგი ბინა ამიერკავკასიის სამზარეულო კომიტეტის შენობასთან, კერძოდ, სულხან-საბას №9-ში.

1938 წლის 22 აგვისტოს ლავრენტი ბერია გადაწყვეტს მოსკოვში, ჯერ სსრკ-ის შს სახალხო კომისრის მოადგილედ და იმავე წლის 25 ნოემბერს ამტკიცებენ საკავშირო შინსახკომის თავკაცად. სტალინი ნება დართო ბერიას, ნამოყვანა მისთვის საჭირო ადამიანების გარკვეული რაოდენობა. ასე, 1939 წლის 1 სექტემბერს, ალექსანდრე რთველამ აღმოჩნდა მოსკოვში და შეუდგა თავის პირდაპირ მოვალეობას საბჭოთა შინსახკომის სახალხო კომისარ ლ. ბერიასთან, რომლის ოჯახი (მეუღლე ნინო თეიმურაზის ასული გეგეჭკორი და 15 წლის ვაჟი — სერგო), სტალინის მოთხოვნით, უკვე მოსკოვში იმყოფებოდა, რთველასის ოჯახი კი თბილისში დარჩა.

ბერიას საკმაოდ ხშირად სტუმრობდა სტალინი. მას მოსწონდა ნინო გეგეჭკორის მიერ მომზადებული ქართული კერძები. რამდენიმე წლის შემდეგ სტალინის სამზარეულოში, ბერიას რეკომენდაციით, მუშაობა დაიწყო ალექსანდრე რთველამ. ასე დაიწყო ალექსანდრე რთველასის თვის 14-წლიანი ცხოვრება კრემლში, სადაც ზრუნვით, განსაკუთრებული მოვალეობებით და უმაღლესი პასუხისმგებლობით. აქ ბატონმა ალექსანდრემ იმუშავა 1953 წლის 14 აგვისტოს ჩათვლით, სანამ ოფიციალურად არ გაათავისუფლეს შტატების შემცირების მიზეზით. ბევრი ჯილდო და მადლობა მიიღო ამ დროის განმავლობაში კულინარიის ჯადოქარმა.

წუთი „გაბარო ეელასთის“

„სტალინი არ იყო აზიზი მჭამელი. ჭამდა ძალზე ცოტას, ნელა. ასეთი იყო კრემლის ყველა მოზინადრის ცხოვრების წესი. მისი საყვარელი კერძებიდან დავასახელებ მწვადს ციკნის ხორცისგან; ძალიან მოსწონდა ქართული სამზარეულო“ — ისწავებს ალექსანდრე რთველამ — როდესაც 1943 წლის ნოემბერში თეირანის კონფერენციაზე ჩვენმა ჩეკისტებმა გაიგეს, რომ ჩერჩილი გიჟდება მოხარულ წუთხზო, მომავალ დავალება მისი მთლიანად მოხარებისა ბრიტანეთის პრემიერმინისტრის დაბადების დღისთვის. მოვიფიქრე, როგორ მომეხარება წუთხზო. ამაზე მოვასწავნე ძია საშას და მან სიხარულისგან გადაამოსცინა. ბაქოიდან ჩეკისტებმა სასწრაფოდ მოიტანეს ორი მეტრნახევრიანი თევზი. ბაქოშივე დაამზადეს უზარმაზარი როფი, რომელიც დოლ-

ბანდის გორგალით მე გადამომცეს. ჩვენი საელჩოს სამეურნეო ეზოში კოცონი დავანთეთ, ადუღებულ წყალში ჩავუშვით დოლბანდში გახვეული ზუთხი, როგორც კი მივეცი ნიშანი, ეგნატაშვილმა მარტო, რადგან არავის არ ანდო ეს საქმე, ნელ-ნელა დაიწყო ზუთხის ამონევა; აი, ძამას ჰქონდა! ახალგაზრდობაში ალექსანდრე ეგნატაშვილი მოჭიდავე გახლდათ. ზუთხი მოვათავსეთ უზარმაზარ სინზე, რომელიც სპეციალურად ჩამოიტანეს ლენინგრადის ერმიტაჟიდან. სინი საზეიმოდ შეიტანეს საბანკეტო დარბაზში და ოუბლარის წინ დადეს. ჩერჩილის აღტაცებას ბოლო არ უჩანდა!“

საციხი ნანადირვისგან სტალინისთვის

ბატონმა ალექსანდრემ იცოდა, რომ სტალინს უყვარდა საცივი და სპეციალურად ბელადისთვის შექმნა საცივი ნანადირვისგან, ნებისმიერი ნანადირვისგან და არა მხოლოდ ქათმისგან ან ინდაურისგან. ჩემი თხოვნით მან მიკარნახა მაგ საცივის რეცეპტი, რომელიც სიტყვასიტყვით ჩავინერე ჩემს ბლოკნოტში: ვიღებთ ნანადირვის ხორცს 800 გრ მწვანლის კონას, დაფინს ფოთლით, მომჭირებ ხახვის თავს, მიხაკ-დარიჩინს 2 მარცვალს, ნიორის 2 კბილს და სულ ცოტა მარილს. მომზადებული ნანადირვის ვიღებთ ცივ წყალში მწვანელთან ერთად და ვზარბავთ ხორცს. შემდეგ ხორცს პორციებდ და ვჭებთ მოვასხამთ სოუსს. ახლა მთავარზე, კერძოდ, სოუსის მომზადებაზე: ვიღებთ 50 გრ კარაქს, 150 გრ ნიგოზს, 125 გრ ხახვს, ერთ სუფრის კოვზ ფქვილს, ერთ კვერცხის გულს, ნიორის 2 კბილს, 50 გრ ძმარს და დანის წვერზე დაფქვილი მიხაკ-დარიჩინს, ნახევარ ჩაის კოვზ დაფქვილი ნივთიან კასს, დაფინს პატარა ფოთოლს, ცოტა ბულიონს, 0,1 გრ ზაფერანას, 1 კონა ოხრახუმს და ერთ ჩაის კოვზს მარილს. ხახვი და ნიორი წერილად უნდა დავჭრა და ოდნავ მოვთუშოთ კარაქში. შემდეგ დავამატოთ ფქვილი და მოვურიოთ. მორევის დროს ნელ-ნელა ჩავასხათ ბულიონი. როგორც კი ადუღდება, გადმოვდგათ ცეცხლიდან. დანაყლი ნიგოზს სხვა კომპონენტებში. შემდეგ, უწყვეტლივ მორევის დროს ჩავდლოთ ეს ცივ წყალიან ჯამი და ვურიოთ მანამ, სანამ არ გაცივდება და არ გასქელებდა. სტალინს ეს კერძი ძალიან მოსწონდა.

ჩაიწერა ბიორგი კორაკაძე

სტალინი პატივს სცემდა პროფესიონალების აზრს, ნებისმიერი ღარბის პროფესიონალებს — მწერლებს, რეჟისორებს, მუსიკოსებს. აი, ერთი პატარა ისტორია, რომელიც ამ დასკვნის შესანიშნავი ილუსტრაციაა.

პრამოვადები სტალინის წინააღმდეგ

დასასრული. დასაწყისი № 46-47 (233-234)

როგორც ვთქვით, კომპოზიტორი ტიხონ ხრენიკოვი სტალინმა სტალინური პრემიების მიმნიჭებელი კომიტეტის გენერალურ მდივნად და ამ კომიტეტის მუსიკალური სექციის თავმჯდომარედ დანიშნა. ხრენიკოვის მოგონებებით თუ ვიმსჯელებთ, ღირსეული კანდიდატის შერჩევა პრემიაზე წარსადგენად ძალიან საინტერესოდ მიმდინარეობდა, თავისუფალ, მაგრამ პრინციპულ გარემოში და პროფესიულ დონეზე. ყველაზე დიდი ავტორიტეტი განხილვების დროს მართალი სიტყვა და მიუკერძოებელი არგუმენტები იყო.

გზრუნველი და ყურადღებიანი აღაიანი — ასე ახასიათებდნენ მას ყველა, ვისთანაც უმუშავია

უდიდესი შთაბეჭდილება ტიხონ ხრენიკოვზე მოუხდენია სტალინის კომპეტენტურობას: „...მან იცოდა ყველაფერი, რაც განხილვებდა. კანდიდატურები წარმოადგენილი იყო არამარტო ლიტერატურასა და ხელოვნებაში, არამედ მეცნიერებაშიც. მასხენდებანი განხილვა ისტორიის საკითხებზე, რომელიც სტალინური პრემიის მისაღებად აკადემიკოსმა გრეკოვმა წარმოადგინა. იგი მაშინ სათავეში ედგა საბჭოთა ისტორიულ სკოლას. სტალინი ეკითხება: — ამხანაგო გრეკოვ, თქვენ ნაკითხეთ ეს წიგნი? გრეკოვი განითქმა, ოფლმა დაასხა: — არა, ამხანაგო სტალინ, სამწუხაროდ, არ წამიკითხავს. სტალინი: — მე კი, სამწუხაროდ, ნაკითხე ეს წიგნი. და დანყო დანვრლებით, კონკრეტულად და ფრთხილად დამარწმუნებლად მისი გაანალიზება, ზეპირად იმონებდა ციტატებს ამ წიგნიდან, ჩამოთვლიდა ისტორიული ფაქტებს, რომლებიც დაშვებული იყო ამ ნაშრომში. ჭაღარა აკადემიკოსი სირცხვილისგან მთლად სველი იდგა. შემეშინდა, სისხლი არ ჩაქცეოდა“ (ე. კოუფეშიაკო, „მისი სიმღერები მთელი ქვეყანა მღერის“, www.sovross.ru).

ილუსტრაციაა. სტალინური პრემიაზე წარდგენილი იყო ერთი სიმფონიის ავტორი, კომპოზიტორი გოლუბევი, რომელსაც მხარს უჭერდა ანდრეი ჟდანოვი (ცკ მდივანი, პოლიტბიუროს წევრი). კომისიის წევრებმა იცოდნენ, ვისი პროტექტორი იყო გოლუბევი და ყველამ მხარი დაუჭირა. როცა მომავალი ლაურეატების გამზადებული სიები სტალინს მიუტანეს, მან იკითხა: — გოლუბევი... სიმფონია... მომხრეა ყველა, წინააღმდეგი — ერთი. ვინაა ის ერთი? — შოსტაკოვიჩი, ამხანაგო სტალინ. — ამხანაგი შოსტაკოვიჩი მუსიკაში ჩვენზე უკეთ ერკვევა, — თქვა სტალინმა და ამომალა გოლუბევი ლაურეატთა სიიდან“ (თ. ჩუევი, იმპერიის ჯარისკაცები, 1998, გვ. 532).

როგორი სტალინი

ნიკოლაი სტარიკოვის წიგნის მესამე თავი სწორედ ამ საკითხს ეძღვნება, თუმცა ავტორი შესავალ ნაწილშივე წერს, რომ ერთი წიგნიც არ ეყოფა იმ უმძიმეს გადარწმუნებლებათა შესახებ მონათხრობს, რომლებიც სტალინს თავის დროზე მიუღია. ავტორი გვპირდება, რომ შეჩერდება ძირითადად და შეეცდება, გადმოგვცეს ის მთავარი თვისებები, რომლებიც სტალინს, როგორც ხელმძღვანელს ახასიათებდა, და როგორ ვლინდებოდა ეს თვისებები სხვადასხვა სიტუაციაში. მზრუნველი და ყურადღე-

ბიანი აღაიანი — ასე ახასიათებდნენ მას ყველა, ვისთანაც უმუშავია. და ვინც უმარტივესიდან ავიაციის მთავარი მარშალი გოლოვანოვი წერს, რომ სტალინი საოცრად ყურადღებიანი მასპინძელი იყო. ყველას, ვინც მასთან სტუმრად მარტო მივიდოდა, მისაღებში ხვდებოდა და პალტოს გახდებში ეხმარებოდა, ნასვლისას — ჩაცმამში. მეო, — ამბობს გოლოვანოვი, — თავს ყოველთვის უხერხულად გვრძობდა და ამიტომ ვცდილობდი, მისვლისთანავე გამეხადა ფარაჯა და მომეხადა ქუდი. ნასვლისას სწრაფად გავდიოდი ოთახიდან და ვიცვამდი, სანამ მასპინძელი ხელს შემამეღებდა (ა. გოლოვანოვი, შორეული ბომბდამშენი, 2007 წ., გვ. 120).

უფროსი თაობის მკითხველებს შეიძლება ახსოვთ, რომ გოლოვანოვის წიგნი 1960-იანი წლების ბოლოს საქართველოს ახალგაზრდულ პრესაში იბეჭდებოდა — ორიგინალი „მოლოდინო გრუნიაში“, თარგმანი — „ახალგაზრდა კომუნისტში“, და ამ მიზეზითაც ამ გაზეთების პოპულარობა არნახულად გაიზარდა. „ახალგაზრდა კომუნისტის“ ტიტრად აღიარდა „სტალინის სტალინის სტალინი“ — პრექტი გოლოვანოვისთვის ჩაებარებინა, რომელიც იმ დროს აეროფლოტის ერთ-ერთ ხელმძღვანელად მუშაობდა. ასეთი ავიაციის პიტლერს არ ჰქონდა... რაც საშუალებას არ აძლევდა, დაეპოზებოდა ქალაქები და სანარმოები შორ მანძილებზე. მომავალი სამუშაოს დეტალები სტალინმა და გოლოვანოვმა ერთად განიხილეს. თავიდან უნდა შექმნილიყო ერთი საავიაციო პოლიტი, შემდეგ კი სრული მოცულობით ამოქმედდებოდა „შორეული ბომბ-

დამშენი“. საუბრის ბოლოს საბჭოთა კავშირის მეთაური ეკითხება გოლოვანოვს: — ახლა კი ერთი რამ უნდა გკითხოთ: რა ხელფასს იღებთ? — სახკომსაბჭოს დადგენილებით, მე, როგორც აეროფლოტის შეფშფრინავს, განსაზღვრული მაქვს თვეში ოთხი ათასი რუბლი. — რამდენს იღებს საავიაციო პოლიტის მეთაური? — შეეკითხა სტალინი თავდაცვის სახალხო კომისარს, საბჭოთა კავშირის მარშალ ტიმოშენკოს. გაირკვა, რომ არმიაში ხელფასები ძალიან ჩამორჩება აეროფლოტისას. პოლიტის მეთაური იღებს ათას ექვსას რუბლს. გოლოვანოვი უხერხულ მდგომარეობაში ჩავარდება: — ამხანაგო სტალინ, ფულს არასოდეს გამოვკიდებდვარ და არ გამოვკიდებდი. დადგენილია 1600 რუბლი, ავიღებ ამ ხელფასს. ...გოლოვანოვი არაფერს ითხოვს. სტალინი თვითონ იღებს გადაწყვეტილებას. იგი არაფერს ამბობს იმის თაობაზე, რომ კომუნისტმა უნდა დაიწყო ყოველივე პირადული და იმუშაოს პარტიის ბრძანების თანახმად. სტალინისთვის გასაგებია, რომ, თუ აღამიანს სამჯერ შეუშვებდნენ ხელფასს, ვერ მოსთხოვ, ვერ დაარწმუნებ, იმრომოს ქვეყნის საკეთილდღეოდ. სტალინს სჭირდება შედეგი და არა იდეოლოგიური უბინობა. — თქვენ, როგორც პოლიტის უფროსი, სახელმწიფოს ხარჯზე იქნებით, სახელმწიფო გასმეოთ და გაქმეოთ, ჩაგაცვათ და დაგახურავთ, გექნებათ სახელმწიფოს მოცემული ბინა. ამ ყველაფერთან ერთად, ეტყობა, მიზანშეწონილი იქნება, დაგიტოვოთ ხელფასი, რომელსაც ახლა იღებთ. რატომ უნდა ვაწყენინოთ აღამიანს, თუ იგი საპასუხისმგებლო, სერიოზულ სამუშაოზე მდის? როგორ მოექცეოთ, ამხანაგებო? — მიმართა მან დამსწრეთ. გაისმა ბეჭები: „სწორია, სწორია!“ — კმაყოფილი ხართ? — მკითხა. — რა თქმა უნდა, სავსებით კმაყოფილი ვარ, ამხანაგო სტალინ!“ (გოლოვანოვი, შორეული ბომბდამშენი, 2007, გვ. 48-49).

სად დაიწყო მუშაობა მიხეილ სააკაშვილმა?
საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის — მიხეილ სააკაშვილის განცხადებით, ის ნიუ იორკის რამდენიმე წამყვან უნივერსიტეტში რეფორმების პროგრამაზე მუშაობს. ამის შესახებ სააკაშვილმა უკრაინულ ტელეკომპანია „112 უკრაინასთან“ ინტერვიუში განაცხადა. ამით მიხეილ სააკაშვილმა უკრაინის კითხვებზე უპასუხა, რას აკეთებს ნიუ იორკში და რატომ არ იმყოფება საქართველოში. „ამერიკის შეერთებულ შტატებში რამდენიმე უნივერსიტეტისთვის ვმუშაობ პროგრამაზე, ჩვენი ქვეყნის რეფორმების შესახებ. თავის დროზე მე დავამთავრე კოლუმბიის უნივერსიტეტი, ვცხოვრობდი ნიუ იორკში. თბილისის და კიევის შემდეგ, ნიუ იორკი არის ჩემთვის ყველაზე ახლობელი და მშობლიური ქალაქი. მაქვს ძალიან კარგი და სერიოზული წინადადება წამყვანი ამერიკული უნივერსიტეტისგან. როდესაც ამ პროგრამაზე მუშაობას დავასრულებ, რა თქმა უნდა, დავბრუნდები საქართველოში და ჩავერთვები პროცესებში“, — განაცხადა სააკაშვილმა.

ვინ აბზავნიდა ამ ფულს, ამოუცნობი გახდა თვით ალექსანდრე მიხეილის ძისტვისა და მხოლოდ მოსკოვში დაბრუნების შემდეგ გაირკვა ყველაფერი: მღვდელს ფულს რეგულარულად სტალინი უბზავნიდა.

ტორი ხელმძღვანელები, არამედ „ჩარეცხილების“ რანგში აღაზრდებდნენ?! თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორების მაგალითს შეგახსენებთ... კეთილი და პატიოსანი, — სჭირდებოდა და შეუქმნა პირობები. მაგრამ, თუ ხელმძღვანელს შინაგანი მოთხოვნა არა აქვს სიკეთის ქმნისა, „თუ ბუნებამც არ უშველა“, იგი სხვისთვის მზრუნველი ვერა და ვერ იქნება. ახლა მოისმინეთ სხვა მაგალითი, რომელშიც ეს წინაპირობა — საჭიროა, სჭირდება — გამოჩნდება, სიკეთე კი დანიშნულებსკენ გზას იკაფავს.

მარგალიტის მღვდელი ანა

ეს მართალი ამბავი სხვა წიგნიდანაა, რომელშიც თავმოყრილია თანამედროვეთა მოგონებები სტალინზე, ეპოქის დოკუმენტები, ისტორიკოსების ვერსიები, ესაა **ეგვიპტის მღვდლის ვერსიები „სტალინი ცხოვრობდა“**. „ერთხელ ალექსანდრე მიხეილის ძემ (ვასილევსკი, სსრკ მარშალი, ცნობილი სამხედრო მოღვაწე) ილაპარაკა სტალინთან გამართულ საუბარზე. ფრონტზე არსებული მდგომარეობის საქმიანი განხილვის შემდეგ (1943 წელი) იოსებ ბესარიონის ძემ სთხოვა, დაეყოფილებოდა და უცებ შკითხა:

— მატერიალურად როგორ ეხმარებით მშობლებს? როგორც ვიცი, — განაგრძო სტალინმა, — თქვენი ერთი ძმა ექიმია, მეორე — აგრონომი, მესამე — მეთაური, მფრინავი, და თქვენც უნდა დახმარებოდით მშობლებს. მაშინ თქვენი ხანდაზმული მამა მთლიანად ეკლესიაზე არ იქნებოდა და მოკიდებული (ვასილევსკის მამა მღვდელი იყო).

ალექსანდრე მიხეილის ძემ გულახდილად უთხრა სტალინს, რომ, დიდი ხანია, — 1926 წლიდან — ყოველგვარი კავშირი განწყობა თავის მღვდელ მამასთან.

— ესე იგი მღვდელთან საქმე არა გაქვთ?! — უშაპურად შენიშნა სტალინმა, — მაშ, ჩემთან როგორღა თანამშრომლობთ? მე ხომ სასულიერო სემინარიაში ვსწავლობდი და მღვდლობასაც ვაპირებდი.

— თქვენ, ამხანაგო სტალინ, უმაღლესი მთავარსარდალი ხართ, — უპასუხა ვასილევსკიმ.

სტალინიმა უკვე სერიოზულად თქვა: — აი, რა: გირჩევთ დაამყაროთ კავშირი მშობლებთან და სისტემატურად დაეხმაროთ მატერიალურად. ჩადით მათთან. რამდენიმე დღე გეყოფათ? ვასილევსკის შეპასუხებაზე,

რომ ომია და გამგზავრება შეუძლებელია, სტალინიმა მშვიდად წარმოთქვა:

— რამდენიმე დღით ჩვენ შეგცვლით.

მშობლები რომ მოინახულა, ალექსანდრე მიხეილის ძემ შეიტყუა — მამამისი მიხეილ ალექსანდრეს ძე რეგულარულად იღებდა ფულად გზავნილებს, დარწმუნებული იყო, რომ ამას მარშალი შეილი აკეთებდა და არა მისი სხვა ვაჟიშვილები, რადგან თანხა ყოველთვის მნიშვნელოვანი იყო. ვინ აგზავნიდა ამ ფულს, ამოუცნობი გახდა თვით ალექსანდრე მიხეილის ძისტვისა და მხოლოდ მოსკოვში დაბრუნების შემდეგ გაირკვა ყველაფერი: მღვდელს ფულს რეგულარულად სტალინი უბზავნიდა.

საუბარი ვასილევსკიმ ასე დაასრულა. მოსკოვში ჩამოსვლისთანავე მან დაუყოფნებლივ მოახსენა სტალინს, რომ ალაღვინა კავშირი საკუთარ მამასთან.

— სწორად მოქცეულხართ, — უპასუხა სტალინმა.

შემდეგ იოსებ ბესარიონის ძემ სეიფიდან ამოიღო საფოსტო გზავნილების ქვითრების შეკვრა, გადასცა ვასილევსკის და უთხრა:

— ამიერიდან დიდხანს ვერ გამისწორდებით! (დასახელებული კრებული, გვ.გვ. 487-488).

საინტერესოა ასეთი ფაქტი:

„მფრინავი ბორის კოვზანი დიდი სამაშულო ომის უნიკალური გმირი იყო. მან ოთხი ტარანი მოახდინა — პირისპირ შეეჯახა მონინალმდევს და ცოცხალი გადაარჩა. გმირი ოქროს ვარსკვლავი რომ გადასცეს, სტალინიმა თავისთან გამოიძახა და ყველაფერი გამოიხატა და დაინტერესდა, რის გაკეთებას აპირებდა გმირი მფრინავი.

— დავბრუნდები ჩემს ნაწილში და ბრძოლას ვაგაგრძელებ, — უპასუხა დაჭრილ-დაჩხვნილიმ ავიაციამანდატურებელმა.

— ფეიქრობ, რომ თქვენ საკმარისად იომეთ, — თქვა სტალინიმა, — აი, ცოტა რომ ისწავლოთ, არ განყენდით, მაგალითად, აკადემიაში.

— ვერ გავექაჩავ, ამხანაგო სტალინ, — პატიოსნად აღიარა კოვზანიმა.

— თქვენც აიღეთ და სიტყვა მომეცით, რომ ისწავლით.

— გპირდებით, ამხანაგო სტალინ.

— შინ როგორ გაქვთ საქმეები?

— ეს-ესაა ბიჭი შეგვეძინა.

— გილოცავთ! ქვეყანას სჭირდება ადამიანები.

მფრინავი ეზოში რომ გავიდა, მანქანა დახვდა, უკანა სავარძელზე დიდი კოლოფი აღმოაჩინა, რომელშიც ახალშობილისთვის საჭირო ნივთები ელაგა...

კოვზანი თავის ნაწილში და-

«ომის დროს გენერალმა პრიორეკოვმა ორჯერად დააჯილდოვა თანამშრომლები ფრონტის ბაზისზე, რომლებსაც ბელარუსის ლეხებს ბეჭდავდნენ. სტალინი ეს რომ გაიგო, ბრძანება გასცა, დაებრუნებინათ ორჯერად»

ბრუნდა. გამოიძახა შემდგომმა გენერალმა:

— ახლა რა უნდა ვქნათ?

— ვიმსახუროთ, — უპასუხა მფრინავმა.

— რა სიტყვა მიეცით ამხანაგ სტალინს? „ყველაფერი იცის“, — გაიფიქრა კოვზანიმა. უნდოდა თუ არა, მაინც მოუწონა აკადემიაში გამგზავრება.

მისაღებ გამოცდებზე ვერც ერთ შეკითხვას ვერ უპასუხა და... მიიღეს აკადემიაში“ (თ. ჩუევი, იმპერიის ჯარისკაცები, მოგონებანი, დოკუმენტები, გვ. გვ. 536-537).

რახან ძირითადი თემიდან გადავუხვიეთ, ნაკლებად ცნობილი ორიოდ ფაქტიც გავიხსენიოთ.

არტილერიის სისტემების კონსტრუქტორი გრაბინი ახალი, 1942 წლის დადგომის კვირადღის სტალინიმა თავისთან მიიწვია.

— თქვენმა ქვემეხმა გადაარჩინა რუსეთი. მითხარით, რა გენბავთ — საბჭოთა კავშირის გმირობა თუ სტალინური პრემია?

— ჩემთვის სულერთია, ამხანაგო სტალინ.

მისცეს ერთიცა და მეორეც („სტალინი ცხოვრობდა“, გვ. 449).

მოხდა ისე, რომ თვითმფრინავი „ტუ-2“ წარმოებდა და მოხსენეს. შახურინი ითხოვდა, გაეგრძელებინათ ამ თვითმფრინავის გამოშვება. სტალინი-

მა უპასუხა, რომ ფრონტისთვის საჭირო იყო ავიაციამანდატურებლები და არა ბომბდამშენები „ტუ-2“. ოციოდ დღის შემდეგ გაირკვა, რომ „ტუ“ კარგი თვითმფრინავი იყო. სტალინი მიხვდა, რომ შეცდა, რომ აღსადგენია „ტუ-2“-ის წარმოება, და ეუბნება შახურინს: „რატომ არ მიჩვილეთ ცე-ში?“

შახურინი წერს: „სტალინის ცე-ში არავინ უჩიოდა“ (თ. ჩუევის დასახელებული ნიგნი, გვ. 533).

გენერალ-ლეიტენანტი ვ. რიაბოვი იხსენებდა, რომ „ომის დროს გენერალმა ერიომენკომ ორდენებით დააჯილდოვა იმ ფრონტის გაზეთის რედაქციის თანამშრომლები, რომელშიც მის ლექსებს ბეჭდავდნენ. სტალინიმა ეს რომ გაიგო, ბრძანება გასცა, დაებრუნებინათ ორდენები.

ეს იყო ერთადერთი შემთხვევა მთელი ომის განმავლობაში“ (იქვე, გვ. 311).

კვლავ ძირითად თემას დავუბრუნდეთ — როგორი მერე იყო სტალინი, როგორ განკარგავდა იგი სახალხო სახსრებს? ეკონომიკის ამა თუ იმ დარგის ხელმძღვანელი აპარატის ოპტიმიზაცია, ევროკავშირის საკუთარ „ნოუ პაუდ“ აქვს გაპიარებული.

მართალია? ვნახოთ. და კიდევ: ეს საკითხი — ხალხის ფულის ხარჯვის პრობლემა დღეს საქართველოში

განსაკუთრებით აქტუალურია თბილისის მერის მიერ 48 მილიონი ლარის მითვისების (რაზეც სისხლის სამართლის საქმეა აღძრული) ფონზე.

ომია. სტალინთან თათბირზე განიხილავდნენ დაზავებულ ნებლობის სახალხო კომისარიატის მიერ სამხედრო ტექნიკის გამოშვების გაზრდის საკითხს. ამ დარგს ა. ი. ეფრემოვი ხელმძღვანელობდა... ეფრემოვი აცხადებს, რომ პროდუქციის გაზრდის შესაძლებლობა არის, მაგრამ ითხოვდა, დახმარებოდნენ რამდენიმე საკითხის გადაწყვეტაში. სხვათა შორის დასახეულა მთელ სახალხო კომისარიატში მმართველობის აპარატის გაზრდის საკითხი 800 კაცამდე. სტალინი ყურადღებით უსმენდა და, როცა ეფრემოვმა დაამთავრა, მივიდა მასთან და ჰკითხა:

— მითხარით, გეთაყვა, გსმენიათ რამე ბუგროვის გვარის შესახებ?

— არა, ამხანაგო სტალინ, ასეთი გვარი არ მსმენია, — უპასუხა ეფრემოვმა.

— მაშინ მე გეტყვი, — პაუზის შემდეგ თქვა უმაღლესი მთავარსარდალი, — ბუგროვი მთელ ვოლგაზე ცნობილი მენსქვილე იყო. ყველა ნოსქვილი მას ეკუთვნოდა. ვოლგისპირეთში მხოლოდ მისი ფქვილი იყიდებოდა. მისი იყო გემებისა და ბარჯების უზარმაზარი ფლოტი. მისი საუბრეებზე მარავალი და მრავალი მილიონი ოქროს რუბლით განისაზღვრებოდა. უზარმაზარი მოგება ჰქონდა. როგორ ფიქრობ, რა შტატი გააჩნდა ბუგროვს მთელი თავისი მეურნეობის გასაძლელად?

ამ კითხვაზე, პასუხი, რა თქმა უნდა, არავის ჰქონდა. სტალინი ერთხანს ბოლთას სცემდა და ჩუმად ტენიდა ჩიბუსს, შემდეგ თქვა:

— რახან არავინ იცით, მე გეტყვი. ბუგროვს ჰყავდა: საკუთარი თავი, მოურავი და ბულალტერი, რომელსაც წელიწადში 25 ათას რუბლს უზღოდა. ამას გარდა ბულალტერს ჰქონდა უფასო ბინა და ბუგროვის ცხენებით მგზავრობდა. ეტყობა, ბულალტერი უღირდა ამ ფულად. ტყუილბრალად მას ბუგროვი ამდენს არ გადაუხდიდა... აი, მთელი შტატი. ბუგროვი ხომ კაპიტალისტი იყო და შეეძლო, ალბათ, დიდი შტატი ჰყოლოდა. მაგრამ კაპიტალისტი ფულს ტყუილბრალად არ დახარჯავს, თუ უკიდურესი აუცილებლობით არ არის გამოწვეული, თუმცა ფული მისი საკუთრებაა.

კოტეხი გაჩუმდა, თითქოს ფიქრობდა და განაგრძო:

— ჩვენ საკუთარი ფული არ გვაქვს, ხალხისა და ამიტომ მათ განსაკუთრებული სიფრთხილი უნდა მოუკუპრათ, რადგან ვიცი, რომ ჩვენს ქონებას არ განვკარგავთ. ამიტომაც გთხოვთ, — მიმართა სახალხო კომისარს, — ამ პოზიციიდან გადახედეთ თქვენს წინადადებებს და ხელმოსაწერად წარმოგიდგინეთ.

სტალინს შეეძლო ებრძინა, შეეძლო გაეღანძლა. ამის ნაცვლად იგავი მოიშველია. ძალიან ხშირად იქცეოდა ასე. მშვიდად, უზრალად, ზოგჯერ ქარაგმულად ცდილობდა, ადამიანებისთვის აეხსნა თავისი პოზიცია, საკითხები, რომლებშიც ვერ ერკვეოდნენ.

სტალინი იგავს მოუყვა სახალხო კომისარს. მიაქციეთ ამას ყურადღება, ჩვენი გაზეთის მკითხველებო. დამეთანხმებით, რომ სტალინის სტილი თუ მეთოდი — აეხსნა ადამიანებისთვის ის, რაც მათ ამა თუ იმ მიზეზით არ იცოდნენ, ბიბლიიდან მოდის, ახალი აღქმადან, ცოდნის იმ წყაროდან, რომელსაც კომუნისტების ბელადი თავის ყმანვილობაში დაენაფა და ჭეშმარიტებას ეზიარა.

ეზიარა და შეივსო მისით გონება და რწმენა თვისი. ამიტომ „...პირველად სახარება უნდა ექადაგოს ყველა ერს“ (მარკ. 13,10).

რუბრიკას უძღვება არამაზ სანაბლიკა

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა კომპანია „იუკოსის“ ყოფილი ხელმძღვანელის მიხაილ ხოდორკოვსკის შეწყალების ხელი მოაწერა. ინფორმაციას ამის შესახებ კრემლის პრესსამსახური ავრცელებს.

„ვეხელმძღვანელობ რა ჰუმანურობის პრინციპებით, ვადგენ: შეწყალებულ იქნეს მსჯავრდებული ხოდორკოვსკი მიხაილ ბორის ძე, დაბადებული 1963 წელს ქალაქ მოსკოვში, გათავისუფლებულ იქნეს ის თავისუფლების აღკვეთის ადგილას ყოფნისგან. ბრძანება ძალაში შედის ხელმოწერისთანავე“, — ნათქვამია გავრცელებულ ინფორმაციაში. განცხადება ხოდორკოვსკის შესახებ

შეწყალების შესახებ ვლადიმერ პუტინმა გუშინ მოწყობილ დიდ პრესკონფერენციაზე გააკეთა. ვლადიმერ პუტინის პრესმდივანმა აღნიშნა, რომ ხოდორკოვსკის მიერ შეწყალების თხოვნის დაწერა ნიშნავს იმას, რომ ის ბრალს აღიარებს. ასე რომ, კომპანია „იუკოსის“ ყოფილი ხელმძღვანელი რეაბილიტაციას ვერ მიაღწევს. მიხაილ ხოდორკოვსკი პატიმრობაში 2003 წლიდან იმყოფება.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ქოთანი გეოგრაფია ქალაქი ბაქრაძის

უნგრეთში ბავშვი გაუჩნდა ქალს, რომელიც მშობიარობამდე რამდენიმე თვის განმავლობაში კომაში იმყოფებოდა. სამედიცინო კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელ დებრეცენ ბელი ფურედის თქმით, 31 წლის ქალის ტვინი ორსულობის მე-15 კვირას გაიფუტა. ექიმებმა იგი აპარატზე შეაერთეს, რომ ბავშვისთვის ზრდისა და დაბადების შესაძლებლობა მიეცათ. ბიჭუნა დედის კომაში ჩავარდნიდან 92 დღის შემდეგ სრულიად ჯანმრთელი დაიბადა. „იგი ორსულობის 27-ე კვირას დაიბადა, 1,42 კილოგრამს იწონოდა, მაგრამ ჯანმრთელი იყო“, — ამბობს ფურედი. ბავშვის გაჩენის შემდეგ ბიჭუნას დედა აპარატიდან გამოთეს. ახალშობილს ქალის ახლობლები გაზრდიან.

პარკების სოფელი

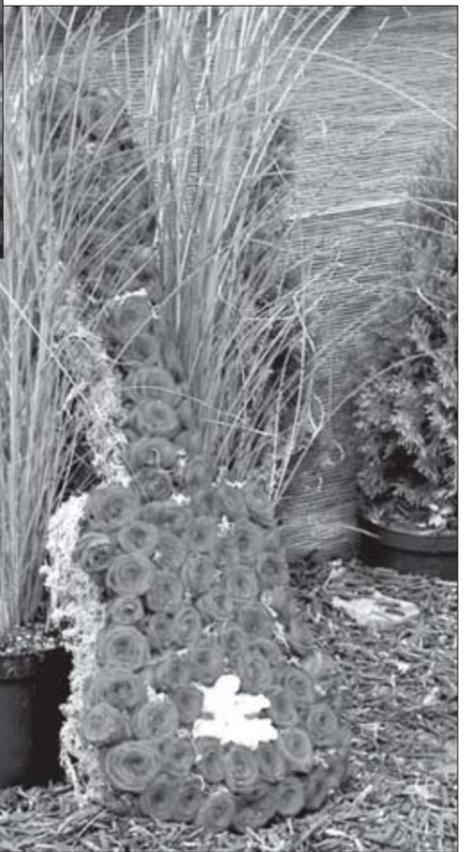
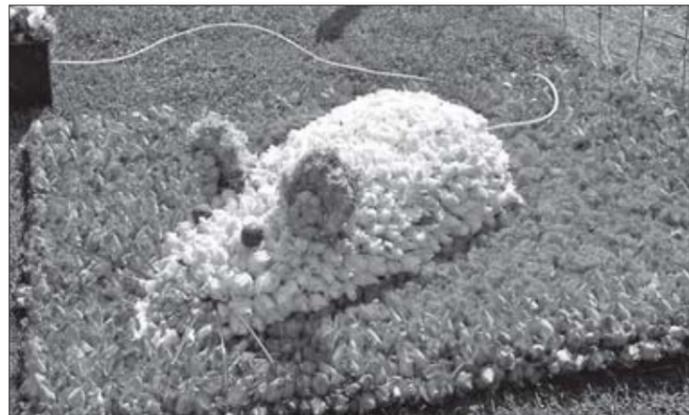
ნიდერლანდებში არის ულამაზესი ვარდების სოფელი ლოტუმი, რომელშიც თითქმის ყველაფერი ყვავილებშია ჩაფლული.

სოფლის ცენტრში, ეკლესიაში და მის ირგვლივ, მოედნებზე, არხების გასწვრივ, წყალში, სახლებში — ყველგან ვარდებია. ვარდები იზრდება ბაღებში, ქუჩებში, ნახავთ ვარ-

დების სანოლს, ცხოველებს, ხალიჩებს, ადამიანებსაც კი...

სოფლის მდინარის გასწვრივ არის 35-კილომეტრიანი საველოსიპედო მარშრუტი, საიდანაც ამ ადგილის საოცარ-

ი და მშვენიერი სანახაობა იშლება. აქვე არის ცოდნის ცენტრი, სადაც მსურველს შეუძლია, ინფორმაცია მიიღოს ვარდებზე და ვარდების სოფელზე. მიერთვას ფინჯანი ყავა ან ჩაი, ნახოს ვარდების ციფრული პრეზენტაცია ან გადახედოს ლიტერატურას ამ ყვავილების შესახებ.

პირველი გარემოსდაცვითი რიზარდ ტორესი არგენტინაში ხეზე დაქორწინდა

მსახიობი და გარემოს დამცველი რიზარდ ტორესი არგენტინაში ხეზე დაქორწინდა. კოსტიუმსა და ცისფერ შლაპაში გამოწყობილმა საქმრომ რჩეულს ყვავილების თაიგული აჩუქა და აკოცა. უცნაური კავშირის მოწმეები ნეფის მეგობრები და ნათესავები იყვნენ. პერუელი მამაკაცის თქმით, აქციას სიმბოლური ხასიათი ჰქონდა. ამ ნაბიჯით იგი გარემოს პრობლემებისადმი ადამიანების ყურადღების მიპყრობას ცდილობდა. მომავალში ტორესი მსგავსი აქციების ჩატარებას მთელ ლათინურ ამერიკაში გეგმავს.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სახელმწიფოების ყველაზე უსწრაფი საზღვრები

როცა სიტყვა „საზღვარი“ გვესმის, ბევრი ჩვენგანის წარმოდგენაში ეს ასოცირდება კეთილმოწყობილ საგუშაგოსთან, სადაც დგანან სპეციალურ ფორმებში გამოწყობილი მესაზღვრეები ავტომატებით ხელში და იცავენ საკუთარ ტერიტორიას. მაგრამ ეს ყოველთვის ასე არ ხდება. მსოფლიოში არსებობს ქვეყნები, რომელთა საზღვრები ცოტა უჩვეულოდ გამოიყურება.

ნიდერლანდები-ბელგია

ამ ორ ქვეყანას შორის საზღვარი გადის კაფეს ტერიტორიაზე და გრძელდება ისე, რომ შუაზე ყოფს არამარტო მინდვრებსა და ფერდობებს, არამედ საცხოვრებელ სახლებსაც კი. ასე რომ, კაფეს სტუმარს შეუძლია სხვა მაგიდაზე გადანაცვლებით მეორე სახელმწიფოში გადავიდეს და იქ მიირთვას ყავა.

შვეიცარია-იტალია

ამ ორ სახელმწიფოს შორის საზღვარი გადის ცნობილ სამთო-სათხილამურო კურორტზე და ერთმანეთისგან ყოფს სახლებსა და სათხილამურო ტრასებს. ასე რომ, შვეიცარიაში მყოფი დამსვენებელი თხილამურებით სრიალის დროს უნებურად შეიძლება იტალიაში აღმოჩნდეს.

უნგარი-სლოვაკეთი-ავსტრია

სამი სახელმწიფოს საზღვარი არ გადის დასახლებულ პუნქტებზე, თუმცა საზღვრის ტერიტორიაზე შეიძლება შეგვხვდეს სამივე ქვეყნის წარმომადგენელი, რომლებიც მშვიდად საუბრობენ ერთმანეთში.

არგენტინა-ბრაზილია-პარაგვაი

ეს სამი სახელმწიფო ერთმანეთისგან გამოყოფილია მდინარეებით — პარანა და იგუასუ. ეს საოცარი ადგილი არაჩვეულებრივი სილამაზით გამოირჩევა.

პოლონეთი-უკრაინა

საზღვარი წარმოადგენს ხელოვნების ნიმუშს, რომელიც შექმნილია პოლონელი მხატვრის — იაროსლავ კოზიარის მიერ. მან შექმნა 2 თვეში სხვადასხვა მცენარისგან.

აუზ-მექსიკა

ამ სახელმწიფოებს შორის საზღვარი მთელ სიგრძეზე გამოყოფილია ღობით. ის გადის გზის პირას, შემდეგ ქუჩის პირას და გრძელდება ოკეანეში. ზოგ ადგილას გამყოფ ღობესთან მესაზღვრეები არ დგანან, ამიტომ ყოველთვის გამოჩნდებიან ხოლმე ღობეზე გადაძრომის მსურველები.

აუზ-კანადა

ამ ორ ქვეყანას შორის საზღვარი გადის ქალაქ დერბიზე. ამ ქალაქის მცხოვრებლები თავისუფლად გადაადგილდებიან ერთი ქვეყნიდან მეორეში.

ირაკი-სირია

ერაყსა და სირიას შორის საზღვარი ერთი შეხედვით ისე გამოიყურება, როგორც ნაძვლილ სასაზღვრო რაიონს შეჰფერის, თუმცა ერთ სასაზღვრო ზოლზე ორი ქვეყნის შეიარაღებული ჯარისკაცების ერთდროულად ყოფნა, ცოტა არ იყოს, უცნაურია.

ნიდოეთი-განგვალაუი

ამ ორ ქვეყანას შორის უმკაცრესი მავთულხლართების კორიდორია. ფაქტობრივად შეუძლებელია ამ საზღვარზე ჩუმად გადასვლა.

გერმანია-ჩეხეთი

ეს საზღვარი ფაქტობრივად არ არსებობს. ის გადის სტეპებზე, რომლებზეც საერთოდ არაა გამოყოფილი ზღვარი აღნიშნული. ერთდროითი განმასხვავებელი ნიშანი ამ ორი ქვეყნის სხვადასხვაგვარი მცენარეული საფარი.

რუსეთი და ბელარუსი

ამ ორ ქვეყანას შორის საზღვარი უბრალოდ არ არსებობს. მსურველს შეუძლია თავისუფლად გადავიდეს ერთი ქვეყნიდან მეორეში, თუმცა ბელარუსში გადასული ადამიანი მაშინათვე იგრძნობს განსხვავებას გზის ხარისხში.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

კათილოგოილი ქაჩი

ჩინეთში, ხუნანის პროვინციაში მცხოვრებმა მობილურის ქურდმა პატრონს ტელეფონში ჩანერილი ნომრები წერილობით გაუგზავნა. დაზარალებულ ზოუ ბინს აიფონი მოპარეს და დაახლოებით 1000-მდე საკონტაქტო ნომერი დაკარგა. მან გადაწყვიტა, მობილურის ნომრები დაებრუნებინა: საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში განცხადებები გააკრა, რომლებშიც ქურდს სთხოვდა, ნომრები გამოეგზავნა, სმარტფონი კი დაეტოვებინა. როგორც ჩანს, ზოუს კეთილშობილი ქურდი შეხვდა, რადგანაც დამნაშავემ ყველა საკონტაქტო ნომერი ფურცლებზე გადაწერა და დაზარალებულს შესაბამის ადგილას დაუტოვა. ზოუ აღდგენილი ნომრების დაბრუნებამ ძალიან გაახარა და პოლიციაში სარჩელი აღარ შეიტანა.

სიკვდილით დასჯის შედეგად გადაჩენილი

37 წლის მამაკაცი, რომლის სახელსა და გვარს არ ასახელებენ, რამდენიმე თვის წინ დაიჭირეს ირანში ნარკოტიკული საშუალებების შენახვისთვის და ორიოდე დღეში „სამართლიანი სიკვდილით დასჯა“ მიუსაჯეს. განაჩენი გაპროტესტებას არ ექვემდებარებოდა. სამი დღის წინ ნარკოტიკების აღსრულებას განაჩენი და ჩამოახრჩეს. თუმცა, ორი დღის შემდეგ მორგის თანამშრომლებმა აღმოაჩინეს, რომ სიკვდილმისჯილი

მკვდრით აღდგა და ისევ სუნთქავდა. სასწრაფოდ გაეგზავნა ცნობა სამართალმსრულებლებს ზემოხსენებულის შესახებ და სიკვდილმისჯილი საავადმყოფოში გადაიყვანეს. პატიმარს საავადმყოფოში უმკურნალებენ, მისცემენ დროს რეაბილიტაციისთვის და, როდესაც გამოჯანმრთელდება, განაჩენს ხელმეორედ აღასრულებენ, რადგან, ხელისუფლების აზრით, სიკვდილმისჯილი ამით სასჯელი ვერ მოიხადა.

«ბუების კაფე»

ბოლო წლების განმავლობაში იაპონიაში იხსნება უცნაური და უჩვეულო კაფეები. მათ შორისაა „ბუების კაფე“, რომელიც იაპონური სტუდია Ghibli-ის ორიგინალური შემოქმედებაა. სტუდიის ეს სახელი ლიბიური სიტყვისგან მომდინარეობს და ნიშნავს საპარას, უდაბნოს ცხელ ქარს (რომელსაც ასევე სიროკოს უწოდებენ). ახლადგახსნილი კაფე — სიტყვისიტყვით და ზედმინეწიწი ნარმოადგენს იმას, როგ-

ორც ჟღერს მისი სახელწოდება — კაფე გავსებულია ბუებით და სტუმრებს შეუძლიათ მოეფერონ, დაიჭირონ ხელით. კაფეში ბუების ნაირსახეობებია, მათ შორის იშვიათი ქვესახეობა — სამხრეთული ზარნაშო, ბუების რიგის ყველაზე დიდი ნარმომადგენელი (Bubo bubo interpositus). ბუები არიან ერთადერთი ცხოველები, რომლებიც ყველაფერს ლურჯ ფერში ხედავენ. „ბუების კაფის“ მთელი ინტერიერი და დიზაინი შესრულებულია თემატურ სტილში.

ფანქრის გულით შესრულებული სოციალური სკულპტურები

როდესაც პირველად ამ პანანინა სკულპტურებს ნახავთ, გეგონებათ, რომ დალტონ გეტიმ თავის კოლექციას ახალი ნამუშევრები შესძინა, თუმცა მალე დარწმუნდებით, რომ ეს ახალი ვიეტნამელი მხატვარი დიმ ჩაუა, რომელიც, უბრალოდ, გენიოსია. ის ფანქრის წვერისგან საოცარ სკულპტურებს ქმნის, მას სხვადასხვა ფორმას აძლევს და სხვადასხვაგვარი იდეითაა ტვირთავს. ეს პატარა მოჩუქურთმებული ქანდაკებები ნამდვილი შედევრებია და მასში უდიდეს ოსტატობასთან ერთად ძალიან დიდი შრომაა ჩადებული. მისი ნამუშევრებიდან საკმაოდ ცნობილია პატარა სპი-რომელიც ჩაუმ მაშინ შექმნა, როდესაც აფრიკაში ცხოველების გადაშენების წინააღმდეგ ინიციატივაში მიიღო მონაწილეობა. „მე ძალიან განრისხებული ვიყავი და ყველაფერი მეზიზღებოდა, მინდოდა, რაღაც ორიგინალური და კარგი შემექმნა, რათა გამოემხატა ჩემი სოლიდარობა“, — ამბობს ხელოვანი და ეს მან შესანიშნავად შეძლო. საინტერესოა ისიც, რომ ყველა სკულპტურას თავისი ისტორია აქვს, ზოგი მათგანი გახმარებულია, ზოგი — არა. მისი ნამუშევრები იმდენად დიდი სიზუსტითაა შესრულებული, რომ ფოტოზე ნამდვილისგან გარჩევა ძალიან გაგიჭირდებათ. დისონანსს მხოლოდ სკულპტურის ზომები ქმნის.

პიანისტა მუხომეზი ფსიქიკური აუტიზმით დაავადდა

ესპანეთში, ქალაქ მუხომეზში მცხოვრები 27 წლის პიანისტი დაავადდა, რადგან მეცადინეობის გამო მუხომეზი ფსიქიკური აუტიზმით დაავადდა. სასამართლოში 27 წლის მუსიკოსის ლაია მარტინის წინააღმდეგ მისი მეზობელი სონია ბოსოში იბრძვის. სონია ამბობს, რომ გოგონა კვირაში 5 დღე, დღეში 8 საათი შეუწყვეტილად მეცადინეობს. მეზობელს მუსიკამ ფსიქიკური აუტიზმით დაავადდა. ის ლაიას თავზე ცხობრობს. ოფიციალური დასკვნით, ქალის ნერვოზი იმდენად სერიოზულია, რომ მას პიანისტის მშვიდად შეხედვა ფილმებშიც აღარ შეუძლია. პროკურორის თქმით, პიანისტის დეციბელი საზოგადოებრივ დაწესებულებებში დაშვებულ ნორმას 10-ჯერ აღემატებოდა. ამასთან, ლაიას რამდენიმეჯერ მოსთხოვეს, რომ საძინებელში არ დაეკრა ან ხმის ჩამხშობი მოწყობილობა გამოეყენებინა, მაგრამ უშედეგოდ. მეზობლები იმედოვნებენ, რომ საზოგადოების შეურაცხყოფისთვის გოგონა მკაცრად დაისჯება.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გალიაზი ბავშვებისთვის

ამერიკის შტატებში — ტეხასა და ნიუ მეხიკოში ავტობუსების გაჩერებებზე მოსახლეობამ გალიები დადგა, რათა თავიანთი შვილები დაეცვათ მტაცებელი ცხოველებისგან.

როგორც მოგეხსენებათ, ტეხასი და ნიუ მეხიკო მეტად უდაბური ადგილებია, სადაც დღისით მზე შეუბრალებლად დიდხანს და მკაცრად აცხუნებს, ღამით კი ტემპერატურა ძალიან დაბალია. ამ ერთიმეორის მოქიშვე კლიმატების ზონაში ცხოველთა სხვადასხვა პოპულაციები გვხვდება.

ბოლო დროს ამ ორი შტატის მკვიდრი ძლიერ შეაწუხა მგლების თარეშმა. ხალხს არ შეეძლო ბავშვების სკოლაში უსაფრთხოდ გაშვება, რადგან ბავშვები პირდაპირ ავტობუსების გაჩერებიდან ქრებოდნენ.

ამგვარი კრიტიკული მდგომარეობის წინაშე აღმოჩნდნენ ულტრა-თანამედროვე ქვეყნის მოსახლეები.

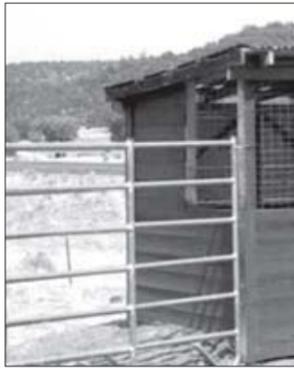
შტატის თვითმართველობამ გადაწყვეტილება მიიღო, რის საფუძველზეც ავტობუსების გაჩერებებზე დაიდგა გალიები, რომლებშიც ბავშვები შეეკრებიან და ავტობუსის მოსვლას დაელოდებიან.

„ბავშვებს თავს ესხმოდნენ მგლები. ამის გამო სკოლებში დასწრების მაჩვენებელი ძალიან დაბალი იყო, რაც დაუშვებელია. ჩვენ გადავწყვიტეთ,

უპირველესად მოსახლეობის ინტერესებიდან გამომდინარე, ავგეგო ეს რეკინის გისოსებიანი შენობა, რათა ბავშვებმა და მათმა მშობლებმა თავი უსაფრთხოდ იგრძნონ. ჩვენ ყველა ღონეს ვიხმართ, რათა მოვახერხოთ მგლების იზოლირებულ ადგილებში გადაყვანა, რადგან ამ ჯიშის შენარჩუნება უზრუნველყოფა, — განაცხადა შტატის გუბერნატორმა რიკ პერიმ.

მას შემდეგ, რაც მოხდებოდა მგლების იზოლაცია ადამიანთა საცხოვრებელი ადგილებიდან, დაიწყება ამ ნაგებობების დემონტაჟი.

ქვეყნის ღვინის დაყენების ტრადიციულ მეთოდს იუნესკომ კვლევის სტატუსი მიანიჭა

იუნესკოს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის მთავრობათაშორისი კომიტეტის მე-8 სესიაზე ქვეყნის ღვინის დაყენების უძველეს ქართულ ტრადიციულ მეთოდს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი მიენიჭა.

ქვეყნის ღვინის ტრადიციული დაყენების მეთოდის წინააღმდეგ განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ქვეყნისთვის, რადგან ეს პირველი ქართული არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლია, რომელიც იუნესკომ არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის კონვენციის ამოქმედების შემდეგ დაამტკიცა.

ქვეყნის ღვინის ტრადიციული დაყენების მეთოდის იუნესკოს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის წარმომადგენლობითი ნუსხაში შეტანა ხელს შეუწყობს ქართული ღვინის პოპულარიზაციას საერთაშორისო ბაზარზე. 2011 წელს საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ინიციატივით, ქვეყნის ღვინის დაყენების ქართულ მეთოდს მიენიჭა უმაღლესი ეროვნული ძეგლის სტატუსი.

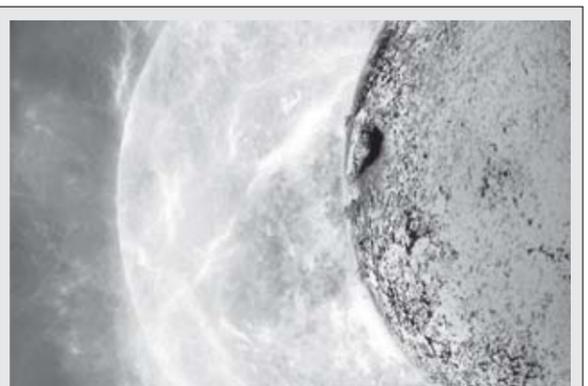
არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის კონვენცია იუნესკომ 2003 წელს მიიღო. არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობა მიჩნეულია ზემოთ აღნიშნულ მეთოდს, ტრადიციული მუსიკა, ცეკვა, ინსტრუმენტები, საგნები, არტეფაქტები, რიტუალები, ფესტივალები, ხალხური რენევა, ადათ-ჩვევები, კულტურული სივრცეები.

საქართველო არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის კონვენციას 2007 წელს მიუერთდა, რითაც სახელმწიფომ აღიარა არამატერიალური მემკვიდრეობის დაცვის აუცილებლობა და იკის-

ბი, საგნები, არტეფაქტები, რიტუალები, ფესტივალები, ხალხური რენევა, ადათ-ჩვევები, კულტურული სივრცეები. საქართველო არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის კონვენციას 2007 წელს მიუერთდა, რითაც სახელმწიფომ აღიარა არამატერიალური მემკვიდრეობის დაცვის აუცილებლობა და იკის-

რა კონვენციით გათვალისწინებული ვალდებულებები, რომლებიც გულისხმობს, არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველყოფის მიზნით, მის იდენტიფიკაციას, ინვენტარიზაციას, კვლევას, შენახვას, დაცვას, აღორძინებას, პოპულარიზაციას და ა. შ.

ასტრონომებმა ლავით დაფარული პლანეტა აღმოაჩინეს

Kepler-78b გარს უვლის მზის მსგავს ვარსკვლავს, რომელიც დედამიწიდან 400 სინათლის წლითაა დაშორებული და გედის თანავარსკვლავედში მდებარეობს. პლანეტა ვარსკვლავისგან მხოლოდ 1.6 მილიონი კმ-ითაა დაშორებული (რაც მერკურის მაჩვენებელზე 40-ჯერ ნაკლებია) და საათს ანდომებს. ამის გამო ზედაპირის ტემპერატურა 2000-2800 გრადუსს შეადგენს. მისი წარმოქმნა ჯერჯერობით საიდუმლოა.

პლანეტების ფორმირებაზე არსებული ამჟამინდელი წარმოდგენით, შეუძლებელი უნდა ყოფილიყო პლანეტის ვარსკვლავთან ასე ახლოს ყოფნა. სავარაუდოა, რომ Kepler-78b-ს მალე „ჩაყლაპავს“ დედა-ვარსკვლავი, რომლის გრავიტაციული ძალებიც მას ნაწილებად დაშლის.

ნასამ 833 ეგზოპლანეტა აღმოაჩინა

ნასამ მკვლევართა ჯგუფმა გაავრცელა განცხადება კეპლერის კოსმოსური ტელესკოპით 833 ეგზოპლანეტის აღმოჩენაზე, მათგან 104-ზე, შესაძლოა, სიცოცხლისთვის ვარგისი პირობები იყოს. ამ 104-დან 10 პლანეტა კი ზომით დაახლოებით დედამიწის ტოლია. მეცნიერებმა ეს აღმოჩენა შეაფასეს, როგორც „ჩვენი გალაქტიკის კვლევის ახალი ეპოქის დასაწყისი“.

ალსანიშნავია, რომ კეპლერის ტელესკოპს მთლიანობაში (2009 წლიდან) აღმოჩენილი აქვს 3538 ეგზოპლანეტა. მისი მთავარი დანიშნულება დედამიწის მსგავსი პლანეტების აღმოჩენა და კვლევაა, რათა დადგინდეს, რამდენად დიდია სიცოცხლისთვის ვარგისი პლანეტების რაოდენობა. აღმოჩენის შესახებ პირველად განაცხადეს კეპლერის სამეცნიერო კონფერენციაზე, რომელიც მასპინძლობდა 400-ზე მეტ მეცნიერს 30 ქვეყნიდან.

კეპლერის მეშვეობით მიღებული ინფორმაციის ანალიზი აჩვენებს, რომ მზის მსგავსი ვარსკვლავების დაახლოებით 20%-ის გარშემო დედამიწის მსგავსი პლანეტა მოძრაობს. თუმცა ამ მომენტში არ გავანჩინა უტყუარი ცნობა, რომ რომელიმე მათგანზე ჩვენი პლანეტის ანალოგიური პირობებია. ასტრონომები კვლევას აგრძელებენ და არაა გამორიცხებული, მალე მსგავსი აღმოჩენის მომსწრეც გახდება.

საქართველო არ იქნება მეზობელი, როგორც პრობლემებს შექმნის, თუმცა დაიცავს თავის ტერიტორიულ მთლიანობას საერთაშორისოდ აღიარებულ ფარგლებში და ამას მოითხოვს ყველა მეზობლისგან, — ამის შესახებ საქართველოს პრეზიდენტი ბიორგი მარგველაშვილი გაზეთ „კვირის პალიტრასთან“ ექსკლუზიურ ინტერვიუში აცხადებს.

პრეზიდენტის შეფასებით, რუსეთ-საქართველოს მომავალი, ისევე, როგორც ისტორიულად იყო, რთულია. „თუმცა ის პოლიტიკა, რომელსაც ჩვენ ახლა ვატარებთ, ვფიქრობ, სწორი მიმართულებით ვითარდება, ანუ ჩვენ გვაქვს რუსეთთან ურთიერთობის ორი ფორმატი: ჟენევა და პრაღა. პრაღა, ძირითადად, ორიენტირებულია კულტურულ და ეკონომიკურ კავშირებზე, რაც თავისთავად პოზიტიურია. ამ ორი ფორმატის განვითარება სწორი ნაბიჯი იყო. ჩვენ ვხედავთ, რომ ხდება ნელ-ნელა ღვიზის, მინერალური წყლის, სოფლის მეურნეობის პროდუქტების გატანა რუსეთის ბაზარზე, რაც ქმნის დადებით ფონს და ამ ფონზე ნაბიჯ-ნაბიჯ უნდა შექმნას შესაძლებლობები, რათა ჩვენ ვიპარაკოთ პოლიტიკურ საკითხებზე. პოლიტიკურ საკითხებს რომ დავუბრუნდეთ, ნებისმიერ ომს, რომელიც წარმოებს ორ სახელმწიფოს შორის, ლოგიკა უნდა ჰქონდეს. ნამიკითხავს ისტორიის სახელმძღვანელოში, რომ თემური წყობი-

ლებს დროს გასართობად რომდნენ. მას შემდეგ, რაც ადამიანები გადავიდნენ ცივილიზაციის უფრო მაღალ საფეხურზე, ომს ანარქოიდურ კონკრეტული პოლიტიკური ან ეკონომიკური ინტერესებისთვის“, — აცხადებს პრეზიდენტი.

გიორგი მარგველაშვილის შეფასებით, ერთი ქვეყნის მიერ მეორის დაპყრობას თავისი ლოგიკა უნდა ჰქონდეს. საქართველოს პრეზიდენტი მიიჩნევს, რომ ამ თვალსაზრისით 2008 წლის ომი უპრეცედენტო იყო, რომლის შედეგადაც რუსეთის საერთაშორისო იმიჯი შეილახა. „არც ჩვენი აფხაზი და ოსი თანამემამულეების ყოფა გაუმჯობესებულა, რომლებიც მათეულსლარებებს მიღმა დარჩნენ. საქართველოსთვის ეს იყო ტრაგიკული და მძიმე დარტყმა. რეალურად ამ ვითარების შენარჩუნება არავის უნდა აძლევდეს ხელს. საქართველოს დემონიზაცია ველარ მოხდება, ვერ მოხდება საქართველოს წარმოჩენა, როგორც აგრესორისა, რადგან საქართველოს მთავრობა ძალიან რაციონალურ, მშვიდი პოლიტიკას ატარებს. შესა-

ბამისად, არსებულ ვითარებას მშვიდად თუ შევხედავთ, რუსეთის ფედერაციას უნდა აძლევდეს ხელს ერთიანი, ეკონომიკურად ძლიერი, სტაბილური მეზობელი, რომელიც, ისევე, როგორც ნებისმიერი სხვა მეზობელი ქვეყნის, მის ინტერესებსაც გაითვალისწინებს. შესაბამისად, ლოგიკურად თუ ვიმჯვლებთ, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაში ნაბიჯები უნდა გადაიდგას ვითარების დეესკალაციისკენ, სიტუაციის დამშვიდებისა და გარემოს დაწყნარებისკენ“, — აცხადებს პრეზიდენტი და აღნიშნავს, რომ ლოგიკური სცენარი ასეთია.

გიორგი მარგველაშვილის შეფასებით, პოლიტიკური ლიდერები ხშირად იქცევიან ალოგიკურად, თუმცა პრეზი-

უსნოგი პუტინი

არასამთავრობო ორგანიზაციამ „ისტორიული მემკვიდრეობა“ გამოსცა წიგნი „უცნოგი პუტინი“. წიგნში მოთხრობილია რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის პირადი ცხოვრების და სახელმწიფოს უმაღლეს თანამდებობებზე მუშაობის დროს მის მიერ განხორციელებული პროექტების, ქვეყნის გაძლიერებისკენ მიმართული ღონისძიებების, აგრეთვე, ბოლო ათი წლის განმავლობაში რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის ცალკეული მნიშვნელოვანი ფაქტების შესახებ.

უსნოგი პუტინი

ვლადიმერ პუტინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ამსახველი წიგნის შექმნა შეგიძლიათ „ბიბლუსის“ და „ბის-ტსაქსის“ მაღაზიათა ქსელში, აგრეთვე, წიგნების მაღაზია „სამშობლოში“ (ყაზბეგის გამზ. №4).

არასამთავრობო ორგანიზაციამ „ისტორიული მემკვიდრეობა“ გამოსცა ცნობილი პოლიტოლოგის, პროფესორ ალექსანდრე ჭაჭინის ნერილების, გამოსვლებისა და ინტერვიუების კრებულის მეორე ტომი. პირველი ტომი 2002 წელს გამოიცა. მეორე ტომი ორი ნაწილისგან შედგება, პირველი ნაწილში ნაიკითხავთ ალექსანდრე ჭაჭინის 2012-2013 წლების პუბლიკაციებს, ხოლო მეორე ნაწილში — 2001-2011 წლების ინტერვიუებს, ნერილებს და გამოსვლებს.

საქართველო, როგორც მოხსენიებული...

ათეული წლის წინათ გამოქვეყნებული ინტერვიუები და ნერილები, სამწუხაროდ, დღევანდელ მდგომარეობაში ისე ესადაგება, თითქოს არც დრო შეცვლილა და არც ხელისუფლება. კრებულის შექმნა შეგიძლიათ „ბიბლუსის“ და „ბესტ-სელერის“ მაღაზიათა ქსელში, აგრეთვე, წიგნების მაღაზია „სამშობლოში“ (ყაზბეგის გამზ. №4).

მთავარი პროკურორი აღასტუკავს, რომ 2000 წელს გერმანიაში პოლიციელთან ინციდენტი შეემთხვა, ამასთან, განმარტავს, რომ კონფლიქტს მის მიმართ იძულებითი ღონისძიებები არ მოჰყოლია.

საქართველოს მთავარი პროკურორი ადასტურებს, რომ 2000 წელს გერმანიაში პოლიციელთან ინციდენტი შეემთხვა, ამასთან, განმარტავს, რომ კონფლიქტს მის მიმართ იძულებითი ღონისძიებები არ მოჰყოლია.

ოთარ ფარცხალაძე მის დიპლომატიურ დაკავშირებით გავრცელებულ ინფორმაციასაც ეხმაურება და მზადაა, დიპლომის ასლი წარმოადგინოს. მთავარი პროკურორის განცხადებას „ინტერპრეს-ნიუსი“ უცვლელად გთავაზობთ: „ბოლო დროს ჩემ მიმართ გააქტიურებულმა ბინძურმა პოლიტიკურმა კამპანიამ პიკს მიაღწია. საქართველოს მთავარი პროკურორის მიერ რეზონანსულ საქმეებზე გააქტიურებულმა გამოძიებამ, როგორც ჩანს, ჩვენი ოპონენტები „გაანაწილეს“ და ისინი შეუდგნენ ბინძური ხრიკებით უწყების და პირადად ჩემს კომპრომეტირებას. გულწრფელად გეტყვით, რომ პასუხის გაცემა არ მიმარტავს მიზანშე-

არაერთხელ ვიმყოფებოდი გერმანიაში და ქვეყანაში შესვლისა და მისი დატოვების დროს არანაირი პრობლემა არ შემიქმნია.

ამასთან, მცირე განმარტება მინდა გავაკეთო ჩემს განათლებასთან დაკავშირებითაც, დავასრულე ერთხელ და სამუდამოდ ამაზე საუბარი და წამოგადგინოთ დიპლომის ასლი.

ასევე, მინდა ვთხოვო ჩემს თანამოქალაქეებს, ნუ აპყვებიან საქართველოს პროკურატურის ინსტიტუციის წინააღმდეგ წარმოებულ ბინძურ კამპანიას. მე თავი ვაღივებულად ჩავთვალე, საქართველოს მოქალაქეებისთვის ამენსა საქმის ვითარება და განმარტება, თუ რა მოხდა გერმანიაში 2000 წელს. ეს განმარტება ეკუთვნის საზოგადოებას და არა იმ პირებს, რომლებიც მხოლოდ საკუთარი დანაშაულის დაფარვის მიზნით ცდილობენ ჩემი, როგორც მთავარი პროკურორის დისკრედიტაციას“, — აცხადებს ოთარ ფარცხალაძე.

წონილად, რადგან მათი მოტივი და ინტერესი უკვე ნათელია და ამის შესახებ ცნობილია საზოგადოებისთვისაც. მე თავს ვაღივებულად ვთვლი, რომ აღნიშნულ საკითხზე განცხადება მხოლოდ იმიტომ გავაკეთო, რომ დავაკმაყოფილო მაღალი ინტერესი საზოგადოების, რომელიც იმდენად დაინტერესებულია საქართველოს პოლიტიკისა და მისი ინფორმაცია ჰქონდეს, რომ ინფორმაცია ჰქონდეს სახელობის მიერ ჩადენილ დანაშაულზე, მოუვიდა შეცდომა, მომავალი ფიზიკური შეურაცხყოფა და საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილას მოხდა კონფლიქტი. სამარ-

თალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლებთან საუბრის შემდეგ ინციდენტის ფაქტობრივი გარემოებიდან გამომდინარე, სასამართლო და მხედველობის პოლიციელთან შელაპარაკების ბრალეულობა. მინდა განვაცხადო, რომ ამ ინციდენტს ჩემი ქვეყნიდან დეპორტაცია და სხვა იძულებითი ღონისძიებები არ მომყოლია, რაც კიდევ ერთხელ ამტკიცებს ჩემს უდანაშაულობას. ასევე, ხაზი მინდა გავუსვა იმას, რომ მას შემდეგ საქმიანი და პირადი ვიზიტით

გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქცია ულოცავს ჟურნალისტ ქეთი ხომერიკს შვილის ლიზი მამაბულაშვილის დაბადების დღეს. ვუსურვებთ პატარა ლიზის გაზრდილიყოს სახელოვანი ქართველი ქალი.

ქვლის პრობლემა

მკურნალობა ძვალ-სახსართო ნებისმიერ პრობლემებზე, კოქსარტოზი, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპაროზის, ოსტეოართროზის, რევმატიოიდული ართროზის, პოდაგრული ართროზის, დაზიანებული ხრტილის და გაცივებული ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, ტკივილის სინდრომის მოხსნა, მკურნალობა საოპერაციო და ნაოპერაციო სახსრებზე, ასევე გახდომა თვეში 5-15 კგ მიღებული შედეგის შენარჩუნებით დიეტებისა და ვარჯიშების გარეშე, ცხიმების აქტიური წვა, ჰორმონალური და ნივთიერებათა ცვლის მოწესრიგება. მკურნალობა მცენარეული პრეპარატებით უკუჩვენებების გარეშე 100% გარანტიით.

ტელ. 218-46-08 (ოფისი) 555-62-09-01 ჭიჭი ქ-ნი აკვი

მკურნალობა მამაკაცებისთვის

პოტენციის დაქვეითება, პროსტატიტი, ადენომა, ხშირი შარდვა, შარდვის შეკავება-შეუტევებლობა, უნებლიე შარდვა, ნეა-ტკივილი შარდვისას, ორგანიზმის წმენდა უფრედულ დონეზე სოკოვანი და მიკრობული ინფექციებისგან, რეპროდუქციული ფუნქციის აღდგენა-შენარჩუნება, ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიისაგან სწრაფი განთავისუფლება, დამოკიდებულების მოხსნა, ნერვული სისტემის მოწესრიგება (უძილობა, შიშები, აგრესია, ნევროზი) ღვიძლის ფუნქციის აღდგენა-მკურნალობა მცენარეული პრეპარატებით უკუჩვენების გარეშე. პროგრამა შედგენილია ინდივიდუალური დანიშნულებით, იმუნიტეტის გაძლიერებით, 100%-იანი შედეგით.

ტელ. 558-15-63-87; 218-14-90 ჭიჭი ქ-ნი ინვა

საქართველო & მსოფლიო **ესტუბრეტი ჩვენს სივრცეში**
პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>
მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თბილისში მდებარე პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894

